



สรุปผลงานที่สำคัญตามนโยบายของรัฐบาล
จากผลการประชุมคณะรัฐมนตรี

นายชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2535 - 30 กันยายน 2536

กองประสานนโยบายและแผน
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี



สรุปผลงานที่สำคัญตามนโยบายของรัฐบาล

จากผลการประชุมคณะรัฐมนตรี

นายชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2535 - 30 กันยายน 2536

อภิชาติ ทนถาวรจาก
ฝ่ายห้องสมุด หอสมุดรัฐสภา

ห้องบริการหนังสืออ้างอิงและข้อสนเทศ
ระบบสื่อสารทางไกล
ฝ่ายห้องสมุด หอสมุดรัฐสภา
โทร. 2441081-2 FAX. 2441083

กองประสานนโยบายและแผน
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งพิมพ์รัฐบาล

คำนำ

ในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลของนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี เข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน ได้พยายามแก้ไขปัญหาทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างเต็มความสามารถ โดยยึดถือหลักการตามตัวบทกฎหมาย ความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อรัฐสภาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไขและสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แต่อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนคาร จะได้รับการแก้ไขอีกมากมาย รัฐบาลจึงมีเจตนารมณ์ที่แน่วแน่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไปด้วยดี ตลอดจนวางนโยบายเพื่อให้ประเทศชาติเกิดความมั่นคงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ดำเนินการรวบรวมและสรุปผลงานที่สำคัญของรัฐบาล นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี โดยรวบรวมจากมติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญและจำแนกไปตามนโยบายของรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของรัฐบาลในแต่ละด้านอย่างชัดเจน การรวบรวมผลการดำเนินงานของรัฐบาลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาของข้าราชการ นิสิต นักศึกษา ตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
ด้านการเมืองและการบริหารราชการ	1
- การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจ	2
- การปรับปรุงคำตอบแทนและสวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ	7
- การปรับปรุงกฎหมาย	9
- การเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	10
- การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ	11
- การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น	12
- การแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาาระบบพรรคการเมือง	13
ด้านความมั่นคง	14
- การปรับปรุงโครงสร้างกองทัพ	14
ด้านต่างประเทศ	17
ด้านเศรษฐกิจ	22
- การเงินการคลัง	22
- การเกษตร	27
- การพาณิชย์ระหว่างประเทศ	41
- การพาณิชย์ภายในประเทศ	47
- พลังงาน	49
- การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	53
- การท่องเที่ยว	55
- การคมนาคม	58
- อุตสาหกรรม	62
ด้านการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท	63

ด้านการฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานคร	68
- คณะกรรมการนโยบายฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	69
- การแก้ไขปัญหาคารจรจร	70
- การก่อสร้างระบบถนนสายหลักและระบบขนส่งมวลชน	74
- การขยายบริการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	77
ด้านสังคม	78
- แรงงาน	78
- เด็กและสตรี	81
- การกีฬา	84
- การศึกษา	85
- ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม	89
- สาธารณสุข	90
- การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย	91
- การจัดระบบป้องกันอุบัติภัยและบรรเทาสาธารณภัย	95

สรุปผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลจากผลการประชุมคณะรัฐมนตรี

(นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี)

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2535 - 30 กันยายน 2536

นายชวน หลีกภัย ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 23 กันยายน 2535 และในวันที่ 29 กันยายน 2535 ได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน โดยได้เข้าเฝ้า ฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณ ฯ พระดำเนินทักขิณราชนิเวศน์วังมหาดเลขาธิบาล เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2535 ต่อมาการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งแรก เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2535 รัฐบาลซึ่งมีนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ประกอบด้วยพรรคการเมือง 5 พรรค คือ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคความหวังใหม่ พรรคพลังธรรม พรรคกิจสังคม และพรรคเอกภาพ (มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นรวมกัน 207 คน จากจำนวนทั้งหมด 360 คน) ได้กำหนดแนวทางการทำงานโดยยึดหลักการและความซื่อสัตย์สุจริตอย่างเคร่งครัด และรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ นักวิชาการ ประชาชน ตลอดจนสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและความร่วมมือในการทำงานกับการดำเนินการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้านตลอดจนใช้เวลาในช่วงงานหยุดราชการออกไปพบปะกับประชาชนให้มากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อจะได้รับทราบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเฉพาะหน้า ปัญหาที่ตกค้างมาจากรัฐบาลก่อน ๆ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในระยะยาว แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน

เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2535 คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งจากคำแถลงนโยบายดังกล่าว สามารถสรุปผลงานตามนโยบายของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. ด้านการเมืองและการบริหารราชการ
2. ด้านความมั่นคง
3. ด้านต่างประเทศ
4. ด้านเศรษฐกิจ
5. ด้านการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท
6. ด้านฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานคร
7. ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
8. ด้านสังคม

ด้านการเมืองและการบริหารราชการ

การพัฒนาและปรับปรุงด้านการเมืองและการบริหารราชการจะต้องดำเนินการควบคู่กันไป

ทั้งนี้ รัฐบาลมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และพัฒนาสถาบันทางการเมืองทั้งหลายให้มีความมั่นคง แข็งแรง พร้อมทั้งจะปฏิบัติภารกิจอย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ รวมทั้งการปรับปรุงกลไกของรัฐในการบริหารให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการแก้ไขการขาดแคลนกำลังคนในระดับผู้บริหารและระดับมัธยมนอง รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อประชาชนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของโลกในปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้วดังนี้

1. การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม

1.1 การปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

1.1.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดิน

จากนโยบายของรัฐบาลที่จะปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของระบบบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเพื่อเป็นการปรับปรุงกลไกของรัฐให้มีศักยภาพสูงขึ้นในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย นายกรัฐมนตรี จึงมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 247/2535 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายบัญญัติ บรรทัดฐาน) เป็นประธานกรรมการ และประกอบด้วยบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภาคราชการและภาคเอกชน ให้มีหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์ กำหนดแนวนโยบาย กลยุทธ์ และมาตรการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนระบบราชการ และระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบราชการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.1.2 การปรับปรุง โครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

รัฐบาลได้อนุมัติในหลักการให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) แยกออกจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้เป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หน่วยงานที่ต้องตอบสนองพระราชดำริเพิ่มขึ้นมากมายในหลาย ๆ ด้าน จึงควรให้เป็นสำนักงานเอกเทศ เพื่อให้การ

ตามแผนงานสนองพระราชดำริต่าง ๆ เป็นไปอย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ สำหรับการปรับปรุงกฎหมายให้ดีขึ้นไปตามหลักการนี้ และดำเนินการในโอกาสต่อไป

1.1.3 การจัดตั้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในอันดับแรก ๆ ของโลก รายได้ของประชาชนสูงขึ้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการขยายแรงงานของคนไทยในต่างประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ซึ่งมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรี มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและการแข่งขันในตลาดโลก ตลอดจนเพื่อยกระดับฝีมือ และคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงาน รัฐบาลจึงเห็นชอบให้จัดตั้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งประกอบด้วย 6 หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม อีกทั้งให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมมีราชการบริหารส่วนภูมิภาคประกอบด้วยสำนักงานแรงงานจังหวัดและสำนักงานแรงงานอำเภอ อยู่ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวง ทั้งนี้เพื่อให้กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมสามารถเป็นองค์กรในการบริหารแรงงาน และพัฒนาแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแล้ว อยู่ระหว่างการดำเนินการจัดตั้งตามกฎหมาย

1.1.4 การจัดตั้งสำนักงานถาวรในการเจรจาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า การเจรจาและการร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหลายกระทรวง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น ประกอบกับการประสานนโยบายให้มีเอกภาพและต่อเนื่อง จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถที่จะรวบรวมมาตรการและนโยบายจากหลายหน่วยงานให้เป็นกลยุทธิ์ร่วมกัน เพื่อใช้ในการกำหนดท่าทีของประเทศ จึงได้จัดตั้ง "สำนักงานประสานงานเศรษฐกิจระหว่างประเทศ" (Office for Coordination of International Economic Affairs) เรียกโดยย่อว่า "สพศ." (CIEA) เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) มีรองนายกรัฐมนตรี (นายศุภชัย พานิชภักดิ์) เป็นประธานกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ประสานนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ รวบรวมเอกสารข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ศึกษาวิเคราะห์นโยบายท่าทีและมาตรการในด้านความ

มีพันธกิจระหว่างประเทศ ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อตกลงนานาชาติ เพื่อใช้ในการเตรียมการประชุมเจรจาการค้า และความร่ำรวยระหว่างประเทศ

1.1.5 การแก้ไขปัญหาวิกฤตในวงการตุลาการ

รัฐบาลได้คลี่คลายปัญหาการแต่งตั้งประธานศาลฎีกา ข้าราชการตุลาการตำแหน่งสูง และข้าราชการตุลาการตำแหน่งต่าง ๆ ในกระทรวงยุติธรรมที่ดำรงมาตั้งแต่สมัยรัฐบาลก่อนจนกระทั่งสามารถดำเนินการนำความขึ้นกราบบังคมทูล ฯ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งเรียบร้อย นอกจากนี้ ยังได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณา ปรับปรุง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. 2521 เพื่อปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติในส่วนที่มีปัญหาหรือ เคยก่อให้เกิดปัญหาขัดแย้งในการติดตาม ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการฝ่ายตุลาการ

1.1.6 การแก้ไขปัญหาโครงการที่ดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม

สืบเนื่องจากสำนักงบประมาณได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ประจำปีงบประมาณ 2535 พบว่า โครงการส่วนใหญ่ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ดำเนินการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายและยังมีได้ดำเนินการเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจทำให้การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลไม่บรรลุผล รัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติ ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้ คือ ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจพิจารณาวางแผนปฏิบัติงานประจำปีให้มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ออกแบบก่อสร้าง กำหนดรายละเอียด (Specification) และการประมาณราคางานให้เสร็จก่อนปีงบประมาณ หรือก่อนการเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนดำเนินการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้างให้เสร็จเรียบร้อยก่อนเริ่มต้นปีงบประมาณ และให้นำวิธีการประมูลแบบเหมาเบ็ดเสร็จ (Lump Sum Turn Key) มาใช้ในการดำเนินงานโครงการของส่วนราชการให้มากขึ้น นอกจากนี้ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจกำหนดรายละเอียด (Specification) ครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างสำหรับใช้งานเป็นประจำปีให้เป็นมาตรฐาน และสามารถเทียบราคางานได้อย่างสอดคล้องกับราคาตลาด และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อของราชการและเอกชน เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนให้แก่ราษฎรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ กำหนดและ/หรือรับแผนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และสอดคล้องกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับจัดสรร กำหนดเงื่อนไขในสัญญาจ้าง เพื่อให้สามารถควบคุมผู้รับเหมาก่อสร้างให้ปฏิบัติงานให้ได้ผลตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างทุกงวดงาน

1.1.7 การจัดตั้งจังหวัดใหม่ 3 จังหวัด

รัฐบาลเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในด้านการปกครอง การให้บริการของรัฐได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง การรักษาความมั่นคงของชาติ และเพื่อเป็นการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และชนบทตามนโยบายของรัฐบาล จึงเห็นชอบให้ตั้งจังหวัดใหม่ 3 จังหวัด ดังนี้

1.1.7.1 จังหวัดสระแก้ว โดยแยกพื้นที่อำเภอ สระแก้ว อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอวัฒนานคร อำเภอรัฐประเศ อำเภอตาพระยา และอำเภอคลองหาด ออกจากจังหวัดปราจีนบุรี

1.1.7.2 จังหวัดอำนาจเจริญ โดยแยกพื้นที่อำเภออำนาจเจริญ กิ่งอำเภอสิ้ออำนาจ อำเภอเสนางคณิคม อำเภอชานุมาน อำเภอเขมรราช อำเภอหัวตะพาน อำเภอพนา และอำเภอคูดข้านัน ออกจากจังหวัดอุบลราชธานี

1.1.7.3 จังหวัดหนองบัวลำภู โดยแยกพื้นที่อำเภอหนองบัวลำภู อำเภอสุวรรณคูหา อำเภอหนองกลาง อำเภอโนนสัง และอำเภอศรีบุญเรือง ออกจากจังหวัดอุดรธานี

1.1.8 การปรับปรุงระบบข้อมูลเพื่อการตรวจสอบการบริหารงบประมาณของส่วนราชการ

เนื่องจากในปีงบประมาณ 2536 มีระยะเวลาสำหรับการใช้จ่ายงบประมาณเพียงประมาณ 6 เดือนเศษ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารเงินงบประมาณของรัฐบาลเป็นไปด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง ประกอบกับการบริหารเงินงบประมาณในแต่ละปีที่ผ่านมา สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินพบว่า ส่วนราชการไม่สามารถจ่ายเงินงบประมาณได้ทันตามกำหนดระยะเวลา ทำให้การปฏิบัติตามนโยบายไม่บรรลุวัตถุประสงค์ รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการปรับปรุงระบบข้อมูลเพื่อการตรวจสอบการบริหารงบประมาณของส่วนราชการ โดยมีสาระสำคัญ คือ ให้ทุกกระทรวงสั่งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง และให้ประมวลเป็นแผนปฏิบัติการของกระทรวงไว้ด้วย โดยให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 15 พฤษภาคม 2536 ในกรณีที่ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือไม่ สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการได้ ให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้บริหารรัฐวิสาหกิจชี้แจงปัญหาและอุปสรรคต่อปลัดกระทรวง เพื่อสรุปเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นรายไตรมาส สำหรับปีงบประมาณ 2536 เนื่องจากมีเวลาสำหรับการใช้จ่ายเงินงบประมาณเหลือเพียง 6 เดือน จึงได้ส่งนักงบประมาณพิจารณาหามาตรการผ่อนคลายการอนุมัติเงินประจำงวดโดยเร็ว สำหรับหน่วยราชการเจ้าของงบประมาณให้เหลือเพียงครึ่งเดียว

1.1.9 การปรับปรุงโครงสร้างกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย

เพื่อให้การบริหารราชการของกรมตำรวจเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนให้มีโครงสร้างองค์กรที่จะรองรับกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของกรมตำรวจทั้งในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันอาชญากรรม การสืบสวนสอบสวน การบริการประชาชน และการตรวจคนเข้าเมือง รัฐบาลจึงได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจ โดยยึดหลักมอบอำนาจและการกระจายอำนาจ ไปให้หน่วยงานปฏิบัติการให้มากที่สุด รวมทั้งปรับปรุงระบบงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ดังนี้

1.1.9.1 กองบัญชาการตำรวจนครบาล ยุบเลิกกองกำกับการนครบาล 1 - 19 เพื่อลดขั้นตอนการเข้าชั้นของงาน และสายการบังคับบัญชา โดยการปฏิบัติงานต่าง ๆ ยังมีลักษณะเช่นเดิม

1.1.9.2 กองบัญชาการตำรวจภูธร ยุบเลิกกองบัญชาการตำรวจภูธร 1 - 4 กองบังคับการอำนวยการ และกองกำกับการสืบสวนสอบสวนในกองบัญชาการตำรวจภูธร 1 - 4 กองบังคับการตำรวจภูธร 1 - 12 และตำรวจภูธรจังหวัดเขต เมื่อดำเนินการปรับปรุงแล้ว การปฏิบัติงานต่าง ๆ จะเสร็จสิ้นในระดับตำรวจภูธรจังหวัด และสถานีตำรวจภูธร รวมทั้งปรับระบบโครงสร้าง และพื้นที่รับผิดชอบในส่วนภูมิภาคสอดคล้องกับพื้นที่ของหน่วยงานอื่นในกระบวนการยุติธรรม และกรมตำรวจ จะมอบหน้าที่ให้ผู้บริหารระดับกรมตำรวจลง ไปควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจภูธรจังหวัด และสถานีตำรวจอย่างใกล้ชิด โดยแบ่งพื้นที่ในส่วนภูมิภาคออกเป็น 9 ภาค ๆ ละ 7 - 8 จังหวัด โดยแต่ละพื้นที่จะกำหนดให้มีหน่วยงานกองบังคับการอำนวยการตำรวจภาค และกองกำกับการสืบสวนตำรวจภาค แทนหน้าที่ช่วยผู้บังคับบัญชาในการสนับสนุนและควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่แต่ละภาค

1.1.9.3 ปรับปรุงโครงสร้างของกองตรวจคนเข้าเมืองให้เป็นหน่วยงานระดับกองบัญชาการโดยเรียกว่า สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนกลาง มี 4 กองบังคับการ คือ 1) กองบังคับการอำนวยการ 2) กองตรวจคนเข้าเมือง 3) กองตรวจคนเข้าเมือง 2 และ 4) กองตรวจคนเข้าเมือง 3

1.2 การปรับปรุงรัฐวิสาหกิจ

1.2.1 การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานและการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารงานรัฐวิสาหกิจ

รัฐบาลได้กำหนดแนวทางปรับปรุงการบริหารงานรัฐวิสาหกิจในด้านต่าง ๆ รวม 6 ประการ คือ ระบบบริหารงานและรายงาน การพิจารณางบประมาณ การกำหนดราคาเรื่องค่าบริการ การส่งรายได้เข้ารัฐ บทบาทของรัฐ และข้อเสนอในการดำเนินงานตามนโยบาย ดังนั้น เพื่อให้

การดำเนินงานด้านการปรับปรุงการบริหารงานและติดตามผลการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตามแนวนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการบริหารงานรัฐวิสาหกิจ รัฐบาลได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารงานรัฐวิสาหกิจให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการติดตามการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การบริหารงานของรัฐวิสาหกิจสอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจเสรี นโยบายเพิ่มพูนประสิทธิภาพของรัฐและ เพื่อให้การบริหารนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจสอดคล้อง และเสริมการกระจายรายได้และกระจายความเจริญสู่ท้องถิ่นชนบท พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การติดตามประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การบริหารงานรัฐวิสาหกิจ เป็นไปตามเป้าหมายและนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐวิสาหกิจยังคงสามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัวพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ให้มีการตรวจสอบผลงานประจำปี (Performance Audit) ของรัฐวิสาหกิจตลอดจนประสานงานระหว่างรัฐวิสาหกิจ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายการบริหารงานรัฐวิสาหกิจลุล่วงไปด้วยดี

2. การปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่แน่วแน่ในการที่จะสร้างขวัญ กำลังใจ แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยการยึดหลักคุณธรรมในการพิจารณาค่าตอบแทน ตลอดจนการปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ ดังนี้

2.1 การปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ

รัฐบาลได้อนุมัติในหลักการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างของลูกจ้างส่วนราชการ พ.ศ. 2526 ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการนับวันลาของข้าราชการตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2535 โดยมีสาระสำคัญ คือ ปรับปรุงการนับวันลา กรณีลาป่วยและลากิจของลูกจ้างประจำให้นับเฉพาะวันทำการเช่นเดียวกับข้าราชการ กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าจ้างผ่านธนาคาร การจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ทายาทของลูกจ้างผู้ตาย กำหนดให้ลูกจ้างประจำผู้ที่ยังไม่เคยอุปสมบทในขณะรับราชการ มีสิทธิลาอุปสมบท แม้จะเคยอุปสมบทมาก่อนรับราชการ ปรับปรุงเรื่องการศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน หรือปฏิบัติภารกิจภายในประเทศของลูกจ้างประจำ กำหนดหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการลา ไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศของลูกจ้างประจำไว้ให้ชัดเจน และให้นำหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างของผู้ותרคำสั่งลงโทษ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. 2525 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ด้วย

2.2 การกำหนดเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญ ที่ยากกับกำลังคนในระบบราชการ โดยเฉพาะ การบ่อนกั้นการลาออกจากราชการ หรือภาวะสมองไหลที่กำลังเกิดขึ้นอย่างมากในระยะนี้ ซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้อนุมัติเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ทั้งตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย ตำแหน่งประเภทวิชาการ และตำแหน่งประเภทชำนาญการ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยมีขวัญและกำลังใจปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

2.3 โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของข้าราชการ

จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2534 ให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ดำเนินการให้กู้เงินโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของข้าราชการ และได้อนุมัติเงินงบประมาณปี 2534 จำนวน 1,500 ล้านบาท โดยให้กรมบัญชีกลางนำฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้ โดยไม่รับดอกเบี้ย และให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์จัดสรรเงินจำนวน 2 เท่าของเงินฝาก เป็นเงิน 3,000 ล้านบาทให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่อยู่ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ นั้น รัฐบาลพิจารณาแล้วเห็นว่า งบประมาณจำนวนดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการได้อย่างทั่วถึง เพราะมีข้าราชการและลูกจ้างประจำที่ได้อื่นความจำนองขอกู้เงินตามโครงการไว้แล้ว จำนวนทั้งสิ้น 74,996 ราย วงเงินกู้ 29,283 ล้านบาท แต่ธนาคารอาคารสงเคราะห์สามารถจัดสรรให้กู้ได้เพียง 9,469 ราย วงเงินให้กู้ทั้งสิ้น 2,992 ล้านบาท ยังมีข้าราชการต้องการกู้เงินอีกเป็นจำนวนถึง 65,527 ราย คิดเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 26,291 ล้านบาท ซึ่งเห็นได้ว่า ยังมีข้าราชการอีกเป็นจำนวนมากต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านสวัสดิการ ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้ข้าราชการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง รัฐบาลจึงได้มีมติเห็นชอบให้ขยายให้โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของข้าราชการเป็นโครงการต่อเนื่องต่อไป โดยมอบหมายให้กระทรวงการคลังเสนอขอแปรญัตติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 จำนวน 2,000 ล้านบาท ต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 เพื่อดำเนินการตามโครงการดังกล่าว และโดยที่ขณะนี้มีข้าราชการและลูกจ้างประจำเป็นจำนวนมาก มีความต้องการได้รับการช่วยเหลือด้านสวัสดิการเพื่อใช้ในการจัดหาที่อยู่อาศัยในอัตราดอกเบี้ยต่ำ จึงให้กระทรวงการคลังเร่งดำเนินการในเรื่องนี้โดยอาจใช้วิธีการอื่น เช่น การตั้งกองทุนหรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมเพื่อสนองความต้องการของข้าราชการและลูกจ้างประจำให้แล้วเสร็จภายใน 2 - 3 ปี

3. การปรับปรุงกฎหมาย

3.1 การยกเลิกคำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน

โดยที่สภาทางการเมืองได้เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งส่งเสริมให้สื่อมวลชนของรัฐและเอกชนมีเสรีภาพในการเผยแพร่ข่าวสารอย่างเที่ยงตรง เป็นธรรม และรวดเร็ว รัฐบาลจึงเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 15 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2519 และฉบับที่ 17 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2519 ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอ แต่เนื่องจากการให้สถานีวิทยุกระจายเสียงทุกแห่งทั่วประเทศ ต้องถ่ายทอดรายการข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ซึ่งเคยปฏิบัติติดต่อกันมาเป็นเวลาช้านานแล้วนั้น เป็นเรื่องที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ จึงควรมีมาตรการให้ทางราชการสามารถขอความร่วมมือในการออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อเสนอข่าวหรือรายการของทางราชการตามความจำเป็นได้ รัฐบาลจึงมอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกรมประชาสัมพันธ์ รับไปพิจารณาดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2535 ต่อไป

3.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติ และประกาศหรือคำสั่งอื่นในลักษณะเดียวกัน

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงแก้ไข หรือยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัยหรือไม่เป็นธรรม รัฐบาลจึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติ และประกาศหรือคำสั่งอื่นในลักษณะเดียวกัน รวม 551 ฉบับ โดยมีนายโสภณ รัตนากร เป็นประธานกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย นักวิชาการ อาจารย์ในมหาวิทยาลัย เจ้ากรมพระธรรมนูญหรือผู้แทน รวมทั้งสิ้น 25 คน เป็นคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่อยู่ในรูปแบบของประกาศของคณะปฏิวัติ ประกาศของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ และประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันซึ่งยังมีผลใช้บังคับอยู่ เพื่อให้รูปแบบและบทบัญญัติของกฎหมายนั้น ๆ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและระบบนิติศาสตร์ของประเทศ ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่เชิญผู้แทนที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงหรือแถลงข้อเท็จจริง ขอเอกสารหรือหลักฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา เพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้

คณะกรรมการชุดนี้ได้ตรวจสอบฐานะและการมีผลใช้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติ และประกาศหรือคำสั่งอื่นในลักษณะเดียวกัน สรุปได้ว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ๆ ดังกล่ามมีฐานะเป็นพระราชบัญญัติมีจำนวน 309 ฉบับ ยังใช้บังคับอยู่ 173 ฉบับ มีฐานะเป็นพระราชกฤษฎีกา จำนวน 183 ฉบับ ยังใช้บังคับอยู่ 68 ฉบับ ประกาศของคณะปฏิวัติ ๆ ที่มีฐานะเป็นกฎหมายและยังใช้บังคับอยู่มีจำนวน

รวม 241 ฉบับ ซึ่งคณะกรรมการจะได้ดำเนินการปรับปรุงทั้งรูปแบบและเนื้อหาสาระสำคัญของประกาศของคณะปฏิวัติ ๗ แต่ละฉบับ ให้มีบทบัญญัติที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างแท้จริง

3.3 ยกเลิกพระราชบัญญัติผู้อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ พ.ศ. 2519

รัฐบาลพิจารณาเห็นว่าพระราชบัญญัติผู้อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ พ.ศ. 2519 ได้บังคับใช้มาเป็นเวลานาน และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงได้ดำเนินการออกกฎหมายเพื่อยกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาครั้งที่ 1 (สมัยวิสามัญ) ได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติผู้อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ พ.ศ. 2519 ที่รัฐบาลเสนอและผ่านการเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร และโดยที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติผู้อำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ พ.ศ. 2519 มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะข้อเสนอที่ว่าในอนาคตรัฐบาลควรเสนอกฎหมายในเรื่องนี้ใหม่ โดยแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รักษาความสงบเรียบร้อยและผู้รวบรวมการจลาจลให้ชัดเจน รัฐบาลจึงมอบหมายให้รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ศึกษาหลักการและแนวทางตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าว แล้วประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

4. การเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

รัฐบาลมีนโยบายที่จะเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ให้สามารถเอาชนะความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ด้วยการพัฒนาคุณภาพของเจ้าหน้าที่ จัดหาเครื่องมือ ตลอดจน พัฒนาเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการกิจ ซึ่งสามารถสรุปผลงานได้ดังนี้

4.1 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญ และทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยส่วนรวมของประเทศ รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้อนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามแผนแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ปัญหารุนแรงของกระทรวงมหาดไทย ปี 2536 - 2539 ซึ่งประกอบด้วย 6 แผนงาน คือ แผนงานควบคุมพืชเสพติด แผนงานปราบปรามยาเสพติด แผนงานป้องกันยาเสพติด แผนงานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด แผนงานแก้ไขปัญหายาเสพติด แผนงานบริหารและพัฒนาบุคลากร รวมงบประมาณทั้งสิ้น 238.505 ล้านบาท

4.2 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและวัตถุระเบิด

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นนโยบายที่นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและวัตถุระเบิด และเพื่อให้ดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและวัตถุระเบิด ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีก 13 คน โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน มาตรการ เป็นศูนย์กลางของทุกส่วนราชการในการอำนวยการด้านข่าวสารข้อมูล สั่งการ หรือมอบหมายให้หน่วยงานหรือจัดชุดเฉพาะกิจ เข้าปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและวัตถุระเบิดในพื้นที่ตลอดเวลา ประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนจัดตั้งและกำหนดหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลืองานของคณะกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และให้ทุกส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้ความร่วมมือและสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและวัตถุระเบิดอย่างจริงจังและเต็มความสามารถ

นอกจากรัฐบาลจะดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว รัฐบาลยังได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมตามแนวชายแดนระหว่างประเทศ เพื่อปกป้องคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะที่อยู่ตามแนวชายแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการลักลอบค้าอาวุธสงครามและการลักลอบขโมยรถยนต์และรถจักรยานยนต์ รัฐบาลได้กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยประสานการร่วมปฏิบัติงานระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งผลปฏิบัติการดังกล่าวสามารถจับกุมผู้กระทำผิดและของกลางได้เป็นจำนวนมาก และรัฐบาลได้กำชับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างละเอียดและต่อเนื่องต่อไป

5. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

5.1 มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

รัฐบาลได้กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน เนื่องจากการประเมินอัตราภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร ไม่มีระเบียบหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ทำให้อัตราภาษีที่เรียกเก็บในแต่ละรายไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งอาจ

ไม่เป็นธรรมหรือเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตขึ้นได้ ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดมาตรการระยะสั้นและระยะยาว ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เช่น การจัดทำแผนที่ภาษี การออกกฎหมายแก้ไขหลักเกณฑ์การ พิจารณาค่ารายปี การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ

5.2 มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในการนำหรือลักลอบ นำโค - กระบือ เข้ามาในราชอาณาจักร

รัฐบาลได้กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในการนำหรือลักลอบนำโค - กระบือ เข้ามาในราชอาณาจักร โดยให้กรมปศุสัตว์ดำเนินการกำหนดระยะเวลาในการกักสัตว์ให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการของวัคซีนที่ใช้ในการฉีดป้องกันโรคระบาด และให้ทำเครื่องหมายไว้ที่ตัวสัตว์ เพื่อแสดงหรือตรวจสอบได้ว่าผ่านการฉีดวัคซีนและตรวจสอบ อีกทั้งให้เจ้าพนักงาน ผู้มีหน้าที่ทำการกักสัตว์ตามระยะเวลาที่กำหนด ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการในการอนุญาตนำ สัตว์เข้ามาในราชอาณาจักรอย่างเคร่งครัด และดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงบทบาท และนโยบายในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาด รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากการบริโภคเนื้อสัตว์ ที่ไม่ได้ฉีด วัคซีนป้องกันโรคระบาดให้มากกว่าเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

5.3 มาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการดำเนินคดี

เพื่อให้การดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่งของส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็ว สมเจตนาธรรมของกฎหมายและเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรมและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ รัฐบาลได้กำหนดมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการ ดำเนินคดี โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีตามกฎหมายแต่ละ ฉบับ ออกระเบียบหรือคำสั่งเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ ไว้โดยเฉพาะ และออกระเบียบหรือคำสั่งเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่งทั่ว ๆ ไป ซึ่งสามารถสรุปสาระ สำคัญได้ คือ กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินคดีของเจ้าหน้าที่ที่ รับผิดชอบ และวิธีการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการดำเนินคดีของผู้บังคับบัญชาไว้ด้วย กำหนดระยะเวลาในการดำเนินคดีแต่ละขั้นตอนไว้ให้แน่นอน กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบประสานงานกับกรมตำรวจ และ ส่วนงานอัยการสูงสุด และให้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ว่าจะจงใจ หรือประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่ง เป็นเหตุให้คดีขาดอายุความ ทั้งจะต้องรับผิดชอบ ในทางอาญาหรือในทางแพ่ง (ถ้ามี) อีกด้วย

6. การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น

6.1 การปรับปรุงรูปแบบการปกครองของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 กำหนดการจัดระเบียบบริหารของตำบล โดยจัดตั้งสภาตำบลซึ่งได้ประกาศใช้มาเป็นเวลานานแล้ว ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์และนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับการบริหารงานของสภาตำบลยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร รัฐบาลจึงได้พิจารณายกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว และออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งสรุปสาระสำคัญ คือ ปรับปรุงระเบียบบริหารงานของสภาตำบลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยให้สภาตำบลเป็นนิติบุคคล และอาจยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น เมื่อมีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ว่างมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท องค์ประกอบของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล เนื้อที่ของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล รายได้ของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนการกำกับดูแลของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด

6.2 การปรับปรุงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นของเมืองพัทยา

เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 ได้ใช้มาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และมีปัญหาในการบริหารงานของเมืองพัทยาลายประการ เช่น รูปแบบการปกครองเมืองพัทยา ซึ่งผู้บริหาร คือ ปลัดเมืองพัทยา เป็นบุคคลที่มาจากการทำงาน ส่วนนายกเมืองพัทยาไม่มีอำนาจบริหาร ทำหน้าที่เป็นเพียงประธานสภาเมืองพัทยา และเป็นผู้นำของเมืองพัทยาในพิธีการต่าง ๆ เท่านั้น ปลัดเมืองพัทยาไม่มีอิสระในการบริหารงานและหากเป็นผู้ที่มาจากนักธุรกิจมักจะ ไม่เข้าใจในระบบราชการ ทำให้เกิดความขัดแย้งกับข้าราชการเมืองพัทยา เพื่อให้รูปแบบของการปกครองของเมืองพัทยามีความเหมาะสมต่อการบริหารงาน รัฐบาลจึงได้ปรับปรุงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นของเมืองพัทยาเสียใหม่ โดยให้เป็นไปรูปแบบเทศบาลนครตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งเป็นการจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลในเมืองใหญ่ เช่น เทศบาลนครเชียงใหม่ ฯลฯ การปรับปรุงดังกล่าวจะทำให้เมืองพัทยาสามารถดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่และสามารถแก้ไข้ปัญหาของท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.1 นิสิต หรือนักศึกษามหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ยกเว้น มหาวิทยาลัยรามคำแหง จะผ่อนผันเฉพาะผู้ซึ่งมีผลการศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยสอบไล่ได้ภาคละไม่น้อยกว่าเก้านายกิตติต่อกัน เว้นแต่ภาคใดขาดสอบเพราะเหตุสุดวิสัยซึ่งมหาวิทยาลัยรับรอง

1.1.2 นักศึกษามหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ สถาบันเทคโนโลยีสังคม (เกริก) และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

1.1.3 นักเรียน หรือนักศึกษาโรงเรียนอาชีพ หรือวิทยาลัย สังกัดหรืออยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง หรือองค์การของรัฐ

1.1.4 นักเรียนโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัด หรือในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัย โดยให้ได้รับการผ่อนผันจนสำเร็จระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ ไม่เกินอายุยี่สิบสองปีบริบูรณ์

1.2 การพัฒนาคลังรบของกองทัพอากาศ

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (30 ธันวาคม 2534) เห็นชอบการจัดซื้อเครื่องบิน F-16 A/B จำนวน 18 เครื่อง พร้อมอะไหล่และอุปกรณ์สนับสนุนการบริการทางเทคนิคจากสหรัฐอเมริกา (ไม่รวมการจัดซื้อเครื่องบิน F100-PW-220 ที่จะใช้ติดตั้งกับเครื่องบินทั้ง 18 เครื่อง) เป็นเงินทั้งสิ้น 401,855,071 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (ประมาณ 10,448,231,846 บาท) โดยให้ใช้จ่ายจากงบประมาณของกองทัพอากาศ หรือที่กองทัพอากาศจะได้รับในโอกาสต่อไป และให้ยกเงินหลักเกณฑ์ของผูกพันงบประมาณข้ามปีตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2534 ต่อมากองทัพอากาศมีความจำเป็นต้องจัดซื้อเครื่องบิน F100-PW-220 จำนวน 18 เครื่อง เพื่อติดตั้งกับเครื่องบิน F16 A/B จำนวนดังกล่าว โดยวิธี FMS (การจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ) จำนวน 121,219,999 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (ประมาณ 3,091,109,974.50 บาท) รัฐบาลพิจารณาแล้วอนุมัติให้กองทัพอากาศจัดซื้อเครื่องบิน F100-PW-220 จำนวน 18 เครื่อง โดยยกเงินมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2534 และเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2535 เรื่อง หลักเกณฑ์ในการผูกพันงบประมาณข้ามปีล่วงหน้าเป็นเวลานานหลายปี เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อจะพัฒนาคลังรบของกองทัพอากาศให้มีศักยภาพในการคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และความมั่นคงของประเทศชาติสืบต่อไป

1.3 การจัดซื้อ NAVIGATION POD พร้อม INTERGRATION

รัฐบาลได้อนุมัติให้กองทัพอากาศจัดซื้อ NAVIGATION POD RUBIS พร้อม INTERGRATION กับเครื่องบิน F - 16 A/B (ฝูงที่ 2) และ PYLON จำนวน 6 ชุด หรือมอบกรณี สนับสนุนอะไหล่ในการซ่อมบำรุงการฝึกศึกษาและเอกสารเทคนิค เงินงบประมาณ 33,066,000 เหรียญ สหรัฐอเมริกา หรือประมาณ 859,715,000 บาท ทั้งนี้ให้เป็นไปตามโครงการพัฒนากำลังรบของกองทัพ อากาศ เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

1.4 การแก้ไขระเบียบว่าด้วยการพิจารณาว่าเหตุพิเศษสำหรับการสู้รบในการ บราบบราบผู้ก่อการร้าย

จากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายสำคัญที่จะบำรุงขวัญและกำลังใจของทหารชั้นผู้น้อย โดยการเพิ่มสวัสดิการนั้น รัฐบาลพิจารณาเห็นว่าระเบียบว่าด้วยการพิจารณาว่าเหตุพิเศษสำหรับการสู้รบในการบราบบราบผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2512 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบว่าด้วยการพิจารณาว่าเหตุพิเศษสำหรับการสู้รบในการบราบบราบผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516, (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2521, (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2522, (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2525 และ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2532 ได้กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานในการบราบบราบผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ที่ไม่มีเงินเดือนหรือ ค่าจ้าง ได้รับค่าตอบแทนเรียกว่าเงินรางวัลสำหรับการสู้รบ ซึ่งคิดมาจาก 12 เท่า ของผลต่างของ อัตราเงินเดือนข้าราชการชั้นต่ำ และจะต้องทำการปรับปรุงเงินรางวัลสำหรับการสู้รบทุกครั้งที่มีการปรับ ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร รัฐบาลจึงได้แก้ไขเงินรางวัลสำหรับการสู้รบโดยไม่ต้องกำหนด เป็นจำนวนเงิน และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2535 เป็นต้นไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในสนามที่บาดเจ็บจากการต่อสู้ หรือจากการกระทำของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ และต่อมาปรากฏว่าบาดเจ็บได้กำเริบลูกกลมขึ้นภายหลังทำให้เสียชีวิต ทูพลภาพ หรือพิการ ให้ได้รับความ เป็นธรรมยิ่งขึ้น

1.5 การขอรับบำนาญพิเศษของอาสาสมัครทหารพราน

รัฐบาลได้พิจารณาแล้วเห็นว่าอาสาสมัครที่ได้ออกปฏิบัติหน้าที่บราบบราบผู้ก่อการ ร้ายคอมมิวนิสต์ หรือปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวป้องกันประเทศ เป็นบุคคลผู้มีความเสียสละให้กับประเทศชาติ เป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับ เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวง กลาโหมกำหนดและมีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษตามพระราชบัญญัติว่าเหตุข้าราชการ พ.ศ. 2494 จึงอนุมัติ ในหลักการให้กระทรวงการคลังจ่ายบำนาญพิเศษ ให้แก่อาสาสมัครทหารพรานที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎหมาย ทั้งนี้ เป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจของอาสาสมัครทหารพราน เพื่อให้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติ หน้าที่ป้องกันประเทศชาติต่อไป

ด้านต่างประเทศ

รัฐบาลมีนโยบายที่จะยึดมั่นในพันธกรณีที่มีอยู่กับต่างประเทศตามสนธิสัญญา และความตกลงต่าง ๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งกฎบัตรสหประชาชาติ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และจะดำเนินนโยบายเพื่อให้บรรลุประโยชน์แห่งชาติ ทั้งในด้านความมั่นคง การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกและภูมิภาค ซึ่งให้ความสำคัญต่อความร่วมมือกับนานาชาติ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างสภาพภาพของประเทศไทยให้มีบทบาทมากขึ้น และมีโอกาสเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การเงิน และการคมนาคมในภูมิภาคนี้ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

1. การสร้างความสมานฉันท์ และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

1.1 หลังจากมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งรัฐมนตรีได้เพียง 3-4 วัน นายกรัฐมนตรีและคณะได้เดินทางไปประเทศบรูไน เพื่อเข้าร่วมพิธีฉลอง 25 ปี แห่งการครองราชย์ของพระราชาธิบดีสุลต่าน ฮัสซานัล โบลเกียห์ แห่งบรูไน และในการไปประเทศบรูไนครั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้มีโอกาสพบปะ สนทนา และทำความรู้จักกับผู้นำของกลุ่มประเทศอาเซียน ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในแถบภูมิภาคนี้

1.2 รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำนวนเงิน 20,000 เหรียญสหรัฐ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจากพายุไต้ฝุ่น ในช่วงเดือนตุลาคม 2535

1.3 รัฐบาลได้จัดส่งข่าวสารเป็นกรณีเร่งด่วนในวงเงิน 5 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และให้ความช่วยเหลือจำนวนเงินอีก 260,000 บาท แก่ผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวในประเทศสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

1.4 เมื่อวันที่ 6 - 8 มกราคม 2536 นายกรัฐมนตรีและคณะได้เดินทางไปราชการที่ประเทศมาเลเซีย เพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์ไมตรีและเยี่ยมเยียนในฐานะมิตรประเทศกลุ่มอาเซียน ตลอดจนได้มีการหารือข้อราชการต่าง ๆ เช่น ปัญหาทางการค้า แรงงาน การประมง ฯลฯ ซึ่งทุกอย่างเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีความเข้าใจอันดีต่อกัน

1.5 เมื่อวันที่ 15 - 17 มกราคม 2536 นายคิอิชิ มियाซาวา นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้เดินทางมากระชับความสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศไทย และได้มีการเจรจาหารือข้อราชการทั้งระดับภายในและการเจรจาอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นยังได้ให้เกียรติประเทศไทยเป็นพิเศษ โดยได้ประกาศนโยบายสำคัญเกี่ยวกับภูมิภาคแถบนี้ทั้งในอาเซียนและอินโดจีน ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ 4 ประการ คือ 1.) จะส่งเสริมการเจรจาทางการค้า การเมือง 2.) จะพยายามส่งเสริมระบบเศรษฐกิจแบบเปิด 3.) จะส่งเสริมเพื่อการปฏิบัติที่เอื้อต่อมนุษยชน ประชาธิปไตย และสิ่งแวดล้อม และ 4.) จะให้ความร่วมมือกับอาเซียน เพื่อสันติภาพและความเจริญรุ่งเรืองในอินโดจีน

1.6 รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศแถบลา โดยการส่งเจ้าหน้าที่การประปา
ล่ามภูมิภาค เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ และการออกแบบรายละเอียดทางวิศวกรรม สำหรับโครงการจัดท
ระบบน้ำประปาที่ Kodkhu Kholo ในกรุงการูมาตทุ ตามคำขอของนายกรัฐมนตรีในบาล

1.7 เนื่องจากประเทศไทยและประเทศสหภาพมา เป็นประเทศเพื่อนบ้าน และมีอาณา
เขตติดต่อกัน รัฐบาลจึงได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมไทย - สหภาพมา
เพื่อเป็นการกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งสองให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศ
ได้เสนอร่างความตกลง ฯ ดังกล่าว ให้ประเทศสหภาพมาพิจารณาแล้วและให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่าง
ความตกลง ฯ จนทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้ทุกข้อทุกบทความของความตกลงแล้ว

1.8 รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ประเทศอัฟกานิสถาน และประเทศ
ไลบีเรีย โดยมอบเงินประเทศละ 2,000 เหรียญสหรัฐ และยังได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือทางด้าน
วิชาการแก่ประเทศไลบีเรีย โดยการให้ทุนฝึกอบรมตามสาขาที่ประเทศไลบีเรียขอมาอีกด้วย

1.9 รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศอิรัก โดยมอบชุดให้ ลีดและชุดให้น้ำเกลือ
แก่รัฐบาลอิรักเป็นมูลค่า 500,000 บาท และเช็คเงินสด 2,000 เหรียญสหรัฐ เพื่อช่วยเหลือทางด้าน
มนุษยธรรมแก่ประเทศอิรัก ในการช่วยเหลือดังกล่าวจะเป็นผลต่อการบูรณพื้นฐานสำหรับการขยายความ
สัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศอิรักในอนาคต อีกหนึ่งเพื่อ เป็นการแสดงถึงความร่วมมืออันดี
ระหว่างรัฐบาลไทยที่มีต่อสหประชาชาติ

1.10 เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีน้ำใจ มีเมตตาจิต และให้ความร่วมมือ
กับประเทศต่าง ๆ รัฐบาลจึงได้บริจาคข้าวสาร 25% มูลค่าไม่เกิน 35,000 เหรียญสหรัฐ ฯ ให้กับ
โครงการอาหารโลก เพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยยากและผู้พลพที่อยู่ตามชายแดนประเทศไทย

1.11 รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมแห่งประเทศโซมาเลีย ด้วยการ
บริจาคข้าวจำนวน 500 ตัน (5,000 กระสอบ) เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขภาวะความอดอยากในประเทศ
โซมาเลีย

1.12 รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมแก่สาธารณรัฐเคนยา และ
สาธารณรัฐแทนซาเนีย โดยบริจาคเงินให้ประเทศละ 5,000 เหรียญสหรัฐอเมริกา เพื่อช่วยเหลือ
ประเทศดังกล่าวที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง และทำให้การเพาะปลูกไม่ได้ผลและประชาชนได้รับความ
เดือดร้อนเป็นจำนวนมาก

1.13 เมื่อวันที่ 7-9 เมษายน 2536 นาย พี.วี. แรลิ่งหนะรา นายกรัฐมนตรี
สาธารณรัฐอินเดีย ได้เดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ไมตรี
ระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐอินเดียให้มีความมั่นคงและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

1.14 เมื่อวันที่ 22-23 พฤษภาคม 2536 นายกรัฐมนตรีได้เดินทางไปเยือนประเทศ
บรูไนอย่างเป็นทางการ ซึ่งในการเดินทางครั้งนี้ เป็นการเยือนประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นประเทศสุด
ท้าย และจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศไทยและประเทศบรูไนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

1.15 เมื่อวันที่ 5-6 มิถุนายน 2536 นายชาน แล็กภัย นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะ ได้เดินทาง ไปเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อกระชับความสัมพันธ์ไมตรีให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และขณะถึงสองประเทศมีแนวโน้มของการร่วมลงทุนมากขึ้น ซึ่งการลงทุนในสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวประมาณ 1 ใน 3 เป็นของนักธุรกิจจากประเทศไทย

1.16 รัฐบาลได้บริจาคเงิน จำนวน 1,000,000 บาท เพื่อบูรณะปฏิสังขรณ์สถูป Mirisavati ของประเทศศรีลังกา ในโอกาสที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จเยือนประเทศศรีลังกาอย่างเป็นทางการ และประเทศศรีลังกา ได้กราบบังคมทูลเพื่อขอรับ พระราชทานความช่วยเหลือ

1.17 รัฐบาลได้บริจาคเงิน จำนวน 2,000,000 บาท เพื่อให้ความช่วยเหลือด้าน อาหารแก่ประเทศมองโกเลียที่ได้ประสบภัยธรรมชาติจากพายุหิมะ เป็นผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลน อาหาร หลังงานและเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างรุนแรง

1.18 รัฐบาลได้บริจาคเงิน จำนวน 2,342,080 บาท สมทบกองกำลังปฏิบัติการสห ประชาชาติในโซมาเลีย เพื่อเป็นการแสดงถึงเจตนารมณ์อย่างแน่วแน่ของประเทศไทยที่จะสนับสนุนให้ เกิดสันติภาพอย่างถาวรในโซมาเลีย ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกของสหประชาชาติ และมี นโยบายสนับสนุนบทบาทและการดำเนินงานของสหประชาชาติ เพื่อธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคง ระหว่างประเทศ

1.19 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม ถึง 3 กันยายน 2536 นายกรัฐมนตรีและคณะ ได้เดินทาง ไปเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างเป็นทางการ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ไมตรีและได้ลงนาม ในความตกลงร่วมระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลจีน คือ การท่องเที่ยว การส่งผู้ร้ายข้ามแดน และการ เปิดสถานกงสุลใหญ่ที่นครคุนหมิงกับที่จังหวัดสงขลา นอกจากนี้ ภาคเอกชนไทยที่ได้ร่วมเดินทาง ไปด้วย ยังได้ลงนามร่วมทำธุรกิจกับภาคเอกชนจีน ซึ่งจะทำให้ไทยขยายเขตการค้าได้มากขึ้น

1.20 รัฐบาลได้บริจาคเงิน จำนวน 20,000 เหรียญสหรัฐ ฯ เพื่อให้ความช่วยเหลือ แก่ประเทศบังคลาเทศและเนปาล เนื่องจากถูกพายุฝนก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของ ราษฎรในประเทศดังกล่าว

2. การแก้ไขปัญหากองทหารพม่า ยึดเนิน 491 จังหวัดชุมพร

จากการที่ประเทศสหภาพพม่า ได้ส่งกำลังทหารเข้ามาขับไล่กองกำลังกะเหรี่ยงอิสระที่ ตั้งมั่นอยู่ที่บริเวณเนิน 491 จังหวัดชุมพร และเมื่อขับไล่กองกำลังกะเหรี่ยงอิสระออกไปแล้ว กองทหาร พม่าได้ยึดเนินดังกล่าวไว้ตั้งแต่วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2535 ฝ่ายทหารของประเทศไทยได้พยายามดำเนินการ ให้กองทหารพม่าถอนกำลังออกไปอย่างสันติวิธี โดยคำนึงถึงสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างประเทศ และ ให้มีการสำรวจให้แน่ชัดว่า เนินดังกล่าว เป็นของประเทศไทย ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวรัฐบาลได้นำกระแส พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้มีพระมหากรุณาธิคุณทรงแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา

ดังกล่าว เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2535 มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญห ผลการตกลงปรากฏว่า ทั้งสองประเทศจะถอนกำลังออกจากเนิน 491 ในวันที่ 15 ธันวาคม 2535 และจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 10 วัน ขณะนี้ กองกำลังทั้งสองฝ่ายได้ถอนกำลังออกจากเนิน 491 เรียบร้อยแล้ว สำหรับการปักเขตชายแดนคณะกรรมการพิจารณาปัญหาเขตแดนไทย - พม่า จะได้พิจารณารายละเอียดต่อไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีความซาบซึ้ง ที่พระองค์ทรงห่วงใย และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ เมตตา และทรงแผ่พระบารมีพระบรมเดชานุภาพปกป้องคุ้มครองประเทศไทยและคนไทย ให้คนไทยทั้งหมดอยู่ร่มเย็นเป็นสุขต่อไป

3. การแก้ไขปัญหากัมพูชา

ประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหากัมพูชากับประชาคมโลกมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มแรกมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะการร่วมมือกับประเทศอาเซียน เพื่อแก้ไขปัญหานี้ การจัดตั้งสภาสูงสุดของกัมพูชา ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุน เพื่อให้ เขมรรวมตัวแก้ไขปัญหของตนเอง แต่สถานการณ์ล่าสุดหลังจากการประชุมระหว่างประเทศที่กรุงปารีสว่าด้วยเรื่องกัมพูชา ที่ประชุมไม่สามารถชักจูง เขมรแดงให้ร่วมปลดอาวุธ และยินยอมให้กองกำลัง UNTAC เข้าไปในเขตพื้นที่ เข้าร่วมในการเลือกตั้งในเดือนพฤษภาคมได้ คณะมนตรีความมั่นคง ได้มีข้อมติ เกี่ยวกับ เขมรแดง โดยกำหนดกรอบเป็นหลักการไว้ 4 เรื่อง คือ

- 1) ห้ามส่ง ไม้ซุงออกนอก เขตพื้นที่ เขมรแดง
- 2) ห้ามนำพลอยและอัญมณีออกนอก เขตพื้นที่ เขมรแดง
- 3) ห้ามนำเข้าซึ่งน้ำมันหรือผลิตภัณฑ์ เกี่ยวกับน้ำมันในพื้นที่ เขมรแดง
- 4) การตั้งจุดตรวจในพื้นที่ประเทศกัมพูชา

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกสหประชาชาติ ดังนั้น มติของสหประชาชาติ ประเทศไทยต้องยึดถือและสนองตอบ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ประเทศไทยจะปฏิบัติตามมติคณะมนตรีความมั่นคง โดยยึดหลักอธิปไตยและกฎหมายไทย และพยายามหาทางปกป้องผู้ประกอบการไทยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะ เรื่องความเป็นธรรมที่ผู้ประกอบการของไทยได้ไปทำความตกลงกับเขมรแดง ก่อนมีมติคณะมนตรีความมั่นคงดังกล่าว ซึ่งในเรื่องนี้ รัฐบาลได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ประชุมชี้แจง ให้นักธุรกิจและผู้ประกอบการในบริเวณพื้นที่ชายแดนไทย - กัมพูชา ได้เข้าใจถึงข้อเท็จจริง ก่อนที่คณะมนตรีความมั่นคงจะมีมติ สำหรับแรงงานไทยที่ตกค้างอยู่ที่กัมพูชาประมาณ 3 - 4 หมื่นคน ได้เตรียมการอพยพไว้ เรียบร้อยแล้ว หากมีการสู้รบเกิดขึ้น และรัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา ดังกล่าว อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการขนถ่ายสินค้าก่อนที่จะทำการปิดชายแดนต่อไป

4. การส่งผู้สมัคร เข้ารับการคัดเลือกเป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งในกัมพูชา

รัฐบาลได้จัดส่งข้าราชการไทยจำนวน 25 คน เป็นเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งในกัมพูชาตามหนังสือ ชีพชานของสำนักเลขาธิการสหประชาชาติ โดยมีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ UNTAC ในด้านการเลือกตั้งและสร้างหลักประกันว่า การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในหน่วยดังกล่าวจะเป็นไปอย่างเสรีและยุติธรรม ซึ่งการส่งข้าราชการไปปฏิบัติงานให้กับ UNTAC ดังกล่าว นอกจากจะเป็นการให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติแล้ว ยังเป็นผลให้ข้าราชการที่ได้รับการคัดเลือกสามารถนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยี เกี่ยวกับการเลือกตั้งมาปรับปรุงและประยุกต์ใช้กับการเลือกตั้งของประเทศไทยด้วย

5. ความร่วมมือด้านการลงทุนกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้มีความสัมพันธ์กันมาเป็นเวลานาน และประเทศไทยก็ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ให้แก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างมากมายมาตลอด และเพื่อเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น รัฐบาลได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจัดทำข้อเสนอความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการลงทุนกับ Foreign Investment Management Committee (FIMC) แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

6. โครงการไตรภาคีญี่ปุ่น - อาเซียน - กัมพูชา เพื่อช่วยเหลือกัมพูชา

รัฐบาลญี่ปุ่นได้ขอความร่วมมือจากประเทศไทยและประเทศอาเซียนอื่น ๆ ให้จัดส่งวิทยากรอาสาสมัคร เข้าร่วมโครงการความร่วมมือไตรภาคีญี่ปุ่น - อาเซียน - กัมพูชา เพื่อการพัฒนาชนบทและการตั้งถิ่นฐานในจังหวัดกัมบงสะหือ และตาแก้ว ประเทศกัมพูชา มีระยะเวลา 1 ปี โดยจะช่วยเหลือในสาขาการเกษตร การปศุสัตว์ การประมงน้ำจืด สาธารณสุข การศึกษามูลฐาน และการฝึกฝนวิชาชีพ ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นจะเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ รัฐบาลพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการร่วมมือกับต่างประเทศในเรื่องการฟื้นฟูบูรณะกัมพูชา ทั้งยังจะเป็นประสบการณ์เสริมในการดำเนินนโยบายการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทย จึงอนุมัติให้วิทยากรอาสาสมัคร เข้าร่วมโครงการความร่วมมือไตรภาคีญี่ปุ่น - อาเซียน - กัมพูชา โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ในโครงการเป็นการปฏิบัติราชการ และให้ข้าราชการที่เข้าปฏิบัติหน้าที่ในโครงการได้รับเงินเดือนและการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง ขึ้นเงินเดือน และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่เข้าซ้อนกับสิทธิประโยชน์ซึ่งจะได้รับในโครงการอีกด้วย

ด้านเศรษฐกิจ

1. การเงินการคลัง

รัฐบาลจะมุ่งรักษาวินัย และเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการเงินการคลังให้มีความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะดำเนินการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีและปรับโครงสร้างและอัตราภาษีอากรให้ทันสมัย และมีผลเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางด้านผลิต การค้า การส่งออก ตลอดจนการลงทุนภายในประเทศ รวมทั้งลดภาระภาษีแก่ผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลาง รัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

1.1 การแก้ไขปัญหาในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ดำเนินการตรวจสอบพฤติกรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ กรณีที่มีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และได้แจ้งความดำเนินคดี กับผู้เกี่ยวข้องไปแล้ว นั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาในครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คาบคุมขอบเขตของความเสียหายให้อยู่ในวงจำกัด และจากการที่ประเทศไทยมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับดี เป็นที่ยอมรับของนักลงทุนทั้งในและนอกประเทศ ปัญหาดังกล่าวจึงมีผลต่อตลาดหลักทรัพย์โดยส่วนรวมเพียงส่วนน้อยเท่านั้น แต่เพื่อเป็นการหยุดราคาหลักทรัพย์มิให้ตกต่ำลงกว่าภาวะพื้นฐาน และเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ลงทุนทั่วไป รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังเตรียมมาตรการเสริมเป็นการชั่วคราว ดังนี้

1.1.1 มอบหมายให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด จัดตั้งกองทุนในวงเงิน 5,000 ล้านบาท เพื่อเข้าซื้อหุ้นที่มีพื้นฐานดี โดยการซื้อหลักทรัพย์ให้มีลักษณะการหยุดราคา เมื่อมีการขาดความมั่นใจในตลาดหลักทรัพย์เท่านั้น และไม่ซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อมุ่งกำไรเป็นหลัก

1.1.2 สมาคมสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ทั้ง 40 บริษัท ได้ร่วมกันจ่ายเงิน จำนวน 10,000 ล้านบาท เพื่อนำไปมอบหมายและจัดสรรให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม 7 บริษัท จัดตั้งกองทุนประเภทไม่รับซื้อคืนก่อนสิ้นสุดอายุโครงการ (Closed - End Fund) จำนวน 7 กองทุน อายุโครงการไม่เกิน 5 ปี โดยมีเป้าหมายว่า จะนำหน่วยลงทุนของกองทุนทั้ง 7 กองทุน ดังกล่าว เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยการจำหน่ายหน่วยลงทุนให้กับผู้ลงทุนทั่วไป ก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์ในราคาต้นทุนบวกกับอัตราดอกเบี้ย ส่วนบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมจะให้บริการประโยชน์เพียงค่าธรรมเนียมการจัดการกองทุนเท่านั้น

1.2 การให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น

กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น เป็นหน่วยงานของรัฐบาลญี่ปุ่น ทำหน้าที่ประสานงาน และควบคุมดูแล เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการพัฒนาแก่รัฐบาลต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยได้รับเงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น โดยผ่านกองทุน ฯ เพื่อดำเนินงานตามโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยได้กู้เงินจากรัฐบาลญี่ปุ่นผ่านกองทุน ฯ นี้มาแล้ว รวม 16 ครั้ง เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 916,743 ล้านบาท หรือประมาณ 119,363 ล้านบาท รัฐบาลจึงได้พิจารณาการให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ซึ่งปฏิบัติงานในประเทศไทยในฐานะผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการกู้เงินจากรัฐบาลญี่ปุ่น โดยเห็นชอบในหลักการของร่างหนังสือและการเปลี่ยนแปลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่น เกี่ยวกับการให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนความร่วมมือของเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามในร่างหนังสือแลกเปลี่ยนดังกล่าว ตลอดจนให้กระทรวงการคลังทำหน้าที่หารือกับฝ่ายญี่ปุ่น ภายใต้หลักการแห่งหนังสือแลกเปลี่ยน

1.3 การแก้ไขปัญหบริษัท เฟิสต์ ซิตี อินเวสเมนต์ จำกัด (FCI)

ปัญหาของบริษัท เฟิสต์ ซิตี อินเวสเมนต์ จำกัด เป็นปัญหาที่ค้างคั้งมานานแล้ว และเกิดขึ้นมาก่อนที่รัฐบาลจะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวคือ เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน 2535 มีหลักฐานที่ปรากฏแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยว่า บริษัท เฟิสต์ ซิตี อินเวสเมนต์ จำกัด มีพฤติกรรมที่น่าสงสัยเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ตรวจสอบพยานหลักฐานชัดเจนว่า ได้มีการนำเงินผู้ฝาก ไปให้ผู้กู้ยืมแก่ลูกหนี้อื่นอาจ ไม่ได้กู้ยืมกันจริง และนำเงินของบริษัท ฯ ไปใช้ในกิจการของผู้บริหารด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง ธนาคารแห่งประเทศไทยเริ่มเจรจาเพื่อเรียกทรัพย์สินและหลักประกันคืนจากบริษัท ฯ จนสามารถรวบรวมหลักประกันได้ประมาณกว่า 4,000 ล้านบาท และได้ติดตามการดำเนินงานของบริษัท ฯ อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2536 บริษัท เฟิสต์ ซิตีอินเวสเมนต์ จำกัด ได้ทำหนังสือถึงธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง เพื่อขออนุมัติหยุดจ่ายเงินแก่ผู้ฝากเงิน กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยได้หารือกันแล้ว จึงได้ใช้อำนาจตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 แต่งตั้งผู้ตรวจสอบฐานะการเงินและพฤติกรรมของบริษัท ซึ่งรัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการแก้ไขปัญหามูลนิธิ 3 ประการ คือ

1.3.1 ดำเนินการไม่ให้ปัญหานี้มีผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบการเงิน หรือขาดความมั่นใจในตลาดหลักทรัพย์

1.3.2 การแก้ไขปัญหาให้ยืมเงินและเห็นการช่วยเหลือประชาชนผู้ฝากเงิน และประชาชนที่ถือหุ้นของบริษัท ฯ ในตลาดหลักทรัพย์ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย) ส่วนเจ้าของกิจการและผู้บริหารจะไม่ได้รับประโยชน์จากการเข้าไปฟื้นฟู

1.3.3 ยึดความถูกต้องในแง่กฎหมาย ถ้าหากปรากฏว่ามีหลักฐานชัดเจนว่ามีการกระทำผิดกฎหมาย ก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้ที่กระทำความผิด

สำหรับการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูฐานะบริษัท ฯ ได้ดำเนินการโอนหุ้นและเพิ่มทุนบริษัท ฯ โดยให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินเข้าถือหุ้น 41% (เงินกองทุนฟื้นฟู มิใช่เงินจากภาษีอากรของประชาชน ไม่ใช่เงินงบประมาณ และไม่ใช่เงินนอกงบประมาณ เป็นเงินที่ตั้งขึ้นมาโดยอาศัยเงินซึ่งเก็บจากระบบสถาบันการเงินต่าง ๆ กล่าวคือ ทุกปีธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน ฯ จะต้องนำเงินร้อยละ 0.1 ของจำนวนเงินฝากในปีถัดไปส่งมอบให้กับกองทุนฟื้นฟู ปัจจุบันกองทุนฟื้นฟูมีรายรับประมาณปีละ 1,700 ล้านบาท ขณะนี้กองทุนมีเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 20,000 ล้านบาท และเงินจำนวนนี้อยู่ภายใต้การจัดการของธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนนี้จัดตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แก้ไขปัญหาอย่างเช่นกรณีนี้โดยเฉพาะ) และให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยถือหุ้น 10% รวมเป็น 51% เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการบริหาร และมีการจัดสรรทุนให้กับกองทุนเพิ่มเติมอีก 24% เพื่อให้กองทุน ฯ และบริษัทเงินทุน ฯ ถือหุ้นทั้งสิ้น 75% ทั้งนี้จะสามารถดำเนินการแก้ไขกฎระเบียบของบริษัท ฯ ซึ่งต้องอาศัยมติพิเศษ เพื่อปรับปรุงสถานะการดำเนินงานของบริษัท ฯ ให้ดีขึ้น ส่วนที่เหลืออีก 25% จะจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัท ฯ และหลังจากบริหารงานได้ครบ 18 เดือน ผู้ถือหุ้นรายย่อยซึ่งได้รับการจัดสรรร้อยละ 25 จะได้รับการจัดสรรร้อยละ 24 เพิ่มเติมจากกองทุนฟื้นฟูในราคาหุ้นที่กองทุนฟื้นฟูซื้อมาบวกด้วยดอกเบี้ยอีกร้อยละ 7.5 ซึ่งเท่ากับว่า ได้จัดสรรสิทธิให้กับผู้ถือหุ้นรายย่อยได้เต็มที่

ในการแก้ไขปัญหาของบริษัท เฟิสท์ ซิตี อินเวสเมนต์ จำกัด รัฐบาลสามารถให้ความมั่นใจแก่ผู้ฝากเงินและผู้ถือหุ้นรายย่อยว่า ทั้งผู้ฝากเงินและผู้ถือหุ้นรายย่อยจะได้รับสิทธิประโยชน์อย่างเต็มที่ และปัญหานี้เป็นปัญหาของบริษัทเดียว จะไม่ขยายลุกลามไปถึงสถาบันการเงินอื่น ๆ เป็นปัญหาเฉพาะจุดที่แก้ไขได้และสามารถดำเนินการแก้ไขไปบางส่วนแล้ว ปัญหาดังกล่าวจะไม่กระทบต่อระบบการเงินการคลังของประเทศ และรัฐบาลได้ดำเนินการตามกฎหมายกับผู้บริหารของบริษัท เฟิสท์ ซิตี อินเวสเมนต์ จำกัด แล้ว

1.4 การยกเว้นหรือลดอัตราภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนรวม ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

รัฐบาลได้พิจารณาให้มีการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีเงินได้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุนรวม ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 โดยออกเป็นร่างพระราชกฤษฎีกาและร่างกฎกระทรวงออกตามความในประมวลรัษฎากร รวม 3 ฉบับ โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1.4.1 ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร โดยมีสาระสำคัญคือ ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้จากกองทุนรวมใหม่ เฉพาะในกรณีที่มีผู้มีเงินได้ยอมให้หักภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ 10 ของเงินได้ และผู้มีเงินได้ไม่ใช้สิทธิขอคืนภาษีเงินได้ที่ถูกหักไว้ ซึ่งจะมีผลให้บุคคลธรรมดาที่ได้รับเงินส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวมใหม่เสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ 10 เช่นเดียวกับผู้ได้รับส่วนแบ่งกำไรจากกองทุนรวมเดิม

1.4.2 ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร โดยมีสาระสำคัญ คือ ยกเว้นภาษีเงินได้มีนิติบุคคลสำหรับเงินได้พึงประเมินที่เป็นเงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้จากกองทุนรวมใหม่ โดยยกเว้นให้เพียงครั้งหนึ่ง หากผู้มีเงินได้เป็นบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลทั่วไป และยกเว้นให้ทั้งหมด หากผู้มีเงินได้เป็นบริษัทจดทะเบียน

1.4.3 ร่างกฎกระทรวงการคลัง ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร โดยมีสาระสำคัญ คือ ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้จากการโอนหน่วยลงทุนในกองทุนรวมใหม่ เพื่อให้ผู้มีเงินได้ดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่นเดียวกับผู้ได้รับผลได้จากทุนที่ได้จากการโอนหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเดิม

1.5 การจัดตั้งธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ปัจจุบันในเวทีการแข่งขันทางด้านการค้าระหว่างประเทศได้ทวีความเข้มข้นมากขึ้น ประเทศไทยได้พัฒนาการส่งออกซึ่งส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ โดยสัดส่วนมูลค่าการส่งออกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.7 ในปี 2521 เป็นร้อยละ 39.4 ในปี 2535 ถึงแม้ว่าการส่งออกของประเทศไทยจะมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่การส่งออกของประเทศไทยได้อาศัยกลยุทธ์การตลาดแบบดั้งเดิม กล่าวคือ ใช้ราคาและคุณภาพสินค้าเป็นตัวนำในการเจาะตลาด ต้องเผชิญกับการแข่งขันและการทำลายจากประเทศคู่แข่ง ซึ่งมีเรื่องมือหรือมสรห้ทั้งทางด้านการค้าและการเงิน ทำให้การส่งออกของประเทศไทยต้องประสบปัญหา เพราะขาดแคลนการสนับสนุนทางการเงินในการให้สินเชื่อ ข้อต่อผู้นำเข้าสินค้าไทยในต่างประเทศ อีกทั้งระบบการเงินของประเทศไทยยังไม่ครบวงจร คือ ยังขาดธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่สำคัญและจำเป็นสำหรับประเทศที่มีการส่งออกเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญดังประเทศต่าง ๆ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน ญี่ปุ่น เกาหลี ฯลฯ ที่ได้จัดตั้งองค์กรเฉพาะเพื่อดูแลสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศของตนมาเป็นเวลานานแล้ว ประกอบกับการสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ส่งออกในรูปแบบปัจจุบันของไทยไม่เป็นไปตามกติกาสากล ซึ่งประเทศคู่ค้าไม่พึงพอใจ และขัดต่อข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ ทำให้ประเทศไทยถูกตอบโต้อยู่เสมอ

จากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้อนุมัติให้จัดตั้งธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า แห่งประเทศไทย ขึ้นเป็นองค์กรเพื่อทำหน้าที่ให้บริการทางการเงินและบริการด้านอื่น ๆ เพื่อสนับสนุน การค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนปรับปรุงกฎหมายประมวลรัษฎากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเอื้ออำนวย ประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ เช่น กฎหมายว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับ ยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ กฎหมายว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร เป็นต้น

1.6 โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถาบัน การเงินที่มีกฎหมายจัดตั้ง โดยเฉพาะ

ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า รัฐบาลต้องใช้ เงินงบประมาณเป็นจำนวนมาก ซึ่งนอกจากจะใช้งบประมาณจากภายในประเทศแล้ว อีกส่วนหนึ่งรัฐบาล จะต้องกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้กระทรวง การคลังดำเนินการทบทวนขอใช้เงินกู้รัฐบาลผู้บ่ม เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้ง โดยเฉพาะ ซึ่งรัฐบาลผู้บ่มตกลง ให้กู้เงินโดยผ่านกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โฟ้นทะเลแห่งผู้บ่ม (OECF) จำนวน 11 โครงการ ในวงเงินรวม 93,000 ล้านเยน หรือประมาณ 18,172.76 ล้านบาท ซึ่งโครงการดังกล่าวจะเป็นการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับการก่อสร้างทาง การก่อสร้างโรงไฟฟ้า การประปา ฯลฯ และ สิ้นเชื้อ เพื่อการพัฒนาชนบทการกู้เงินดังกล่าวนอกจากจะเป็นการสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศแล้วยังจะเป็นการลงทุนเพื่อให้เกิดภาวะการสร้างงานภายในประเทศอีกด้วย

1.7 การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบกิจการวิเทศธนกิจ

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการเงินใน ภูมิภาค เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุน และสร้างความเชื่อมโยงของระบบการเงินไทยกับระบบการเงิน ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ รัฐบาลได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบกิจการวิเทศธนกิจ ประกอบ ด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทย 15 ธนาคาร สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 12 ธนาคาร และธนาคาร พาณิชย์ต่างประเทศรายใหม่ 20 ธนาคาร รวม 47 ธนาคาร การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบ กิจการวิเทศธนกิจดังกล่าว จะทำให้ธนาคารพาณิชย์เหล่านี้สามารถส่งเสริมให้กิจการวิเทศธนกิจใน ประเทศไทยดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาตลาด Offshore Banking ให้ประเทศ ไทยเป็น Funding Center และพัฒนาไปสู่ศูนย์กลางทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใน อนาคต ตลอดจนจะช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและลดต้นทุนในการกู้ยืมจากต่างประเทศ ช่วยขยายขอบเขต ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วยการนำเข้าเทคโนโลยี และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยชดเชยช่องว่าง ระหว่างเงินออมและเงินลงทุนของประเทศ และการสร้างแหล่งรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศใน

ลักษณะภาวะ ช่วยลดแรงกดดันในการเปิดตลาดทางการเงินในข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการด้านการเงินด้วย

2. การเกษตร

รัฐบาลได้ตระหนักดีว่า การแก้ไขความยากจนของเกษตรกรเป็นงานที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน และเป็นงานที่ต้องดำเนินการหลาย ๆ ด้านพร้อม ๆ กัน เพราะผลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศมีอาชีพเกษตรกรกรรม และอาศัยอยู่ในชนบท ต้องประสบกับปัญหาการเอาใจเอาเปรียบและผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ตลอดจนบางครั้งจะต้องประสบกับภัยธรรมชาติ รัฐบาลจึง ได้กำหนดนโยบายที่จะยกระดับรายได้ของเกษตรกรให้สูงขึ้น ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 การแก้ไขปัญหาด้านเกษตรกรรม

2.1.1 การแก้ไขปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ

รัฐบาลได้พิจารณาแก้ไขปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ โดยเห็นว่าระดับราคาข้าวเปลือกได้ตกต่ำลง และมีแนวโน้มที่จะลดลงอีก เมื่อผลผลิตข้าวออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมากในช่วงปลายปี จึง ได้กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

2.1.1.1 มาตรการสร้างเครื่องมือส่งออกและขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

รัฐบาลได้พิจารณาอนุมัติให้ขายข้าวรัฐต่อรัฐโดยเงินเชื่อ เพื่อสร้างอำนาจต่อรองในการขายข้าวให้เหนือกว่าคู่แข่งอื่น และสร้างกลไกให้แก่กระทรวงพาณิชย์สามารถขายข้าวระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล เป็นเงินเชื่อไม่เกิน 2 ปี อัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 7.75 ในปริมาณไม่เกินปีละ 700,000 ตัน ซึ่งจะใช้เงินเพื่อการนี้ เป็นจำนวน 6,320 ล้านบาท และได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณารับซื้อข้าวสารเข้าเก็บและเร่งระบายข้าวส่งออก เป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การรับซื้อข้าวสารเข้าเก็บสำรอง และการระบายข้าวสารไปต่างประเทศ การระสุมทรัพย์ทางการเงินของรัฐ และวิธีทางการเงินเพื่อการส่งออกที่เหมาะสม รวมทั้งการจัดหรือลดความเสี่ยงทางการเงินของรัฐด้วย

2.1.1.2 กำหนดราคาเป้าหมายและมาตรการแทรกแซงราคาข้าวปี 2535/36

ก. การกำหนดราคาเป้าหมาย ในฤดูกาลเพาะปลูกข้าวปี 2535/36 รัฐบาลได้กำหนดราคาเป้าหมายรับซื้อข้าวเปลือกเจ้า และข้าวเปลือกเหนียว เพื่อแทรกแซงราคาข้าวเปลือกให้สูงขึ้น ดังนี้

เมตรกตันละ 4,100 บาท

15%) เมตรกตันละ 3,450 บาท

1) ข้าวเปลือกเจ้าหน้าปี 5% (ความชื้นไม่เกิน 15%)

2) ข้าวเปลือกเหนียว 10% เมล็ดยาว (ความชื้นไม่เกิน

ข. มาตรการแทรกแซงตลาดข้าว

ตลาดข้าวสาร

รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ รับผิดชอบการระบายข้าวส่งออกในช่วงต้นฤดูให้มากที่สุดทุกปี รวมทั้งการขยายสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อประโยชน์โดยรวมให้ราคาข้าวเปลือกสูงขึ้น และได้อนุมัติเงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรจำนวน 1,500 ล้านบาท เพื่อเข้าแทรกแซงตลาดข้าวสาร

ตลาดข้าวเปลือก

1) ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยปล่อยสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำไม่เกินร้อยละ 10 แก่ผู้ค้าข้าวเปลือกและโรงสี เพื่อซื้อลดต่ำสัญญาใช้เงินและเร่งสร้างอุปสงค์ข้าวเปลือกโดยรวมให้เพิ่มขึ้นในวงเงิน 10,000 ล้านบาท

2) ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) รับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกร โดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ในราคาจำนำร้อยละ 90 ของราคาเป้าหมาย โดยใช้เงินทุนดำเนินการของ ธกส. ในวงเงิน 7,000 ล้านบาท เพื่อให้สามารถรับจำนำข้าวเปลือกได้ถึง 2 ล้านตัน และขยายเวลาการรับจำนำข้าวเปลือกตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ฤดูกาลผลิตปี 2534/35 ออกไปอีก 2 เดือนจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2535 และให้ ธกส. รับผิดชอบการรับจำนำข้าวเปลือกให้ได้ตามเป้าหมายโดยทำการประชาสัมพันธ์ และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้เกษตรกรสามารถจำนำข้าวเปลือกตามคุณภาพที่เป็นจริง สำหรับข้าวเปลือกชนิด 5% สามารถจำนำได้วงเงิน 3,690 บาท/ตัน

3) ให้กระทรวงมหาดไทยยืมเงินปลอดดอกเบี้ยจำนวน 660 ล้านบาท เพื่อให้โรงสีที่เข้าร่วมโครงการเป็นทุนหมุนเวียนในการรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรรายย่อย ในราคาสูงกว่าราคาตลาดตันละ 100 บาท

4) ให้กรมการค้าภายในยืมเงินปลอดดอกเบี้ย จำนวน 323.6 ล้านบาท เพื่อให้โรงสี/ตลาดกลาง กู้ยืมเป็นทุนหมุนเวียนในการรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร รวมทั้งการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการตลาด เช่น โกดัง ลานตากข้าว เป็นต้น

5) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบการรวบรวมข้าวเปลือก ตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อ เพื่อการผลิตและบริการตลาดข้าวของสหกรณ์เพิ่มขึ้น

2.1.1.3 การจัดสรรเงินกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

ในปี 2536 รัฐบาลได้อนุมัติเงินกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรจำนวน 6,000 ล้านบาท เพื่อดำเนินการแทรกแซงตลาดข้าว ปรับปรุง พัฒนาโครงสร้างการผลิต เพื่อให้ต้นทุนเกษตรกรลดต่ำลง และสนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยและยากจน ขยายผลผลิต เป็นต้น

จากการที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายและมาตรการการแทรกแซงราคาข้าวเปลือก โดยมอบหมายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรดำเนินการตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกร ใช้ทุนดำเนินการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในวงเงิน 7,000 ล้านบาท ปรากฏว่าเกษตรกรได้ให้ความสนใจและนำข้าวเปลือกมาจำนำ เป็นจำนวนมาก จนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรไม่สามารถยุติโครงการได้ และทำให้ต้องใช้เงินดำเนินการถึงประมาณ 9,000 ล้านบาท ถึงเกินกว่าวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนเข้าใจและสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล

2.1.2 การปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

จากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะเร่งรัดการปฏิรูปที่ดิน และการออกเอกสารสิทธิ เพื่อกระจายสิทธิการถือครองที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้ยากไร้ และเกษตรกรที่ครอบครองทำกินอยู่ในที่ดินของรัฐประเภทต่าง ๆ ให้สามารถครอบครองพื้นที่ได้โดยเฉลี่ยประมาณปีละ 4 ไร่ เพื่อเป็นการแสดงถึงความตั้งใจจริงของรัฐบาลที่ต้องการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน เรื่องที่ดินทำกินของราษฎร และเพื่อให้เห็นนโยบายของรัฐบาลบรรลุผลในทางปฏิบัติ รัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการดังนี้

2.1.2.1 ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ได้จำแนกไว้เป็นเขตพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเกษตร จำนวน 306 แปลง ใน 54 จังหวัด เนื้อที่ 7.2 ล้านไร่ ซึ่งรัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศแล้วจำนวนประมาณ 4.5 ล้านไร่

2.1.2.2 เร่งรัดขั้นตอนในการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน โดยในขั้นตอนการเสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินพื้นที่ตามข้อ 2.1.2.1 นั้น ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอร่างให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาโดยตรง ไม่ต้องนำร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ ก่อนนำส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

2.1.2.3 ยกเว้นการตรวจสอบสภาพป่าโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในที่ดินของรัฐที่จะนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

นอกจากจะดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวแล้ว รัฐบาลจะดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพิ่มเติมอีก 4 ประเภท คือ 1.) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้กำหนดไว้เป็นพื้นที่รองรับตามโครงการจัดที่ดินคืนให้กับราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม (คจก.) เดิมทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่จำแนกออกจากเขตป่าไม้ถาวรซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบสภาพป่าไม้ของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน 3.) พื้นที่ที่อยู่ในโครงการออกสารสิทธิให้กับราษฎรในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (สทก.) และ 4.) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ได้มีการจำหน่ายกรมชดทรัพย์ากร และที่ดินป่าไม้ไว้เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเกษตร ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบสภาพพื้นที่จากกรมป่าไม้แล้ว

2.1.3 การช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางพารา

รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า สถานการณ์ตลาดยางธรรมชาติในปัจจุบัน ยังไม่คลี่คลายไปในทางที่ดี โดยราคาขายทางภาคใต้ของประเทศไทย เริ่มมีแนวโน้มลดลงนับตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายน 2535 อยู่ที่ระดับ 16.15 - 17.95 บาทต่อกิโลกรัม และคาดว่าราคาขายดังกล่าวจะยิ่งลดลงต่ำเมื่อเข้าสู่เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2536 ซึ่งเป็นช่วงที่ปริมาณยางของชาวสวนออกสู่ตลาดมากกว่าช่วงปกติ และหากมีการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2536 เป็นต้นไป หรือคิดเป็นประมาณกิโลกรัมละ 0.11 - 0.12 บาท ก็จะทำให้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อราคาขายที่จะเกิดขึ้น โดยสามารถช่วยให้ชาวสวนยางได้รับราคาขายสูงขึ้น ประมาณ 0.11 - 0.12 บาทต่อกิโลกรัม รัฐบาลจึงอนุมัติให้กระทรวงการคลังขยายเวลาการงดเว้นการเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่เกษตรกรชาวสวนยาง หัก ๕ ที่จ่ายร้อยละ 0.75 ออกไปอีกเป็นระยะเวลา 1 ปี จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2536

นอกจากนี้รัฐบาลยังได้พิจารณาวางมาตรการแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ เนื่องจากความต้องการใช้ยางพาราในตลาดต่างประเทศมีน้อยและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

2.1.3.1 อนุมัติให้องค์การสวนยางกู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) 500 ล้านบาท เพื่อใช้เงินกู้หมุนเวียนเข้าแทรกแซงตลาด

2.1.3.2 มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาสนับสนุนสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 5 ให้กับพ่อค้าท้องถิ่น กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ผู้ผลิตรายพาราที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลถูกต้องตามกฎหมาย

2.1.3.3 อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน รองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นรองประธาน และกรรมการตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคุณสมบัติและคัดเลือกผู้มีสิทธิในการขอรับสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อซื้อยางแผ่นดิบเก็บสต็อกในราคากิโลกรัมละ ไม่ต่ำกว่า 17.00 บาท ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2536 เป็นต้นไป

การดำเนินการแทรกแซงตลาดดังกล่าว องค์การสวนยางได้ เข้าซื้อยางที่ตลาดกลางและประมูลยางของทางราชการระดับท้องถิ่น รวม 31 ตลาด กลุ่มเกษตรกรรวม 26 กลุ่ม เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2536 ได้รับซื้อยางแผ่นดิบจากเกษตรกรรวมทั้งสิ้น 19,552 ตัน มูลค่ารวม 375.30 ล้านบาท มีเงินคงเหลือสำหรับใช้ซื้อแทรกแซงตลาดอีกประมาณ 325 ล้านบาท ซึ่งสามารถจะใช้ซื้อยางได้อีกประมาณ 19,100 ตัน แต่เนื่องจากองค์การสวนยางจะต้องเตรียมยางพาราเพื่อส่งมอบตามระยะเวลาที่กำหนดตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2536 อีกประมาณ 32,500 ตัน และสถานการณ์ที่ยังไม่ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนในการจัดหาสินค้ายางและเข้าแทรกแซงตลาดยางพารา รัฐบาลได้อนุมัติใช้วงเงินสินเชื่อเพื่อการส่งออก (Packing Credit) จำนวน 500 ล้านบาท เพื่อดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป

2.1.4 การจัดซื้อบัตินาและบัติน้ำหวาน ปี 2535/36

รัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการจัดหีบัติน้ำหวาน 150,000 ตัน รวม 3 สูตร โดยวิธีการประกวดราคาทั่วไป โดยกำหนดเงื่อนไขว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) มีสิทธิสั่งซื้อบัติน้ำหวานตามสูตรต่าง ๆ ในราคาเดียวกับที่ประมูลได้ในปริมาณเพิ่มขึ้นอีกไม่เกิน 150,000 ตัน ส่วนวิธีจำหน่ายได้มอบหมายให้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (ชสท.) และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) เป็นผู้จำหน่ายบัติน้ำหวาน 50,000 ตัน ให้แก่เกษตรกรทั่วไป และสถาบันเกษตรกร และเกษตรกรลูกค้าของ ธกส. และให้จำหน่ายในราคาเท่ากับราคาบัติน้ำหวานที่ซื้อในรูปเงินเชื่อโดยไม่คิดดอกเบี้ย ถ้าชำระคืนภายใน 6 เดือน (ส่วนที่เกิน 6 เดือน ให้รองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบรับไปพิจารณาร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เพื่อกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้เป็นอัตราเดียวกัน)

นอกจากนี้ รัฐบาลยังมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจำหน่ายให้ชัดเจนในทางปฏิบัติ การปรับปรุงและแบ่งงานเพื่อให้ ธกส. เป็นผู้บริหารด้านการเงิน และการเรียกชำระเงินแทน อตก. ตลอดจนให้พิจารณาบทบาทของรัฐในการดำเนินการเรื่องบัติน้ำหวาน การปรับปรุงบำรุง และการให้เกษตรกรใช้บัติน้ำหวานอย่างถูกต้อง

2.1.5 โครงการเก็บข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกร ปีการผลิต 2535/36

รัฐบาลได้อนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 300 ล้านบาท เพื่อให้กรมส่งเสริมการเกษตรยืมเป็นทุนหมุนเวียนดำเนินการตามโครงการเก็บข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกร ปีการผลิต 2535/36 กำหนดชำระคืนภายในเดือนกันยายน 2536 และอนุมัติให้จ่ายขาด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการเท่าที่จ่ายจริงในอัตราไม่เกินร้อยละ 3 ของ

จำนวนเงินที่ดำเนินการจริง ซึ่งโครงการเก็บข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกร ปีการผลิต 2535/36 นี้ รัฐบาลมีเป้าหมายที่จะรวบรวมข้าวเปลือกจากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทุกภาคทั่วประเทศ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2535 ถึงเดือนกันยายน 2536 จำนวน 137,052 ตัน คาดว่าจะสามารถช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มเกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายข้าวเปลือก ประมาณ 34,500 ล้านบาท

2.1.6 โครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิต และบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ปีการผลิต 2535/36

รัฐบาลได้อนุมัติให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 1,000 ล้านบาท (งบกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 750 ล้านบาท และงบเงินกองทุนหมุนเวียนสำหรับอุดหนุนเกษตรกรในการหาปัจจัยการผลิตตามโครงการความช่วยเหลือ เพื่อเพิ่มผลผลิตทางอาหารจากรัฐบาลผู้บ่ม จำนวน 250 ล้านบาท) โดยไม่เสียดอกเบี้ย เพื่อดำเนินการตามโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิต และบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ ปีการผลิต 2535/36 กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ

2.1.7 มาตรการแก้ไขปัญหาราคากระเทียมตกต่ำ

รัฐบาลได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาราคากระเทียมตกต่ำปี 2535/36 โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมสหกรณ์รับจำนำกระเทียมจากเกษตรกร จำนวนกระเทียมแห้งประมาณ 20,000 ตัน ในราคาเป้าหมายนำ กระเทียมใหญ่แห้งละ กิโลกรัมละ 12 บาท โดยให้จำนำร้อยละ 75 ของราคาเป้าหมายนำ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลาดำเนินการรับจำนำตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน 2536 และระยะเวลาการไถ่ถอนตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เดือนกันยายน 2536 นอกจากมาตรการแทรกแซงตลาดดังกล่าวแล้ว รัฐบาลยังได้ยกเลิกมาตรการรวบรวมการลักลอบนำกระเทียมและหอมหัวใหญ่ การดำเนินการกับของกลาง (สินค้าที่ยึดได้) ที่ให้กรมศุลกากรนำสินค้าที่ยึดได้มาจำหน่ายให้แก่ส่วนราชการ โดยกำหนดมาตรการใหม่ดังนี้

2.1.7.1 ให้ทำลายของกลาง (กระเทียมและหอมหัวใหญ่) เพื่อลดปริมาณในท้องตลาด

2.1.7.2 ไม่มีการติดสินบนและรางวัลแก่ผู้นำจับและผู้จับกุม ผู้ลักลอบนำเข้ากระเทียมและหอมหัวใหญ่

2.1.7.3 ให้ระงับคดีตามกฎหมายศุลกากรได้ โดยไม่ต้องฟ้องร้องดำเนินคดีทนาย

2.1.7.4 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควบคุมพื้นที่การเพาะปลูกกระเทียมและหอมหัวใหญ่

2.1.8 การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณามาตรการแก้ไขปัญหานี้ส่นของเกษตรกร

ปัจจุบันเกษตรกรของประเทศไทยยังมีหนี้สินค้างชำระอยู่ เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ อาจเกิดขึ้นจากผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ หรือประสบภัยธรรมชาติ และโดยที่รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะ ให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขภาระหนี้สินของเกษตรกร รัฐบาลจึง ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา มาตรการแก้ไขปัญหานี้ส่นของเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภาครัฐบาลและภาค เอกชนจำนวน 12 คน มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาแนวทางปฏิบัติที่จะให้มีการแก้ไขปัญหานี้ส่นเกษตรกร ทั้งนี้ในระบบและนอกระบบ เสนอแนวทางที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและการตลาด รวมทั้ง รายได้ของเกษตรกรและองค์กรของเกษตรกรให้ดีขึ้น

คณะกรรมการดังกล่าว ได้ดำเนินการพิจารณาแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้มีการ แก้ไขปัญหานี้ส่นของเกษตรกรแล้ว ในขั้นต้นการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหานี้ส่นของเกษตรกรใน ระบบที่เกษตรกรมีอยู่กับหน่วยราชการ และสถาบันการเงินที่เป็นของรัฐ เป็นลำดับแรก เพราะเห็นว่าหนี้ ค้างชำระของเกษตรกรที่มีอยู่กับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหลาย โครงการและหลาย รายที่ เข้าลักษณะ เป็นหนี้ที่ เกษตรกรไม่สามารถชำระคืนได้อย่างแน่นอน หนี้ค้างชำระเหล่านี้เกิดขึ้นจาก นโยบายที่ เข้าลักษณะ เป็นการช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ เกษตรกรของรัฐบาล ความไม่พร้อมในการอ่านนาย โครงการที่จะทำให้เกิดผลจริงจังกทั้ง ในด้านผู้กู้และผู้ให้กู้ จึง เกิดหนี้สินหอกพูนขึ้น และหากจะพิจารณาปลด เบื้องหนี้สิน เหล่านี้ให้แก่ เกษตรกร ด้วยการจำหน่ายบัญชี เป็นหนี้สูญก็จะเป็นผลดีมากกว่าผลเสีย ซึ่ง คณะกรรมการ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจำหน่ายหนี้ค้างชำระของเกษตรกรให้เป็นหนี้สูญแล้ว ปรากฏว่า การเกิดหนี้สูญทั้งส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ มีจำนวนถึง 100 โครงการ จำนวนเงินทั้งสิ้น 1,119.63 ล้านบาท เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรจะได้รับประโยชน์ 218,098 ราย และ 2,142 สถาบัน ตาม ลำดับ นอกจากนี้ คณะกรรมการยังได้เสนอวิธีการจำหน่ายบัญชีเป็นหนี้สูญ แนวทางการปรับปรุงหนี้ค้าง ชำระของเกษตรกรและองค์กรของเกษตรกร ซึ่งรัฐบาลได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบกับผลการพิจารณาของ คณะกรรมการดังกล่าว และปรับปรุงคณะกรรมการพิจารณามาตรการแก้ไขปัญหานี้ส่นของเกษตรกรโดย เปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรกรแห่งชาติ ซึ่งกำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ เพิ่ม เติม เพื่อให้สามารถขยายการดำเนินงานให้มากยิ่งขึ้น และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรของ เกษตรกรที่จะขอปรับปรุงหนี้สินของเกษตรกร เร่งจัดทำรายละเอียดโครงการรายชื่อเกษตรกร และ สถานะหนี้สินทั้งต้นและดอกเบี้ย ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงหนี้สินเสนอไปยังคณะกรรมการบริหารสิน เชื่อเกษตรกรแห่งชาติ และให้คณะกรรมการพิจารณาแนวทางที่เป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหานี้ส่นนอกระบบ ของเกษตรกรที่สมควรดำเนินการ เพื่อสนองตอบต่อ นโยบายแก้ไขปัญหานี้ส่นของเกษตรกร ให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกด้วย

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกองทุนหมุนเวียน เพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน และปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียน เพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน พ.ศ. 2533 โดยขยายกลุ่มเป้าหมายในการช่วยเหลือจากเฉพาะเกษตรกรที่ยากจนให้ครอบคลุมถึงผู้ยากจน และขยายขอบเขตการช่วยเหลือให้สามารถกู้ยืมเงินจากกองทุนหมุนเวียน ฯ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.1.9 การแก้ไขปัญหาราคาข้าวนาปรังฤดูการผลิตปี 2536 ตกต่ำ

รัฐบาลพิจารณาแล้วเห็นว่า ระดับข้าวเปลือกนาปรังปี 2536 เพียงช่วงต้นฤดูที่ผลผลิตออกสู่ตลาด ราคาโดยเปรียบเทียบต่ำกว่าหลายปีที่ผ่านมา และมีแนวโน้มจะลดต่ำลงกว่านี้อีก จึงได้กำหนดแนวมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนราคาข้าวเปลือกนาปรังฤดูการผลิตปี 2536 ตกต่ำ ดังนี้

2.1.9.1 ให้นำสถานการณ์และปัญหาราคาข้าวเปลือกนาปรังเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) เพื่อกำหนดนโยบายและมาตรการช่วยเหลือโดยเร่งด่วน

2.1.9.2 ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) เข้ามารับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกรในพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกข้าวนาปรังมาก โดยใช้หลักเกณฑ์การรับจำนำเช่นเดียวกับโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี และในกรณีที่เกษตรกรไม่มีขังกลางฝากเก็บ ให้ ธกส. เข้าดำเนินการจัดขังกลางฝากเก็บตามหลักการที่ คชก. ได้อนุมัติในสำเนาไว้แล้ว หากไม่เพียงพอให้อนุมัติเงินเพิ่มเติมได้

2.1.9.3 แนวมาตรการเสริมแก้ไขเพิ่มเติม ในหลักการให้พิจารณา ดังนี้

(1) เร่งรัดการส่งออกข้าวให้มากที่สุด เพราะขณะนี้โกดังเก็บข้าวสารของผู้ส่งออกมีข้าวอยู่เต็มพื้นที่การจัดเก็บแล้ว วิธีการนี้นับเป็นวิธีการที่เหมาะสม แต่ปัจจุบันต้องเพิ่มมาตรการจูงใจต่าง ๆ ให้มากขึ้นตามสภาพการแข่งขันของตลาดโลก

(2) ถ้าจำเป็นให้มีการจัดเก็บข้าวสารในต่างจังหวัดด้วย และให้แนวมาตรการต่าง ๆ ที่ดำเนินการจะเกิดชะงักการไหลเวียนของข้าวเปลือกและข้าวสาร

นอกจากนี้ รัฐบาลได้อนุมัติให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตค.) กู้เงินโครงการแทรกแซงราคาข้าวนาปรังฤดูการผลิตปี 2536 จากธนาคารแห่งประเทศไทยผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด ในวงเงิน 2,500 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 5.0 ต่อปี และกู้จากธนาคารกรุงไทย จำกัด วงเงิน 200 ล้านบาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการ ทั้งนี้เพื่อรับซื้อข้าวหนึ่งหรือข้าวขาวจากโรงสี จำนวนไม่เกิน 500,000 ตัน โดยมีเงื่อนไขให้โรงสีต้องรับซื้อข้าวนาปรังจากเกษตรกรผู้มีทะเบียน และหนังสือรับรองจากจังหวัด มีกำหนดรับซื้อตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - กันยายน 2536 และสิ้นสุดโครงการวันที่ 31 ธันวาคม 2536

2.1.10 การแก้ไขปัญหา โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค เนื้อในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสานเหนือ)

จากการที่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค เนื้อในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 595 ราย (ร้อยละ 70) มีความประสงค์จะขอเลิกโครงการดังกล่าว โดยนำโคมาคั้น เนื่องจากแม่โคที่เกษตรกรได้รับตามคุณลักษณะเฉพาะที่กำหนดในโครงการมีอายุน้อยและมีขนาดเล็ก ทำให้ต้องเสียเวลาในการเลี้ยงดู และเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลี้ยงโค พันธุ์ราหมันเลือดสูง ตลอดจนต้องประสบภาวะภัยแล้ง รัฐบาลจึงได้แก้ปัญหาดังกล่าว โดยได้อนุมัติเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 จำนวน 144.43 ล้านบาทจ่ายชดเชยให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อเป็นค่าเงินต้นและดอกเบี้ยที่เกษตรกรที่ต้องการเลิกโครงการและเกษตรกรที่ประสงค์จะเลี้ยงโคต่อ เป็นค่าขนย้ายและค่าดำเนินการเลี้ยงดูแม่โคที่เกษตรกรนำมาคั้น และเกษตรกรที่เลี้ยงโคต่อ ตลอดจนเป็นค่าปรับปรุงสถานที่เลี้ยงลูกโคที่รับซื้อจากเกษตรกร นอกจากนี้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งจำหน่ายฝูงโคทั้งหมดแก่ภาคเอกชนที่สนใจโดยเร็ว และติดตามประเมินผลการดำเนินการอย่างใกล้ชิด สำหรับเงินรายได้จากการจำหน่ายโคพันธุ์ดีแก่เกษตรกรให้นำส่งคืนคลัง โดยเร็วต่อไป

2.1.11 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและปริมาณการผลิตน้ำนม

จากสภาพการเลี้ยงโคนมโดยทั่วไปของประเทศไทยพบว่า แม่โคนมมีประสิทธิภาพการให้น้ำนมโดยเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ส่งผลกระทบทำให้ผลผลิตน้ำนมดิบที่ผลิตได้น้อยลง ไม่เพียงพอความต้องการบริโภค จึงจำเป็นต้องสั่งเข้านมและผลิตภัณฑ์นมจากต่างประเทศเข้ามาบริโภคอยู่เสมอ ทำให้สูญเสียเงินตราออกนอกประเทศ ปีละไม่ต่ำกว่า 4,000 ล้านบาท ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรผลิตน้ำนมดิบให้มีคุณภาพ มาตรฐาน มีปริมาณเพียงพอกับการบริโภค และช่วยลดการนำเข้าจากต่างประเทศ รัฐบาลได้เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพและปริมาณการผลิตน้ำนม โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี (2537 - 2539)

2.1.12 แผนส่งเสริมการผลิตข้าว ปี 2537 - 2541

จากการที่การผลิตข้าวของประเทศไทย ได้ผลผลิตในแต่ละปีจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพดินฟ้าอากาศ และการระบาดของศัตรูพืช ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่มีฐานะยากจนขาดการต่อรอง และใช้เทคโนโลยีในการผลิตในระดับต่ำล ทำให้ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับประเทศใกล้เคียง ประกอบกับผลผลิตข้าวของตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมทั้งประเทศต่าง ๆ ได้นำเอานโยบายการกีดกันการนำเข้า พร้อมทั้งในการอุดหนุนการส่งออกมาใช้การแข่งขัน

ออกข่าวทวีความรุนแรงขึ้น ราคาข้าวในตลาดโลกจึงตกต่ำ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้อนุมัติในหลักการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการตามแผนส่งเสริมการผลิตข้าว ปี 2537 - 2541 โดยมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.1.12.1 กำหนดเขตการพัฒนาข้าวเป็น 3 เขต และควบคุมปริมาณการผลิตข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวนาปรัง และข้าวเหนียว ให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการ ทั้งภายในและต่างประเทศ และเหมาะสมกับสภาพปัจจัยพื้นฐาน

2.1.12.2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้นและลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง โดยส่งเสริมเกษตรกรที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม คือ ใช้พันธุ์ดี ใช้ปุ๋ยเคมี และใช้เครื่องมือท่อนแรงในการเก็บเกี่ยว การนวด รวมทั้งการสร้างลานตากข้าว

2.1.12.3 สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่สำคัญบางส่วน เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี และเครื่องมือท่อนแรง เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถดำเนินการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.12.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ดำเนินการผลิตเป็นระบบครบวงจร

2.1.13 โครงการรับซื้อข้าวคุณภาพต่ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

รัฐบาลได้ให้องค์การคลังสินค้ารับซื้อข้าวขาว 25 % เลิศ จากชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย (ชสท.) ราคากระสอบ (กระสอบ 100 กิโลกรัม) ละ 590.36 บาท (เนื้อขาวรวมกระสอบ) จำนวน 800,000 กระสอบ เป็นเงินประมาณ 500 ล้านบาท โดยรัฐบาลได้อนุมัติให้องค์การคลังสินค้ากู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด โดยออกตั๋วสัญญาใช้เงิน วงเงิน 400 ล้านบาท ส่วนเงินที่เหลืออีกประมาณ 100 ล้านบาท ให้จ่ายจากเงินกองทุนรวม ฯ ซึ่งการดำเนินการรับซื้อข้าวคุณภาพต่ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเป็นมาตรการหนึ่งในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาาราคาข้าวเปลือกตกต่ำด้วย

2.1.14 โครงการปรับระบบการเกษตรในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา

รัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินโครงการปรับระบบการเกษตรในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปี 2536 - 2540 ในวงเงินงบประมาณ 1,263.54 ล้านบาท และงบสินเชื่อเพื่อปรับระบบการเกษตร เป็นเงิน 1,951.1 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับระบบการเกษตรจากการทำนาไปสู่พืชอายุสั้น ไม้ผล ไร่นาสวนผสม และปศุสัตว์ รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดจนช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

2.2 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ

2.2.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ปัจจุบันน้ำใน เขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญของลุ่มน้ำเจ้าพระยามีปริมาณลดลงอย่างมากจนถึงขั้นวิกฤต โดยเฉพาะในปี 2535 เขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ มีปริมาณน้ำต่ำสุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว จะทำให้การปลูกพืชผลฤดูแล้งได้รับความเสียหายอย่างรุนแรง ส่วนการใช้น้ำสำหรับผลิตพลังงานไฟฟ้าของเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ ในปี 2536 จะลดลงประมาณร้อยละ 30 แต่ทั้งนี้ จะไม่มีผลเสียต่อการผลิตไฟฟ้าโดยส่วนรวม ดังนั้น เพื่อเป็นการลดความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

2.2.1.1 มาตรการระยะสั้น

1) เร่งรณรงค์ให้มีการประหยัดการใช้น้ำอย่างจริงจัง โดยมอบให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติประสานงานระหว่างหน่วยงานที่จัดสรรน้ำ และหน่วยงานที่ใช้น้ำให้ทราบแผนการจัดสรรน้ำ และประสานให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกันในการประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ประหยัดน้ำระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) อนุมัติเงินให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อีกจำนวน 30 ล้านบาท รวมกับที่ได้รับแล้ว 43 ล้านบาท เป็นเงินจำนวน 73 ล้านบาท เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรใน เขตชลประทาน

2.2.1.2 มาตรการระยะกลางและระยะยาว

1) อนุมัติเงินจำนวน 78.4 ล้านบาท ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติการทำฝันทลวง ในลุ่มน้ำเจ้าพระยา

2) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เร่งดำเนินการศึกษาตามแผนแม่บทระบบการปลูกพืชจากการทำนาไร่เป็นการปลูกพืชอายุสั้น ไร่นาสวนผสม และไม้ผลในพื้นที่ 20 จังหวัด ระหว่างปี 2536 - 2540 วงเงิน 1,032 ล้านบาท และเสนอให้รัฐบาลอนุมัติ เป็นแผนงานระยะยาว

3) ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำท่าราชอาณาจักร ให้เสร็จภายในปี 2536

4) ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยศึกษาค่าความเป็นไปได้เกี่ยวกับการเพิ่มเติมน้ำใน เขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ ตลอดจนการจัดทำโครงการผันน้ำจากลำน้ำใน ประเทศ 5 โครงการ และจากของประเทศเพื่อนบ้าน 2 โครงการ เพื่อเพิ่มเติมน้ำทั้ง 2 เขื่อน

5) ให้การระบายแควหลวง เร่งรัดนำน้ำจากแม่น้ำแม่กลองมาช่วยเสริมในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยเลื่อนจากแผนที่กำหนดในปี 2540 มาดำเนินการในปี 2536

6) ให้กรมชลประทานดำเนินการศึกษาปรับปรุงระบบชลประทานโครงการ(เจ้าพระยาใหญ่) และโครงการชลประทานพิษณุโลก เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการเพาะปลูกและใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ

อนึ่ง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยาบรรลุผล รัฐบาลจึงได้จัดประชุมชี้แจงผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา จำนวน 22 จังหวัด เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2535 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อทราบถึงปัญหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำ รวมทั้งการดำเนินการของจังหวัดต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อจะได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

2.2.2 การเร่งกำหนดพืชไร่อื่นแทนการทำนาปรัง

รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าในฤดูกาลทำนาปรังที่จะมาถึงนี้ กรมชลประทานไม่สามารถจะปล่อยน้ำจากเขื่อนและคลองชลประทานสนับสนุนการทำนาปรังได้ เพราะน้ำในเขื่อนมีน้อยมากและจะทำให้สถานการณ์การขาดแคลนน้ำเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องประกาศให้ประชาชนทราบเพื่อหาทางปลูกพืชไร่ชนิดอื่นต่อไป และเพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนี้บรรลุผล รัฐบาลได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละกระทรวง ในการดำเนินการเร่งกำหนดพืชไร่แทนการทำนาปรัง ดังนี้

2.2.2.1 ด้านน้ำ ให้กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้พิจารณากำหนดแนวทางการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.2.2.2 ด้านพืชแทนการทำนาปรัง ให้กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ดำเนินการตามโครงการปรับระบบการเกษตรในเขตพื้นที่ดังกล่าว โดยให้กระทรวงมหาดไทยสั่งการจังหวัดที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนการดำเนินการ และให้จังหวัดใช้งบประมาณสนับสนุนส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ปี 2536 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 เพื่อสนับสนุนโครงการปรับระบบการเกษตรในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา โดยการจัดหาปัจจัยการผลิตแจกจ่ายให้กับเกษตรกร ซึ่งเข้าร่วมโครงการปลูกพืชอื่นทดแทนทำนาปรังเท่าที่สามารถจะดำเนินการได้

2.2.2.3 ด้านอาชีพเสริม ให้กรมการพัฒนาชุมชน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สนับสนุนการฝึกอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการที่ไม่สามารถทำนาปรังในฤดูที่จะถึง ได้ตามความต้องการของเกษตรกร

2.2.2.4 ด้านการตลาด ให้กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ จัดหาตลาดและดูแลในเรื่องราคาสำหรับพืชที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกแทนทำนาปรัง และจัดหาตลาดสำหรับสินค้าที่ได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรทำเป็นอาชีพเสริม

2.2.2.5 ด้านการจัดหาสินค้าราคาถูกจำหน่ายให้แก่เกษตรกร ให้กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการจัดการวางสินค้าราคาถูกไปจำหน่ายให้แก่เกษตรกรตามความต้องการของจังหวัด

2.2.3 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในชนบท

โดยที่ภาวะการขาดแคลนน้ำของประชาชนในชนบท ในช่วงเดือนมีนาคม และเดือนเมษายน จะมีความรุนแรงมากกว่าทุกปี จึงจำเป็นต้องมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและทุกจังหวัดจะต้องเตรียมการ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 ยังไม่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภา ส่วนราชการต่าง ๆ ไม่มีงบประมาณไปดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ในระหว่างที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 ยังไม่ประกาศใช้ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในชนบท ดำเนินการดังนี้

2.2.3.1 ให้ 6 กระทรวงหลัก และสำนักงบประมาณร่วมกัน รังจัดสรรงบประมาณเฉพาะที่ เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำให้แก่จังหวัดตามระบบ กชช. จำนวนกึ่งหนึ่งของงบประมาณปี พ.ศ. 2535 เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดสามารถนำไปแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำได้ทันฤดูกาลที่จะมาถึง

2.2.3.2 ให้คณะกรรมการพัฒนาชนบทและกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค (ก.ช.ช.ภ.) และสำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาจังหวัด (เงินอุดหนุนภูมิภาคและท้องถิ่น) จำนวนกึ่งหนึ่งของงบประมาณปี พ.ศ. 2535 (ประมาณ 3,000 ล้านบาท) เพื่อให้จังหวัดนำไปใช้แก้ไขเฉพาะปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภคอย่างทันทั่วถึง

นอกจากนี้ รัฐบาลได้อนุมัติให้ดำเนินการโครงการแหล่งน้ำในไร่นาในปี 2536 - 2539 จำนวน 36,000 แห่ง วงเงิน 900 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีที่กักเก็บน้ำของตนเองไว้ใช้เพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภคในหน้าแล้ง

2.2.4 การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับแนวความคิดที่จะปรับปรุงโครงการขอความร่วมมือระหว่างประเทศที่ใช้ประโยชน์จากแม่น้ำโขง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้เร่งรัดให้ขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในอินโดจีน รวมไปถึงประเทศเพื่อนบ้านในภาคแผ่นดินใหญ่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด โดยมีจุดร่วมจากการพัฒนาทรัพยากรน้ำเป็นหลัก และขยายความสัมพันธ์ออกไปครอบคลุมด้านอื่น ๆ โดยให้แม่น้ำโขงเป็นแกนกลางในการขยายความร่วมมือในภูมิภาคนี้ รัฐบาลจึงมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้แทนฝ่ายไทยลงนามในแถลงการณ์ (Communique)

ของประเทศริมฝั่งแม่น้ำโขงสี่ชาติ (ลาว ไทย เวียดนาม และกัมพูชา) เกี่ยวกับความตกลงร่วมกันที่จะกำหนดกรอบความร่วมมือในลุ่มน้ำโขง ในอนาคตที่กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2536 ซึ่งในการปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือในลุ่มน้ำโขงในอนาคตใหม่นั้น กรอบความร่วมมือดังกล่าวต้องมีข้อกำหนดที่ทำให้ประเทศไทยอยู่ในฐานะเอื้ออำนวย และต้องมีอิสระในการพัฒนาแหล่งน้ำของประเทศไทย ทั้งนี้ให้คำนึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

และจากการเดินทาง ไปลงนามในแถลงการณ์ดังกล่าวของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ปรากฏว่าคำแถลงการณ์สาระสำคัญ คือ ยกเลิกข้อตกลงเดิมซึ่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเคยยืนยันที่จะนำมาปฏิบัติ เพื่อฟื้นฟูคณะกรรมการประสานงานสำรวจลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ซึ่งการยกเลิกข้อตกลงเดิมนั้น ทำให้โครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วหรือมีแผนที่จะดำเนินการ จะไม่ถูกจำกัดโดยข้อตกลงเดิม ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวจะยกวางให้เสร็จภายในวันที่ 1 ตุลาคม ปีนี้ และคาดว่าจะสามารถให้การสัตยาบันโดยรัฐบาลของ 4 ประเทศได้ภายในสิ้นปีนี้

2.2.5 การเร่งรัดการซ่อมแซมบ่อบาดาล

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายและเป้าหมายที่จะเร่งรัดแก้ไขปัญหาคาราคาเข่งทั่วอุบลราชธานีในหมู่บ้านแอ่งต่ำซาก ใน 54 จังหวัด 6,424 หมู่บ้าน โดยเฉพาะการซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาลให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อป้องกันบรรเทาภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นในฤดูแล้งปีนี้ และเพื่อให้การซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่เป้าหมายให้เสร็จภายในวันที่ 30 มีนาคม 2536 รัฐบาลได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.2.5.1 ให้กรมอนามัย กรมโยธาธิการ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท และกรมทรัพยากรธรณี ดำเนินการซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาลที่หอบหรือได้รับแจ้ง โดยไม่ถือว่าเป็นบ่อน้ำบาดาลของหน่วยใด

2.2.5.2 หากไม่สามารถซ่อมแซมตามข้อ 2.2.5.1 ได้ ให้ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องประสานหน่วยงานเจ้าของบ่อน้ำบาดาลมาทำการซ่อมแซมทันที

ในการซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาลดังกล่าว ได้แบ่งความรับผิดชอบให้ 4 หน่วยงานดังกล่าว เป็นแกนประสานดำเนินการในหมู่บ้านแอ่งต่ำซาก คือ กรมอนามัย รับผิดชอบภาคเหนือและภาคกลาง กรมโยธาธิการ รับผิดชอบภาคตะวันออกและภาคใต้ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท รับผิดชอบภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และกรมทรัพยากรธรณี รับผิดชอบภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อน้ำบาดาลและเครื่องสูบน้ำมือโยก ตามแนวทางและวิธีการดำเนินการโดยมีสาระสำคัญคือ โอนหน้าที่ความรับผิดชอบการซ่อมบำรุงรักษาบ่อน้ำบาดาลและเครื่องสูบน้ำมือโยกของหน่วยราชการ

ทั้งหมด รวมทั้งบ่อน้ำบาดาลซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชนด้วยให้จังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536 เป็นต้นไป โดยในส่วกลางให้สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท เป็นแกนกลางประสานงานกับจังหวัดในการดำเนินงาน และการจัดตั้งงบประมาณประจำปี ส่วนการพัฒนา บ่อ (การเบ้าล้างบ่อ) ให้หน่วยงานที่ดำเนินการเจาะ เป็นผู้รับผิดชอบพัฒนาบ่อ เช่น เดิม

2.2.6 แผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำขนาดเล็ก เพื่อแก้ไขปัญหาความแห้งแล้งระยะยาว

รัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบในหลักการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในส่วนที่รับผิดชอบ นำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำขนาดเล็ก เพื่อแก้ไขปัญหาความแห้งแล้งระยะยาวของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการ 5 (พ.ศ. 2536- 2540) มาเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีดังกล่าว สำหรับแผนแม่บท การพัฒนาลุ่มน้ำขนาดเล็ก ฯ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ มีแผนแม่บทที่กำหนดทิศทางการพัฒนาแหล่งน้ำ การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน สามารถทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ อีกทั้ง เป็นการสนับสนุนแนวทางแก้ปัญหาคความแห้งแล้งซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำให้หมดสิ้นไปอย่างถาวร แผนแม่บทดังกล่าวจะครอบคลุมการพัฒนาสำหรับลุ่มน้ำขนาดใหญ่ของประเทศ 25 ลุ่มน้ำ ประกอบด้วยแผนงานพัฒนาลุ่มน้ำใน 3 ด้าน คือ แผนงานจัดหาแหล่งน้ำ แผนงานส่งเสริมการใช้น้ำและการตลาด และแผนงานอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อม

3. การพาณิชย์ระหว่างประเทศ

ในปัจจุบันความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศได้กลายมาเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ มีการพึ่งพาทางเศรษฐกิจมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน การแข่งขันในตลาดโลกก็มีแนวโน้มที่รุนแรงยิ่งขึ้น มีการกีดกันทางการค้าอย่างรุนแรง รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันทางด้านการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าแบบพหุภาคี กับกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งนี้ รัฐบาลได้ถือผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

3.1 การเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศกับ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

รัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบการจัดทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เกี่ยวกับการเว้นการเก็บภาษีซ้ำซ้อน และการป้องกันการ

เสียงการเรียกร้องในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี ก็มาจากเงินได้ ซึ่งข้อตกลงดังกล่าว เมื่อมีผลบังคับใช้แล้ว จะยังประโยชน์ให้แก่ประเทศทั้งสองเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการค้า การลงทุน และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ เนื่องจากความตกลงดังกล่าว นอกจากจะช่วยจัดการเกี่ยวกับภาษีซ้อนซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศทั้งสองให้หมดไปแล้ว ยังจะเป็นการช่วยกระชับความสัมพันธ์ทางการทูตของทั้งสองประเทศให้มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นไปด้วย

3.2 การลดอัตราอากรขาเข้า

รัฐบาลได้ดำเนินการลดอากรขาเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมที่นำเข้ามาจากกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีอัตราสูงกว่าร้อยละ 30 ให้เหลือไม่เกินร้อยละ 30 ซึ่งการลดอัตราอากรครั้งนี้ จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2536 เป็นต้นไป ทั้งนี้ เป็นไปตามแผนการลดภาษีของประเทศไทย ภายใต้กรอบเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) สำหรับสินค้าที่จะต้องลดอัตราอากรขาเข้าจะครอบคลุมถึงสินค้าอุตสาหกรรม คือ สินค้าตามพิกัดศุลกากร ตอนที่ 25-97 รวม 1,474 รายการ ซึ่งปัจจุบัน อัตราอากรขาเข้าโดยเฉลี่ยสูงร้อยละ 52.3 ซึ่งจะลดเหลือร้อยละ 30 หรือเท่ากับลดภาษีลงประมาณร้อยละ 43 แต่ไม่รวมถึงสินค้าเกษตรตามพิกัดตอนที่ 1-24 และมีสินค้าอุตสาหกรรมบางรายการที่ไม่ได้ลด คือ

3.2.1 รกยนต์ ตามพิกัดตอนที่ 87

3.2.2 บีโตรีเคมี และผลิตภัณฑ์บีโตรีเคมี ซึ่งรวมถึงพลาสติก และยางสังเคราะห์

3.2.3 รายการที่อยู่ใน Exclusion List ของไทยในกรอบของ AFTA

การลดภาษีศุลกากรดังกล่าว รัฐบาลคาดว่าจะช่วยให้ผู้บริโภครายใหญ่ในประเทศได้รับประโยชน์จากการซื้อของที่มีราคาถูกลง เพราะสินค้าที่จะได้รับการลดภาษีจะเป็นสินค้าที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคเป็นส่วนใหญ่ และการลดภาษีศุลกากรข้างต้นเป็นการเริ่มต้นของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน อันจะนำมาซึ่งการเพิ่มปริมาณการค้าภายในภูมิภาค และช่วยดึงดูดให้เกิดการลงทุนภายในภูมิภาค อันเป็นเจตนารมณ์ของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนในที่สุดต่อไป

3.3 การปรับปรุงอัตราอากรศุลกากร

ในปัจจุบันอัตราอากรศุลกากรสำหรับสินค้าบางประเภทยังไม่เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สมควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจึงได้ยกเว้นอัตราอากร และการลดอัตราอากรศุลกากร ดังนี้

3.3.1 การลควัดราอากรขาเข้าสินค้าต่าง ๆ คือ ผลสุญญาน เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องประมวดคำ เครื่องคณาพอเล็กทรอนิกส์ เครื่องบันทึกการรับเงิน เครื่องอัตโนมัติที่ใช้เครื่องกว้า ความเย็นเฉพาะที่มีปริมาณการอัดต่อรอบตั้งแต่ 220 ลูกบาศก์เซนติเมตรขึ้นไป เครื่องทำสำเนาโดยใช้แสงแบบอเล็กโทรสแตติก

3.3.2 ยกเว้นอากรขาเข้าถ่านไม้ (รวมถึงถ่านที่ทำจากเปลือกแข็งหรืออัด)

3.4 การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอรุภวีย

รัฐบาลพิจารณาเห็นว่า การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอรุภวีย มีความสำคัญต่อ เศรษฐกิจการค้าของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ประกอบกับขณะนี้ การเจรจาใกล้จะยุติและจะมีการประชุมคณะกรรมการเจรจาการค้า เพื่อลงนามยอมรับรองร่างกรรมสารสุดท้าย และร่างความตกลงผลการเจรจาทั้ง 15 เรื่อง ประกอบด้วย การเปิดตลาด 6 เรื่อง กฏระเบียบทางการค้า 6 เรื่อง และเรื่องใหม่ 3 เรื่อง คือ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า มาตราการชกุงการลงทุน และการค้าบริการ รวมทั้งการจัดตั้งหรือรับรองค้กร รัฐบาลจึงมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยระดับรัฐมนตรี โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นหัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่ และมีผู้แทนจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นเจ้าหน้าที่ และได้มอบอำนาจให้หัวหน้าคณะผู้แทนไทยลงนามยอมรับรองร่างกรรมสารสุดท้าย และร่างความตกลงผลการเจรจาทั้ง 15 เรื่อง รวมทั้ง การจัดตั้งหรือรับรองค้กร ซึ่งจะมึหน้าที่กำกับการดำเนินการให้เป็นไปตามความตกลง ๆ ตามที่ผนวกท้ายร่างกรรมสารสุดท้ายที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ นอกจากนี้ รัฐบาลเห็นว่า การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอรุภวีย เป็นเรื่องที่มีความเป็นมาช้านาน และเป็นเรื่องที่ต้องเจรจากรอบคลุมทั้งการค้า สินค้า และบริการ ถึง 15 เรื่อง จึงมีรายละเอียดมากมาย และมีผลผูกพันในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งในหลายเรื่องประเทศไทยจะได้รับประโยชน์ แต่มีบางเรื่องประเทศไทยจะต้องเสียประโยชน์ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีซึ่งจะต้องรับผิดชอบนโยบายจึงตกลงจะนัดประชุมเป็นกรณีพิเศษ เพื่อรับทราบเรื่องการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอรุภวียในโอกาสที่เหมาะสมต่อไป

3.5 การกำหนดโควตานำเข้าปลาทูน่า โบนีโต และชาร์ดินกระบอง ของประชาคมยุโรป

สืบเนื่องจากปัญหาที่ประชาคมยุโรปได้กำหนดโควตานำเข้าปลาทูน่า โบนีโต และชาร์ดินกระบอง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2536 เป็นต้นไป เป็นเวลา 4 ปี ซึ่งคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันพิจารณาแล้ว สรุปได้ว่า ประชาคมยุโรปต้องการให้หน่วยราชการไทย ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดปลาพิสูจน์ทราบว่าเป็นปลาที่ได้รับรองได้ออกภายใต้ระบบ จีเอสพี จากอัตราภาษีปกติร้อยละ 25 เหลือร้อยละ 18 ของประชาคมยุโรป ให้แก่สินค้าปลาทูน่ากระบองส่งออกประเภทหนึ่งว่า เป็นปลาทูน่ากระบองที่บรรจุด้วยปลาโบนีโต ชาร์ดา นั้น

ถูกต้อง ซึ่งหากไม่มีหลักฐานที่พิสูจน์ได้ ก็ขอให้ยั้งประชาคมยุโรปทราบภายในวันที่ 15 มกราคม 2536 มิฉะนั้นประชาคมยุโรปจะระงับสิทธิประโยชน์ที่ให้แก่สินค้าของไทยทุกชนิด ทั้งนี้ หากประเทศภาคีอา. เอเชีย หัวใจ ใจไม่ผ่าน เรื่องการกำหนดโควตาข้าว ข้าวของประชาคมยุโรปเข้าสู่การพิจารณาภายใต้แกตต์ (GATT) แล้วประชาคมยุโรปจะประเมินประสิทธิผลของปริมาณการนำเข้า กับภาษีนำเข้า ค่าสินจากผู้นำเข้า จะนำปริมาณการส่งออกที่พิสูจน์ไม่ได้ว่า เป็นปลาโบนิโต ซาร์ดา โปคาณวศโควตาข้าว ข้าวให้สูงขึ้น รัฐบาลได้พิจารณาแล้ว เรื่องนี้เป็นปัญหาสำคัญและมีความเร่งด่วน จึงเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งประชาคมยุโรป ภายในกำหนดวันที่ 15 มกราคม 2536 ว่า รัฐบาลไทยไม่สามารถยืนยันแหล่งกำเนิดของปลาได้ เพราะผู้ส่งออกไทยไม่ได้จัดส่งหลักฐานที่พิสูจน์ได้ว่า ปลากระป๋องที่ส่งออกที่มีใบรับรองแหล่งกำเนิด เป็นปลาที่บรรจุจากปลาโบนิโต ซาร์ดา ที่ได้รับสิทธิพิเศษ ภายใต้ระบบ จีเอสที และการที่ประชาคมยุโรปกำหนด โควตาข้าว ข้างลาคูน่าให้แก่ผู้นำเข้า โดยซื้อปลาจากประเทศใดก็ได้ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2536 นั้น ถือได้ว่าเป็นการกำหนดมาตรการทางการค้าที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกของไทย รัฐบาลจึง มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ประชุมหารือกับฝ่ายเศรษฐกิจอา. เอเชียระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส เพื่อกำหนด ทำที่ร่วมกันในการดำเนินการ เรื่องนี้ต่อไป ทั้งนี้ ให้กระทรวงการต่างประเทศเจรจากับประชาคมยุโรป ต่อไปได้ โดยสงวนสิทธิ์ที่ไทยหรืออา. เอเชียอาจจะใช้สิทธิในการนำเข้า เรื่อง เข้าสู่การพิจารณาของแกตต์ก็ได้

3.6 มาตรการแก้ไขและเร่งรัดการส่งออก

ในปี 2536 รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายในการส่งออกของประเทศเป็นมูลค่า 981,000 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับการประมาณการปี 2535 ซึ่งมีมูลค่าประมาณ 845,000 ล้านบาท มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 136,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.1 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงาน เพื่อให้การส่งออกบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ รัฐบาลได้กำหนดมาตรการแก้ไขและเร่งรัดการส่งออกให้หน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

3.6.1 ให้กระทรวงการคลัง เร่งรัดพิจารณาปรับโครงสร้างภาษีนำเข้าวัตถุดิบทั้ง สภา รังรูปทั้งระบบ หรือหากยังไม่สามารถปรับโครงสร้างภาษีทั้งระบบได้ ควรเร่งพิจารณา ยกเว้นหรือลด ภาษีนำเข้าวัตถุดิบสำหรับสินค้าออกสำคัญ เช่น สิ่งทอ อัญมณี รองเท้า

3.6.2 ให้กระทรวงการคลัง เร่งรัดการคืนเงินประกันค่าภาษีมูลค่าเพิ่มโดยเร็ว หรือมีทั้งเร่งรัดแก้ไขกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้สามารถใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนการชำระ ค่าภาษีเงินสดสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้า เพื่อผลิตส่งออก

3.6.3 ให้กระทรวงการคลัง และกระทรวงพาณิชย์ เร่งรัดและลดขั้นตอนพิธีการ ส่งออกและนำเข้า ให้มีความคล่องตัวและรวดเร็ว รวดเร็วยิ่งขึ้น

3.6.4 ให้กระทรวงอุตสาหกรรมประสานการดำเนินงานตรวจสอบมาตรฐานสินค้า อุตสาหกรรมและกึ่งอุตสาหกรรม เพื่อการส่งออกให้มี อกภาพและเป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ

3.6.5 ให้กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงพาณิชย์ เฝ้าระวังและติดตามการดำเนินงานค้ากับต่างประเทศ ทั้งระดับภูมิภาคและทวีปกับประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา ประชาคมยุโรป ญี่ปุ่น

3.6.6 ให้กระทรวงพาณิชย์ เร่งรัดขยายการส่งออกสินค้าไปตลาดใหม่ เช่น ตะวันออกกลาง แอฟริกา ยุโรปตะวันออก อเมริกาใต้ ออสเตรเลีย อินโดจีน โดยเน้นกิจกรรมส่งเสริมการส่งออกให้มากขึ้น เช่น การจัดแสดงสินค้าเพื่อส่งออก รวมทั้งจัดทำมาตรการและกลยุทธ์ในการเจาะตลาดแต่ละภูมิภาคหรือแต่ละประเทศ

3.6.7 ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ท้าวจารณาให้การสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรม เพื่อการส่งออกให้มากขึ้น

3.6.8 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทย เร่งรัดการจัดตั้งธนาคารเพื่อการนำเข้า-ส่งออก (EXIM BANK) โดยเร็ว

3.6.9 ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ (VALUE ADDED)

3.6.10 ให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาด้านการขนส่งซึ่งเกิดจากขมรมสายการเดินเรือ ANERA จะคิดค่าขนส่งสินค้าระหว่างท่าเรือกรุงเทพฯ และ CONTAINER YARD และการท่าเรือแห่งประเทศไทย จะประกาศใช้อัตราค่าการระตามโครงสร้างใหม่กับบริษัทสายการเดินเรือ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การส่งออก และในระยะยาวให้พิจารณา เกี่ยวกับการพัฒนาพาณิชย์นาวี

นอกจากนี้รัฐบาลยังได้มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ เร่งรัดดำเนินการ เฝ้าระวังการดำเนินงานค้า เพื่อให้ เกิดระบบการค้าต่างตอบแทน (Counter Trade) และให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการรวบรวมและจับกุมผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับ เรื่องสิทธิบัตร และการละเมิดลิขสิทธิ์มาดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างเรียบร้อย เพื่อแสดงให้เห็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยเห็นว่า รัฐบาลไม่ได้สนับสนุนและจูงใจให้ ออกชนล่วงละเมิดใน เรื่องดังกล่าว ในการดำเนินงานตามมาตรการดังกล่าว รัฐบาลได้ เร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โดยด่วน และให้กระทรวงพาณิชย์รวบรวมผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบเป้าหมายที่กำหนดแยกเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ๆ แล้วรายงานให้คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจทราบทุกเดือน รวมทั้งให้พิจารณาทบทวนเป้าหมายการส่งออกเมื่อครบ 6 เดือน

3.7 การแก้ไขปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรยา

จากการที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้จัดให้ประเทศไทยอยู่ในรายชื่อประเทศ PRIORITY FOREIGN COUNTRY (PFC) ซึ่งต้องถูกไต่สวนและพิจารณา โดยเฉพาะในเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์จะอยู่ในข่ายที่จะต้องถูกมาตรการตอบโต้ทางการค้า มาตรา 301 รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของตลาดในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ประเทศไทยได้ส่งสินค้าไปขายในแต่ละปีมีมูลค่าถึง 200,000

กล่าวสั้นๆ และเพื่อให้ประเทศไทยพ้นจากมาตรการตอบโต้ทางการค้าดังกล่าว รัฐบาลได้พิจารณา
ดำเนินการในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อการค้าและเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังนี้

3.7.1 รัฐบาลได้กำหนดนโยบายที่ชัดเจน เกี่ยวกับ เรื่องนี้ โดยให้ส่วนราชการที่
เกี่ยวข้องกับ การปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ทุกอย่างและต่อเนื่อง

3.7.2 เห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำ
สินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร โดยกำหนดให้เครื่องจักรที่สามารถใช้เพื่อประโยชน์ในการละเมิดลิขสิทธิ์
เทปเพลง วิดีโอเทป และแผ่นซีดี เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่
รวมถึงอุปกรณ์และวัสดุ

3.7.3 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแนวทางในการจัดตั้งรูปแบบศาลทรัพย์สิน
ทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ประกอบด้วย นายโสภณ รัตนกร เป็นประธานกรรมการ ปลัด
กระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีก 20 คน โดยมีอำนาจหน้าที่ในการ
พิจารณาแบบที่เหมาะสมของศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศที่จะจัดตั้งขึ้น รวมทั้ง
ยกร่างกฎหมายที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามรูปแบบ
ดังกล่าว

3.7.4 แต่งตั้งคณะผู้แทนเจรจากับสหรัฐอเมริกาในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ทั้ง
ในระดับรัฐมนตรีและระดับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้สหรัฐอเมริกามีความ เชื่อถือและความมั่นใจต่อการดำเนินการ
ของรัฐบาล ตลอดจนเป็นการแสดงถึงความจริงจังของรัฐบาลในการแก้ปัญหาดังกล่าว

3.7.5 รัฐบาลได้ดำเนินการแสดงความจำนงที่จะเปลี่ยนแปลงพันธกรณีภายใต้
อนุสัญญากรุงเบอร์ลิน (Declaration of Extension to the Accession to the Berne
Convention) ต่อเลขาธิการขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (WIPO) เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้อง
กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

3.7.6 ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดเงื่อนไข
เพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ พ.ศ. 2526 ในเรื่องเกี่ยวกับการระบุชื่อประเทศภาคีสัญญาว่า
ด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ที่ไทย บินภาคีอยู่ด้วยไว้ให้ชัดเจน เงื่อนไขการคุ้มครองงานลิขสิทธิ์ระหว่าง
ประเทศทั้งที่ได้โฆษณาแล้วและยังไม่ได้โฆษณา สิทธิการแปลงงานวรรณกรรมและศิลปกรรมอันมีลิขสิทธิ์
ระหว่างประเทศ และเพิ่มเติมบทบัญญัติให้คนไทยมีสิทธิใช้งานลิขสิทธิ์ต่างประเทศได้ในบางกรณี

3.7.7 ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521
ในเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะและขอบเขตการคุ้มครองโปรแกรมคอมพิวเตอร์ กำหนดสิทธิของเจ้าของ
ของลิขสิทธิ์เพิ่มเติมสำหรับงานบางประเภท ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ การใช้ลิขสิทธิ์และสิทธิของนัก
แสดงไทย ซึ่งบังคับ ลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดง ระหว่างประเทศให้ชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้น รวมทั้ง
ปรับปรุงบทกำหนดให้เหมาะสมด้วย

3.7.8 ได้ดำเนินการลดอัตราอากรฟิล์มภาพยนตร์ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายภาพภาพยนตร์ เช่น กล้องถ่ายภาพยนต์ เลนส์ ฟลashed เครื่องพิมพ์ฟิล์มภาพยนตร์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อช่วยเหลือส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตภาพยนตร์ให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ และเพื่อให้อัตราอากรอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศอื่น ๆ ด้วย

3.7.9 ใช้มาตรการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เกี่ยวกับ การติดตามความปลอดภัยของยา (Safety Monitoring Program) ซึ่งทำให้มีผลเท่ากับการให้สิทธิทางการตลาดแก่ผู้ ตียาแก่ เจ้าของผลิตภัณฑ์เป็นเวลา 5 - 6 ปี แล้วแต่กรณี แต่ไม่ กินสิทธิบัตรของยา ที่ได้รับการจดทะเบียนในครั้งแรก โดย เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2536 เป็นต้นไป

จากการดำเนินการแก้ไขปัญหาคาละเมิดลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรยาอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลสหรัฐอเมริกาโดยผู้แทนการค้าของสหรัฐอเมริกา ได้ประกาศอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2536 ให้ถอนชื่อประเทศไทยออกจากรายการ PFC (PRIORITY FOREIGN COUNTRY) และให้ลดไป อยู่ในรายการ PWL (PRIORITY WATCH LIST) ซึ่งหมายความว่า สหรัฐอเมริกาจะไม่มีอำนาจทาง กฎหมายที่จะตอบโต้ทางการค้าแก่ประเทศไทยได้ทันที ทำให้ประเทศไทยสามารถรักษาตลาดการค้าของ ไทยไว้ได้ การดำเนินการดังกล่าว รัฐบาลมีได้มีจุดมุ่งหมายที่จะเป็นการเอาใจสหรัฐอเมริกา หากแต่ รัฐบาลตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับฐานะของประเทศไทย เป็นที่ยอมรับของประชาคมโลกให้มากขึ้น

4. การพาณิชย์ภายในประเทศ

รัฐบาลมีนโยบายที่จะมุ่งเน้นบทบาทในการกำกับดูแล ให้การค้าภายในประเทศดำเนินการไปตามกลไกการตลาดอย่างเป็นธรรม โดยยกระดับราคาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพดี และราคาสูงขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร มุ่งขจัดการเอารัดเอาเปรียบเกษตรกร คัดกรองผู้บริโภคจากผลกระทบที่ เกิดขึ้น โดยการผูกขาดตัดตอน และการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม ตลอดจนปรับปรุงข่าวสารข้อมูลการค้าทั้ง ในด้านการผลิตและการตลาดให้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งรัฐบาลดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

4.1 การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาด

เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 มีบทบัญญัติที่ยัง ไม่เหมาะสมและมี จดหมายเหตุแตกต่างกัน กล่าวคือ บทบัญญัติที่ว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้า บางมาตรา ไม่ชัดเจน และเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ส่วนบทบัญญัติที่ว่าด้วยการป้องกันการผูกขาดจะเป็น ลักษณะที่ดั่งมีพฤติการณ์ผูกขาดหรือจำกัดการแข่งขัน กิดขึ้นมาก่อน แล้วประกาศเป็นธุรกิจควบคุม จึงจะ ใช้กฎหมายฉบับนี้ ข้า โยคาน เป็นการได้ รัฐบาลจึงได้ปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว โดยแยกออกเป็น 2 ฉบับ คื. กฎหมายกับบัญญัติ เกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้า และกฎหมายกับบัญญัติ เกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาด

ทั้งนี้ เพื่อให้กฎหมายดังกล่าวมีความชัดเจน สอดคล้องเหมาะสม และเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

4.2 การออกกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อสินค้าควบคุม

สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันนี้ ประชาชนมีความจำเป็นต้องอาศัยสินค้า เพื่อการอุปโภค บริโภคสำหรับชีวิตประจำวัน โดยการเข้าซื้อและการซื้อสินค้าค่อนข้างมากซึ่ ทั้งชนิดและปริมาณของสินค้า รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการเข้าซื้อสินค้าควบคุม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมสินค้าต่าง ๆ ที่มีกำไรให้เข้าซื้อและขายผ่อนส่งให้เป็นไปด้วยความเป็นธรรม ไม่เอาเปรียบกันและจำกัดวงเงินหรือปริมาณการให้เข้าซื้อและการขายผ่อนส่งให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ ยังให้มีคณะกรรมการเข้าซื้อสินค้าควบคุมเป็นองค์การควบคุมดูแล โดยมีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่รัฐมนตรีในเรื่องการออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และจัดตั้งสำนักงานทะเบียนกลางการเข้าซื้อสินค้าควบคุม ขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมการเข้าซื้อสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ทั่วราชอาณาจักร และทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนการเข้าซื้อสินค้าควบคุมประจำกรุงเทพมหานคร ด้วย

4.3 การทบทวนการนำเข้าน้ำมันปาล์ม

เดิมมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2535 ให้กระทรวงพาณิชย์นำเข้า น้ำมันปาล์มดิบ จำนวน 15,000 ตัน เพื่อเป็นมูลกษัตริ์กษณน้ำมันปาล์ม โดยจะจำหน่ายให้กับโรงกลั่นเมื่อเกิดภาวะขาดแคลน และกระทรวงพาณิชย์ได้มอบหมายให้องค์การคลังสินค้าจัดซื้อน้ำมันปาล์มดิบ จำนวน 15,000 ตัน จากประเทศมาเลเซียแล้ว โดยกำหนดส่งมอบเป็น 3 งวด คืองวดเดือนตุลาคม, พฤศจิกายน และธันวาคม 2535 งวดละ 5,000 ตัน ในราคา FOB ตันละ 406, 395 และ 395 เหรียญสหรัฐตามลำดับ และการนำเข้าในงวดเดือนตุลาคมนั้น ได้แยกการนำเข้าเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกจำนวนประมาณ 1,300 ตัน ได้ขนส่งถึงท่าเรือกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2535 สำหรับส่วนที่เหลืออีกประมาณ 3,700 ตัน และงวดเดือนพฤศจิกายน และธันวาคม จำนวน 10,000 ตัน นั้น ยังไม่ได้ขนส่งจากประเทศมาเลเซีย รัฐบาลพิจารณาแล้วเห็นว่า ขณะนี้น้ำมันปาล์มดิบภายในประเทศมีเพียงพอแล้ว และราคามีแนวโน้มจะอ่อนตัวลง จึงมอบหมายให้ กระทรวงพาณิชย์กระจายยกเลิกการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบส่วนที่สองของเดือนตุลาคม จำนวน 3,700 ตัน และงวดเดือนพฤศจิกายน และธันวาคม จำนวน 10,000 ตัน หรือส่งไปจำหน่ายกับประเทศที่สาม และผ่อนผันการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจำนวน 1,300 ตัน เพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักรต่อไป

4.4 การแก้ไขปัญหาสุกร

หลังจากที่รัฐบาลได้ลดอากรขาเข้าสุกรมี่ชีวิตและสุกรชำแหละจากร้อยละ 10 และ 60 เหลือร้อยละ 1 และ 6 ตามลำดับ ยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำเข้าเป็นเวลา 1 ปี และกำหนดให้สุกรมี่ชีวิตเป็นสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้า และป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 เพื่อแก้ไขปัญหาสุกรขาดแคลน และราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจนสร้างความเดือดร้อนอย่างรุนแรงแก่ผู้บริโภค เนื่องจากสถานการณ์ดังกล่าวได้คลี่คลายลงแล้ว และราคาสุกรมี่ชีวิตได้มีราคาลดต่ำลง รัฐบาลจึงได้ยกเลิกการลดอากรขาเข้าสุกรมี่ชีวิตและสุกรชำแหละ ให้กลับไปใช้อัตราเดิม แต่ยังคงให้สุกรชำแหละเนื้อแดงที่มีไขมันเนื้อสัน และเนื้อสามชั้น จากเดิมมีให้จำหน่ายเกินกิโลกรัมละ 70 บาท และ 57 บาท เป็นมีให้จำหน่ายเกินกิโลกรัมละ 67 บาท และ 55 บาท ตามลำดับ

4.5 การกำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้าย และผลตอบแทนการผลิต และจำหน่ายน้ำตาลขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี 2534/35 และขั้นต้นของฤดูกาลผลิตปี 2535/36

รัฐบาลได้อนุมัติให้กำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้าย และผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี 2534/35 และการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นของฤดูกาลผลิตปี 2535/36 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ และคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้พิจารณาแล้ว ดังนี้

4.5.1 กำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี 2534/35 ในอัตราเมตรีกตันละ 480 บาท และผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นสุดท้ายของฤดูกาลผลิตปี 2534/35 ในอัตรากระสอบละ 227.98 บาท

4.5.2 กำหนดราคาอ้อยขั้นต้นของฤดูกาลผลิตปี 2535/36 ในอัตราเมตรีกตันละ 420 บาท ๗ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส และอัตราการขึ้นลงต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส ร้อยละ 6 และผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายขั้นต้นของฤดูกาลผลิตปี 2535/36 ในอัตรากระสอบละ 177.23 บาท

5. พลังงาน

ในโอกาสความต้องการทางด้านพลังงานจะเป็นปัญหาที่สำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาแหล่งพลังงาน ให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ อันเนื่องมาจากการพัฒนาและการผลิตพลังงาน ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการในเรื่องพลังงานในด้านต่าง ๆ ไปแล้ว ดังนี้

5.1 มาตรการและแนวทางเกี่ยวกับการพลังงาน

รัฐบาลได้กำหนดมาตรการและแนวทางเกี่ยวกับการพลังงาน ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 ความสามารถในการแข่งขันของโรงกลั่นภายในประเทศ โดยในชั้นนี้รัฐบาลยังไม่ยกเลิกเงินผลประโยชน์ประจำปี แต่ให้ปรับปรุงการสำรองน้ำมันและคงอากรขาเข้าไว้ในระดับเดิม

5.1.2 รัฐบาลได้เห็นชอบในแนวทางการปรับปรุงสำรองน้ำมันตามกฎหมายตามที่คณะกรรมการพิจารณาโยบายพลังงานเสนอ เกี่ยวกับการกำหนดประเภทน้ำมัน ปริมาณสำรองน้ำมันตามกฎหมาย วิธีการและสถานที่เก็บสำรองน้ำมัน

5.1.3 การแบ่งภาระค่าใช้จ่ายไฟเตอร์ (TOD) และรายได้ที่เปลี่ยนแปลง โดยให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาโยบายพลังงาน

5.1.4 กำหนดมาตรการลักลอบการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้กระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) เพิ่มความเข้มงวดในการปราบปรามและจับกุมการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามแนวริ้วชายแดนไทย - มาเลเซีย ทยุดและตรวจสอบใบกำกับสินค้าและเอกสารอื่น ๆ สำหรับรถบรรทุกน้ำมัน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณให้กรมศุลกากร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

5.2 การแก้ไขปัญหามลภาวะจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

จากการที่ได้เกิดปัญหาด้านพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ทำให้ราษฎรบ้านสบบัวตอง ตำบลสบบัวตอง หมู่ที่ 1 บ้านแม่จาง ตำบลนาสัก หมู่ที่ 1 บ้านสบเต็น ตำบลสบบัวตอง หมู่ที่ 2 และหมู่บ้านใกล้เคียงอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ได้รับความเดือดร้อนจากสภาพแวดล้อมอากาศเป็นพิษ เนื่องจากตรวจพบปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในอากาศอยู่ในระดับที่เป็นอันตราย รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการและแนวทางแก้ไขและป้องกันปัญหาดังกล่าว ดังนี้

5.2.1 การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

5.2.1.1 ให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) รับผิดชอบดูแลรักษาพยาบาลประชาชน ที่ได้รับผลกระทบทุกคน และจัดให้มีการติดตามผลการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง

5.2.1.2 ให้ กฟผ. รับผิดชอบ และชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนี้ทั้งหมดอย่างเป็นธรรม โดยประสานงานอย่างใกล้ชิดกับคณะกรรมการพิจารณาช่วยเหลือราษฎรที่ประสบความเดือดร้อน เนื่องจากมลภาวะเป็นพิษ

5.2.2 การแก้ไขปัญหาด้านการผลิต

5.2.2.1 รัฐบาลได้ให้ กฟผ. แก้ไขปัญหาไฟ เรื่องนี้อย่างถาวร โดยให้ติดตั้ง เครื่องดีกรีกับก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ในโรงงานไฟฟ้าแม่เมาะ หน่วยที่ 8, 9, 10 และ 11 ซึ่งมีกำลังการผลิตเครื่องละ 300 MW. ค่าใช้จ่ายการลงทุนประมาณ 10,000 ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินงาน 3 ปี และจะมีค่าใช้จ่ายเดินเครื่องและบำรุงรักษาประมาณปีละ 3,000 ล้านบาท สำหรับโรงไฟฟ้าหน่วยที่ 1 - 7 ให้ กฟผ. เร่งศึกษาและเสนอรายงานให้พิจารณาในระยะต่อไป

5.2.2.2 สำหรับในช่วงระยะเวลาที่รอการติดตั้ง เครื่องดีกรีกับก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ดังกล่าว ให้ กฟผ. ตามดูการเดินเครื่องผลิตไฟฟ้าที่โรงไฟฟ้าแม่เมาะ โดยรักษาคุณภาพอากาศให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นภัยต่อประชาชน

5.2.3 การให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเสียหายแก่ราษฎร

5.2.3.1 การชดใช้ค่าเสียหาย เนื่องจากการเจ็บป่วยของราษฎร จำนวน 2,335,365 บาท

5.2.3.2 การชดใช้ค่าเสียหาย เนื่องจากรัตว์เลี้ยงตายและป่วย จำนวน 186,350 บาท

5.2.3.3 การชดใช้ค่าเสียหายด้านพืชไร่ สวนผลไม้ และ ไม้ยืนต้น จำนวน 1,236,700 บาท

รวมทั้งเงินค่าชดเชย และค่าเสียหายที่ต้องจ่ายให้ราษฎรทั้งสิ้น 3,758,415 บาท

นอกจากนี้ รัฐบาลยัง ได้มอบหมายให้กระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และจังหวัดลำปาง ร่วมกันจัดทำแผนงานระยะยาว เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นไปโดยเร็ว

5.3 กำหนดมาตรการ เพื่อแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง

จากการที่ประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 ก็ได้กำหนดให้มีการตั้ง เงินสำรองกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมัน ชื่อ พลังที่ใช้ เป็นวัตถุประสงค์ในการว่า ไปลงสมถัดคลังน้ำมัน น้ำมันเชื้อเพลิงที่จำหน่ายให้แก่ เรือ เพื่อใช้ เดินทางออกนอกราชอาณาจักรและน้ำมัน ชื่อ พลังที่ส่งออก จึงจำเป็นต้องแก้ไข ค่าสิ่งขายกรณีกรณีเดิม เพื่อให้สามารถใช้จ่ายกองทุนน้ำมันชดเชยความซ้ำซ้อนจากการส่งเงินเข้ากองทุน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน รัฐบาลจึง ได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 1/2536 ลงวันที่ 8 มกราคม 2536 เรื่อง กำหนดมาตรการ เพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2535 และมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

5.3.1 การงดเว้นการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงจากคลังน้ำมัน สำหรับเรือใช้พลังงานในเขตอู่เรือหรืออู่ท่าเรือของกรมโยธาธิการและผังเมือง ซึ่งเป็นผู้ผลิตได้จากรวมกันของเรือประมงพาณิชย์

6. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหา เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาที่สำคัญและรัฐบาลได้ให้ความสำคัญไว้เป็นอย่างดี เนื่องจากประเทศไทยมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ คือ มีถึงร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งประเทศ แต่ปัจจุบัน ประเทศไทยมีป่าไม้เหลืออยู่ เพียงไม่ถึงร้อยละ 30 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ทั้งนี้สาเหตุเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร ทำให้เกษตรกรต้องเพิ่มผลผลิตมากขึ้น เพื่อให้เพียงพอับความต้องการ ซึ่งในการเพิ่มผลผลิต มักจะกระทำโดยการขยายพื้นที่การเพาะปลูก จึงทำให้เกิดการบุกรุกและทำลายพื้นที่ป่าไม้มากขึ้น รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายเร่งด่วน เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและจัดการสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม ความคุ้มครองใช้ประโยชน์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

6.1 การกำหนดเขตที่ดินให้เป็นอุทยานแห่งชาติ

รัฐบาลได้กำหนดที่ดินบริเวณที่ยังมีสภาพธรรมชาติ และยังมีได้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา และความรื่นรมย์ของประชาชน และเพื่อรักษาความสมดุลย์ของธรรมชาติให้คงไว้ ตลอดจนเพื่อประโยชน์แก่รัฐและประชาชน ดังนี้

6.1.1 บริเวณที่ดินป่ารังดง ป่าห้วยยาง และเกาะใกล้เคียงในท้องที่ตำบลบ้านทราย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื้อที่ประมาณ 38 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 23,750 ไร่ แบ่งเป็นพื้นดิน 22.64 ตารางกิโลเมตร พื้นป่า 15.36 ตารางกิโลเมตร ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและมีค่า เช่น พันธุ์ไม้ ของป่า สัตว์ป่า และสัตว์ทะเลหายากชนิด ตลอดจนสัตว์ป่าซึ่งเป็นหาดทรายที่สวยงาม

6.1.2 บริเวณที่ดินป่าทิวเขาหึงเหย และป่าเขาขงกลักในท้องที่ตำบลท่าใหญ่ ตำบลบ้านแว้ง อำเภอหนองบัวแดง ตำบลบ้านจึ้ง ตำบลเขาทอง ตำบลวังทอง ทั้งอำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวแดง ตำบลห้วยแย้ ตำบลวังตะเภา อำเภอหนองบัวระเหว และตำบลโป่งนก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เนื้อที่ประมาณ 319 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 199,375 ไร่

6.1.3 บริเวณป่าดงบังอี แปลงที่ 3, 4 ตำบลงิ้วหิน อำเภอเมืองมุกดาหาร ตำบลนาอุดม ตำบลโชคชัย อำเภอรัตนวาปี และตำบลเหล่าหมี่ ตำบลป่าไร่ ตำบลบ้านบาก อำเภอทองแสนขัน จังหวัดมุกดาหาร ป่าดงบังอี ในท้องที่ตำบลกุดแห่ ตำบลบึงคำ อำเภอสิงหนคร จังหวัดยโสธร ป่าดงบังอีฝั่งซ้ายทั้งหมด ในท้องที่ตำบลคำ ชื่อมแก้ว อำเภอขามเฒ่า และป่าดงก๊วย และป่าดงบังอี ในท้องที่ตำบลสว่างคีตม ตำบลหนองไฮ อำเภอเสนางคีตม จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ 231 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 144,375 ไร่

6.1.4 บริเวณที่ดินป่าภูเขื่อน ป่าภูเข็ก้า และป่าภูเรือ บริเวณภูดินสวนทรายในเขตท้องที่ตำบลแสงภา ตำบลนาแก้ว ตำบลเหล่าทอง อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย และป่าน้ำภาค ป่าลำน้ำเข็กน้ำห้อย ในท้องที่ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก เนื้อที่ประมาณ 11๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 73,750 ไร่

6.1.5 บริเวณที่ดินป่าเขาใหญ่ ในท้องที่ตำบลบ้านดอน ตำบลนาประดู่ ตำบลทรายขาว ตำบลทุ่งปลา ตำบลปากล่อ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี และตำบลลำพะยา อำเภอเมืองยะลา ตำบลถ้ำอี อำเภอยะลา จังหวัดยะลา เนื้อที่ประมาณ 103 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 64,525 ไร่

6.1.6 บริเวณที่ดินป่าทุ่งนาทุ่งข้าว ในท้องที่ตำบลตะเภา ตำบลหงาว ตำบลแก้ง จังหวัดชัยภูมิ และป่าน้ำเขื่อน ป่าน้ำห้วย และป่าน้ำลาว ในท้องที่ตำบลภูซาง ตำบลทุ่งกล้วย ตำบลร่มเย็น ตำบลแม่ลาว อำเภอเชียงคาน จังหวัดพะเยา เนื้อที่ประมาณ 286 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 178,750 ไร่

6.1.7 บริเวณที่ดินป่าดงดิบกองและป่าหลังภู ในท้องที่ตำบลโง้งเจียม และตำบลถ้ำซึ้ง อำเภอโง้งเจียม จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ 5,206 ไร่

6.1.8 บริเวณที่ดินป่าเขียงดาว ป่าแม่แตง ในท้องที่ตำบลเปียงหลวง ตำบลเมืองแห่ม ถึงอำเภอเวียงแหง อำเภอเขียงดาว ตำบลสักต้าง ตำบลป่าแป๋ ตำบลแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และป่าแม่ขามสังข้ายตอนบน ในท้องที่ตำบลเวียงเหนือ ตำบลแม่ฮี้ อำเภอขาม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื้อที่ประมาณ 790,625 ไร่ หรือประมาณ 1,265 ตารางกิโลเมตร

6.2 การกำหนดพื้นที่ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ

ป่าไม้ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญที่ให้บริการประโยชน์ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำลำธาร และการรักษาระบบนิเวศตามธรรมชาติให้สมดุลย์ รัฐบาลจึงได้ดำเนินการกำหนดพื้นที่ป่าไม้ที่ยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อรักษาสภาพป่าไม้ของป่า และทรัพยากรธรรมชาติให้มีอยู่อย่างถาวร และปลอดภัย ซึ่งได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

6.2.1 ป่าหมายเลขสิบ แบลงที่หนึ่ง ในท้องที่ตำบลทุ่งลุยลาย อำเภอคอนสาร ตำบลนาหวาด ตำบลหนองแวง ตำบลวังชมพู ตำบลหนองบัวแดง ตำบลบ้านเขียง ตำบลบ้านไร่ ตำบลบ้านยาง ตำบลบ้านบัว ตำบลหนองข่า อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวนเนื้อที่ประมาณ 1,374,000 ไร่

6.2.2 ป่าดงเขกา แบลงที่สอง ในท้องที่ตำบลนาโง ตำบลโคกโพธิ์ ตำบลโคกโพธิ์งาม ตำบลโคกสวรรค์ ถึงอำเภอโคกโพธิ์สวรรค์ อำเภอท่าอุเทน ตำบลรามราช อำเภอท่าอุเทน และตำบลบ้านแก่ง ตำบลกุดชุม อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวนเนื้อที่ประมาณ 126,565 ไร่

6.3 การจำแนกประเภทที่ดินใน 14 จังหวัด

รัฐบาลได้อนุมัติเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรี ในการจำแนกประเภทที่ดินเฉพาะของในพื้นที่ป่าไม้ถาวร ซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ 14 จังหวัด คือ จังหวัดขอนแก่นจังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดนราธิวาส จังหวัดภูเก็ต จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดราชบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดยะลา จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดสุรินทร์ รวม 97 ป่า เนื้อที่ประมาณ 1,739,404.75 ไร่ ดังนี้

6.3.1 อนุรักษ์ไว้เป็นป่าไม้ถาวรตามเดิม เนื้อที่ประมาณ 821,767 ไร่ โดยมอบให้กรมป่าไม้ดำเนินการ

6.3.2 จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้สงวนแห่งชาติ เนื้อที่ประมาณ 917,637.75 ไร่ และมอบให้คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติดำเนินการ คือ

6.3.2.1 เพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎร หรือเพื่อให้ใช้ประโยชน์อย่างอื่น ประมาณ 913,113.75 ไร่ กับรวมที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ เนื้อที่ประมาณ 11,402 ไร่ ด้วย

6.3.2.2 เพื่อจัดเป็นป่าชุมชน จำนวน 57 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 4,524

6.4 การจัดตั้งกองลูกเสือป่าไม้เพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

รัฐบาลพิจารณาแล้วเห็นว่า การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้พื้นที่ป่าไม้มากขึ้นในอนาคตนั้น ควรจะเสริมสร้างแนวความคิดดังกล่าวแก่ เด็กและเยาวชน เพื่อให้ เกิดความสามัคคีและความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐบาลจึงได้ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันจัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือป่าไม้ โดยมีเป้าหมายที่จะฝึกอบรมวิทยากรลูกเสือป่าไม้ในระดับ "ผู้กำกับลูกเสือ" จำนวน 2 รุ่น ๆ ละ 365 คน รวมทั้งสิ้น 730 คน และฝึกอบรมลูกเสือป่าไม้ โดยทำการฝึกอบรมในระดับ "ลูกเสือประเภทสามัญรุ่นใหญ่" และวิสามัญ จำนวน 2 รุ่น ๆ ละ 1,095 คน รวมทั้งสิ้น 2,190 คน การอบรมลูกเสือป่าไม้ดังกล่าวจะสามารถปลูกป่าเสริมในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ดีไม่น้อยอย่างน้อย 219,000 ต้น ภายในปี 2536

7. การท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยจะส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาลงทุนในการพัฒนามากขึ้น โดยรัฐจะเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกและสนับสนุนพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนท่องเที่ยวในประเทไทยมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

7.1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ

7.1.1 รัฐบาลได้กำหนดให้จังหวัดอุทัยธานี เป็นแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีแหล่งทรัพยากรท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งโบราณ แหล่งศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนมีสินค้าพื้นเมือง และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง วัดสังกัสรัตนคีรี เขาสระบก กิ่ง ฯลฯ ประกอบกับจังหวัดอุทัยธานีมีความพร้อมในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานและการบริการ ดังนั้น การส่งเสริมให้จังหวัดอุทัยธานี เป็นแหล่งท่องเที่ยว จะทำให้มีสถานะทางเศรษฐกิจของจังหวัด ตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น

7.2 การวางกฎระเบียบเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

การท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศไทยในแต่ละปี เป็นจำนวนมาก แต่ปรากฏว่าการดำเนินธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมและรัดกุม ทำให้เกิดปัญหานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศถูกหลอกลวง และเสียภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาชาวต่างประเทศ รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการโดยวางกฎระเบียบเกี่ยวกับธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ผู้ประสงค์จะประกอบการต้องไปยื่นคำขอรับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยว และต้องวางหลักประกัน เพื่อชดเชยค่าเสียหายแก่นักท่องเที่ยว ให้ผู้ประสงค์จะเป็นมัคคุเทศก์ก็ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตและปฏิบัติตามกฎหมาย ตลอดจนกำหนดให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แต่งตั้งขึ้น ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

7.3 การจัดทำความตกลงด้านการท่องเที่ยวไทย - ฟิลิปปินส์

ในโอกาสที่นายกรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย) จะเดินทางไปกระชับความสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 24 - 26 มีนาคม 2536 และเพื่อเป็นการส่งเสริมมิตรภาพอันดีระหว่างประเทศไทย - ฟิลิปปินส์ รัฐบาลได้จัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยวระหว่างกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนระเบียบและกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในแต่ละประเทศ รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจระหว่างบริษัทท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศ เพื่อพัฒนาด้านการตลาดให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และดึงดูดชาวต่างชาติให้หันมาท่องเที่ยวไทยมากยิ่งขึ้น

7.4 แผนงานเงินกู้เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ระยะที่ 2 พ.ศ. 2536 - 2539

จากการที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้ขยายตัวมาตลอด ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องจัดทำแผนงานแก้ไขฟื้นฟู และอนุรักษ์แหล่งศิลปกรรม วัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์ของประเทศอย่างมีระบบ รัฐบาลจึงได้เห็นชอบในหลักการแผนงานเงินกู้เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ระยะที่ 2 พ.ศ. 2536 - 2539 ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยขอใช้เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (OECF) วงที่ 18 วง เงินลงทุนรวม 2,396.64 ล้านบาท เพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและพัฒนาแหล่งศิลปกรรม วัฒนธรรมต่อไป

7.5 การปรับปรุงระเบียบการตรวจลงตราแก่บุคคลสัญชาติประเทศตะวันออกกลาง อาหรับ และแอฟริกา (บางประเทศ)

รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าสถานการณ์ความรุนแรงในภูมิภาคตะวันออกกลาง และการก่อการร้ายระหว่างประเทศได้ลดลงไปมาก ประกอบกับการติดต่อทางธุรกิจ การค้า และการท่องเที่ยวจากประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง อาหรับ และแอฟริกา มีมากขึ้นเรื่อย ๆ และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวอย่างรวดเร็ว จึงได้ปรับปรุงระเบียบการตรวจลงตราแก่บุคคลสัญชาติประเทศตะวันออกกลาง อาหรับ และแอฟริกา โดยให้บุคคลสัญชาติประเทศอาหรับและตะวันออกกลาง 11 ประเทศ ได้แก่ แอลจีเรีย บาร์เรน อียิปต์ คูเวต โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สาธารณรัฐเยเมน อิสราเอล และตูนิเซีย กับประเทศในแอฟริกาเหนืออีก 3 ประเทศ ได้แก่ โมร็อกโก มอริเตเนีย และจิบูตี ได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราและให้พำนักอยู่ได้ 14 วัน นอกจากนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย รัฐบาลจะได้พิจารณาปรับปรุงหรือยกเลิกระเบียบวิธีการเข้าเมืองที่เป็นอุปสรรคต่อนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งระบบ ทั้งในเรื่องการขยายวันพักในประเทศไทยให้แก่นักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ให้สามารถอยู่ในประเทศไทยได้นานวันขึ้น โดยรัฐบาลพิจารณาขยายวันพักในประเทศไทยให้แก่นักท่องเที่ยวจาก 15 วัน เป็น 30 วัน แก่คนของชาติที่ได้รับการยกเว้นตรวจลงตรา จำนวน 55 ประเทศ รวมทั้งบุคคลสัญชาติประเทศตะวันออกกลาง อาหรับ และแอฟริกา (บางประเทศ) ยกเลิกระเบียบเรื่อง การรับรองบุคคลสัญชาติสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยใช้นักทรัพย์ และผ่อนผันให้นักท่องเที่ยวชาวอินโดจีนที่พำนักอยู่ในประเทศที่สาม และยังไม่มียังสื่อเดินทาง มีแต่เอกสารการเดินทางแทนหนังสือเดินทาง (Certificate of Identity) สามารถเข้าประเทศไทยได้

8. การคมนาคม

จากนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา เพื่อพัฒนาและขยายระบบการคมนาคม การสื่อสารและการขนส่งให้ทั่วถึง ทันสมัย และรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาคนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวแล้ว ดังนี้

8.1 การสร้างเส้นทางคมนาคมทางบก

รัฐบาลได้ดำเนินการสร้างเส้นทางคมนาคม ให้กระจายและเชื่อมโยง ไปสู่ภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศแล้ว ดังนี้

8.1.1 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 สายท่ายยอด - ตรัง วงเงินงบประมาณ 106,468,890 บาท

8.1.2 ทางหลวงจังหวัดสายอำเภอเชียรใหญ่ - อำเภอปากพื้ง วงเงินงบประมาณ 176,326,790 บาท

8.1.3 ทางหลวงจังหวัดสายทับกฤช - บ้านพนมรอก วงเงินงบประมาณ 76,743,562 บาท

8.1.4 ทางหลวงหมายเลข 324 สายอำเภออุ้มทอง - อำเภอพนมทวน วงเงินงบประมาณ 132,204,730 บาท

8.2 การก่อสร้างทางสายหลักให้เป็น 4 ช่องจราจรสู่ทุกภูมิภาค

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายสร้างเส้นทางคมนาคมทางบก ให้กระจายและเชื่อมโยง ไปสู่ภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะจะขยายถนนให้มีช่องทางเดินรถแยกการจราจรเป็น 4 ช่องทางตลอดเส้นทางสายประธานนั้น รัฐบาลจึงอนุมัติให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการก่อสร้างทางหลักให้เป็น 4 ช่องจราจร ไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้

8.2.1 ภาคเหนือ ทางสายหลักกรุงเทพฯ - นครสวรรค์ - กำแพงเพชร - ตาก - ลำปาง - พะเยา - เชียงราย - และลำปาง - เชียงใหม่ ระยะทาง 647 กิโลเมตร ค่าก่อสร้าง 16,600 ล้านบาท

8.2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทางสายหลักกรุงเทพฯ - สระบุรี - นครราชสีมา - ขอนแก่น - หนองคาย ระยะทาง 231 กิโลเมตร ค่าก่อสร้าง 4,600 ล้านบาท

8.2.3 ภาคตะวันออก ทางสายหลักกรุงเทพฯ - ชลบุรี - ระยอง - จันทบุรี - ตราด ระยะทาง 120 กิโลเมตร ค่าก่อสร้าง 3,000 ล้านบาท

8.2.4 ภาคใต้ ทางสายหลักกรุงเทพ - เพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ - ชุมพร - สุราษฎร์ธานี - นครศรีธรรมราช - พัทลุง - สงขลา - บัตตานี - นราธิวาส ระยะทาง 893 กิโลเมตร ค่าก่อสร้าง 21,700 ล้านบาท

รวมระยะทาง จำนวน 1,891 กิโลเมตร ค่าก่อสร้าง 45,900 ล้านบาท ค่าสำรวจออกแบบ 400 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 46,300 ล้านบาท

การก่อสร้างทางสายหลักให้เป็น 4 ช่องจราจร นอกจากจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลทางด้านคมนาคมแล้ว ยังจะเป็นการสร้างงานและกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคทั่วประเทศ เนื่องจากการก่อสร้างทาง 4 ช่องจราจรระยะทาง 1 กิโลเมตร จะต้องใช้แรงงานซึ่งอยู่ในภูมิภาคและท้องถิ่นเป็นจำนวน 411 คน/เดือน ช่างฝีมือ และเจ้าหน้าที่ เป็นจำนวน 83 คน/เดือน ดังนั้น โครงการนี้จะทำให้มีการจ้างแรงงานสนามในท้องถิ่น เป็นจำนวนถึง 770,000 คน/เดือน ช่างฝีมือ และเจ้าหน้าที่จำนวน 157,000 คน/เดือน โดยเฉพาะการจ้างงานจะเป็นเงินไม่น้อยกว่า 7,000 ล้านบาท นอกจากนี้เมื่อทางแล้วเสร็จ การคมนาคมขนส่งทางถนนจะมีความสะดวกและปลอดภัยมากขึ้น ผู้ใช้รถสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการใช้รถและประหยัดเวลา โดยรถยนต์นั่งและรถขนาดใหญ่จะประหยัดได้กิโลเมตรละ 0.56 และ 1.13 บาท คิดเป็นมูลค่าประมาณ 5,000 ล้านบาท ในปีแรกที่โครงการเสร็จสมบูรณ์ และมูลค่าจะเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งจะช่วยลดอุบัติเหตุจากการจราจรลงเป็นจำนวนอย่างน้อย 2 เท่าของปี 2534

8.3 การยกเลิกการเก็บเงินค่าธรรมเนียมผ่านทาง

รัฐบาลพิจารณาเห็นว่า การเก็บเงินค่าธรรมเนียมผ่านทางในปัจจุบัน ยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าถูกบังคับ โดยไม่มีทางเลือกในการใช้เส้นทาง ส่งผลให้อัตราค่าขนส่งสูงขึ้นทำให้ราคาสินค้าต้องเพิ่มขึ้น ทั้งการเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางจะเข้าซ้อนกับการเก็บภาษีประเภทอื่น ซึ่งหลักเกณฑ์การเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทาง มีดังนี้

8.3.1 เป็นเส้นทางที่ลงทุนก่อสร้างโดยเอกชน และเป็นเส้นทางสายสัมปทาน ซึ่งเอกชนจำเป็นต้องเรียกเก็บค่าผ่านทางเพื่อคืนทุนในการก่อสร้าง และแสวงหากำไรตามสมควรตามลักษณะประกอบการของเอกชน

8.3.2 เป็นเส้นทางที่สร้างขึ้นเพื่อแบ่งการให้บริการ กล่าวคือ เป็นเส้นทางลดผู้ใช้เส้นทางสามารถเดินทางได้สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและปลอดภัย

8.3.3 เป็นเส้นทางให้เลือก กล่าวคือ มีเส้นทางอื่นที่มีอยู่เดิมในแนวทางใกล้เคียงกับเส้นทางที่จะเก็บค่าผ่านทาง มิใช่เส้นทางบังคับ แต่ให้มีทางเลือกแก่ประชาชนในการใช้เส้นทาง

รัฐบาลจึงได้ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมนำทางในเส้นทางธนบุรี - บางกอก
ธนบุรี - นครราชสีมา และลำพอง - นครสวรรค์ รวม 10 จุด โดยให้ตั้งการจัดเก็บค่าธรรมเนียมนำ
ทางในเส้นทางบางนา - ตราด (ช่วงบางนา - บางปะกง) และบางปะอิน - นครสวรรค์ รวม
2 จุด ไว้ต่อไป

8.4 การก่อสร้างทางคู่ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

รัฐบาลได้อนุมัติให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ดำเนินการก่อสร้างทางคู่ในเส้นทาง
รถไฟชานเมือง ดังนี้

8.4.1 ช่วงสถานีรังสิต - ลพบุรี ระยะทาง 104 กิโลเมตร วงเงินลงทุน
3,120 ล้านบาท ระยะเวลาก่อสร้าง 3 ปีครึ่ง

8.4.2 ช่วงสถานีหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา ระยะทาง 45 กิโลเมตร วงเงิน
ลงทุน 1,350 ล้านบาท ระยะเวลาก่อสร้าง 2 ปี

8.4.3 ช่วงสถานีบางซื่อ - นครปฐม ระยะทาง 41 กิโลเมตร วงเงินลงทุน
1,274 ล้านบาท ระยะเวลาก่อสร้าง 2 ปีครึ่ง

8.4.4 ช่วงสถานีชุมทางบ้านภาชี - มาบกะเบา ระยะทาง 44 กิโลเมตร
วงเงินลงทุน 1,320 บาท ระยะเวลาก่อสร้าง 2 ปี

รวมระยะทางทั้งสิ้น 234 กิโลเมตร วงเงินลงทุนทั้งสิ้น 7,064 ล้าน
บาท การก่อสร้างทางรถไฟระบบทางคู่ นอกจากจะ เป็นการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลแล้ว ยังสามารถ
สนองตอบต่อความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการ ลดระยะเวลาการเดินทางได้ถึง 40% และลดความ
แออัดโยการกีดกันดีแท้ ช่วยลดความคับคั่งทางการจราจรบนท้องถนน และเกิดการจ้างงานในท้อง
ถิ่นเป็นจำนวนมาก

สำหรับเส้นทางที่พลึงอีกประมาณ 2,500 กิโลเมตร รัฐบาลได้
มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประสานงานกับกระทรวงคมนาคม
(การรถไฟแห่งประเทศไทย) พิจารณาศึกษาความเป็นไปได้และจัดลำดับความสำคัญของเส้นทางเพื่อ
ก่อสร้างทางคู่ แล้วนำเสนอสถิติรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

8.5 การดำเนินการทำอากาศยานในเขตสนามบิน ๗ อำเภอบางพลี

จังหวัดสมุทรปราการ (หนองจุกเก่า)

โครงการทำอากาศยานกรุงเทพฯ ฯ แห่งที่ 2 (หนองจุกเก่า) ๗ บริเวณตำบลบางโหลง ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้มีการดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี 2530 แล้ว แต่ยังไม่มีความคืบหน้า และกรมการบินพาณิชย์ได้จัดหาที่ดินไว้แล้วประมาณ 20,000 ไร่ รัฐบาลจึงอนุมัติให้หลักการให้ออกกฎกระทรวงตามความในพระราชบัญญัติการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 โดยให้การทำอากาศยานแห่งประเทศไทยมีอำนาจดำเนินการทำอากาศยานในเขตสนามบิน ๗ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ (หนองจุกเก่า) เนื่องจากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาสนามบินดังกล่าว เพราะในปัจจุบันทำอากาศยานกรุงเทพฯ ฯ (ดอนเมือง) จะสามารถให้บริการเต็มขีดความสามารถในการขนส่งทางอากาศด้านผู้โดยสารและสินค้า รวมทั้งปริมาณการจราจรทางอากาศในปี 2543 หรืออีก 7 ปีข้างหน้าเท่านั้น

8.6 โครงการเร่งด่วนเพื่อปรับปรุงการโดยสารสนามบินรอบเขตกรุงเทพมหานคร และการขนส่งในทางสายตะวันออกของการรถไฟแห่งประเทศไทย

รัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบหลักการโครงการเร่งด่วนเพื่อปรับปรุงการโดยสารสนามบินรอบเขตกรุงเทพมหานคร และการขนส่งในทางสายตะวันออกของการรถไฟแห่งประเทศไทย ในลักษณะทั้งโครงการ (Package) จำนวน 4 โครงการ ระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี (พ.ศ. 2536 - 2540) ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 804,247 ล้านบาท

8.7 โครงการจัดการรถดีเซลราง จำนวน 60 คัน ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

โดยสภาพการจราจรปัจจุบัน ผู้ที่ที่อยู่อาศัยแถบชานเมืองได้เริ่มใช้บริการรถไฟชานเมือง เพื่อโดยสารเข้ามาทำงานหรือศึกษาที่มากขึ้น ถึงแม้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย จะได้เพิ่มทั้งจำนวนขบวนรถและความยาวของรถมากขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ยังมีผู้โดยสารใช้บริการนั่งจวนลิ้นแถมทุกขบวน รัฐบาลจึงเห็นชอบให้การรถไฟแห่งประเทศไทยจัดการดีเซลราง จำนวน 60 คัน วงประมาณทั้งสิ้น 1,510 ล้านบาท โดยจัดเป็นขบวนรถ 6 ชุด ๆ ละ 10 คัน (เดิมเพิ่มในเส้นทาง กรุงเทพฯ ฯ - คลองรังสิต และกรุงเทพฯ ฯ - หัวตะเข้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางไปทำงานหรือศึกษาแล้ว) รัฐบาลจึงเห็นชอบให้จัดซื้อขบวนรถดีเซลรางจำนวน 60 คัน และเพื่อเพิ่มปริมาณการรับส่งผู้โดยสารขบวนรถชานเมืองกรุงเทพฯ ฯ ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยลดจำนวนการใช้รถยนต์ของประชากรที่อาศัยอยู่ในแถบชานเมืองและปริมณฑล และลดปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษด้วย

9. อุตสาหกรรม

โดยที่การพัฒนาอุตสาหกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และมีการกระจายไปสู่ภูมิภาคมากยิ่งขึ้น โดยส่งเสริมและกำหนดมาตรการจูงใจ ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตด้วยการส่งเสริมการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การตลาด และการจัดการ ตลอดจนส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมมือกับภาครัฐช่วยแบ่งเบาภาระการดำเนินงานของรัฐ รัฐบาลได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

9.1 การปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าน้ำของการประปาส่วนภูมิภาค

เพื่อเป็นมาตรการจูงใจให้เอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายให้อัตราค่าน้ำของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) เป็นอัตราที่จูงใจต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค โดยใช้อัตราค่าน้ำที่พิเศษ ขีดกั้นอุตสาหกรรมของรัฐและขีดอุตสาหกรรมของเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ ซึ่งเดิมกำหนดโครงสร้างอัตราค่าน้ำประเภทอุตสาหกรรมเฉลี่ยเท่ากับ 15.83 บาท/ลบ.ม. ปรับให้ลดลงเป็นอัตราเดียวกับประเภทกลาง (กปน.) คือ เฉลี่ยเท่ากับ 9.32 บาท/ลบ.ม. ซึ่งจะให้อัตราค่าน้ำเฉลี่ยทุกประเภท (ที่อยู่อาศัย ธุรกิจขนาดเล็ก ราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจขนาดใหญ่ และอุตสาหกรรม) เท่ากับ 8.17 บาท/ลบ.ม. ทั้งนี้ ให้ประกาศใช้อัตราที่รับใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2536 เป็นต้นไป การปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าน้ำดังกล่าว นอกจากจะเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพื่อเป็นการจูงใจให้เอกชนขยายการลงทุนสู่ภูมิภาคแล้ว ยังจะช่วยให้ความเจริญกระจายไปสู่ภูมิภาคและชนบททั่วประเทศด้วย

9.2 นโยบายเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และมาตรการในการลงโทษโรงงานผลิตน้ำตาลทราย

อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก และมีผลกระทบต่อสิทธิรภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองเสมอมา หากจะปล่อยให้กีดกันปัญหาในการผลิตน้ำตาลทราย ประเทศไทยก็อาจจะสูญเสียตลาดต่างประเทศให้แก่ประเทศอื่นในแถบอินโดจีน จึงมีความจำเป็นจะต้องปรับปรุงสภาพที่ตั้งโรงงานน้ำตาลทรายให้เหมาะสมกับพื้นที่ปลูกอ้อยที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และลดค่าใช้จ่ายของชาวไร่อ้อยด้วย รัฐบาลจึงให้ปรับปรุงนโยบายเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และมาตรการในการลงโทษโรงงานผลิตน้ำตาลทรายใหม่ โดยให้คงนโยบายไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงานน้ำตาลทรายขึ้นใหม่ไว้ตามเดิมและได้กำหนดเป็นนโยบาย ดังนี้

1. อนุญาตให้ย้ายสถานที่ตั้ง โรงงานจากแหล่งที่มีอ้อยไม่เพียงพอ ไปสู่แหล่งที่มีอ้อยมากขึ้นไป และให้สามารถขยายกำลังการผลิตให้เหมาะสมกับปริมาณอ้อยในสถานที่ตั้งใหม่ได้ โดยให้มีขนาดที่เหมาะสมทางเศรษฐกิจด้วย

2. อนุญาตให้โรงงานในสถานที่ตั้งเดิมที่อยู่ในเขตที่มีปริมาณอ้อยมาก หรือเป็นโรงงานที่มีประสิทธิภาพในการผลิตต่ำ และมีขนาดที่ไม่เหมาะสมทางเศรษฐกิจ สามารถขยายกำลังการผลิตให้เหมาะสมกับปริมาณอ้อย หรือ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตได้ โดยให้คำนึงถึงปริมาณอ้อยในเขตด้วย

3. ลงโทษโรงงานน้ำตาลที่กระทำความผิดฐานขยายกำลังการผลิตโดยไม่ได้รับอนุญาตที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้ตรวจพบแล้วว่ากระทำความผิดด้วยการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2525 จนครบทุกรายแล้ว ให้ยกเลิกมาตรการลงโทษดังกล่าว โดยให้โรงงานที่กระทำความผิดทุกรายรับทราบที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายนี้โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และต่อไปหากมีโรงงานน้ำตาลรายรายใดขยายกำลังการผลิตโดยไม่ได้รับอนุญาตอีก ก็ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 โดยเคร่งครัดต่อไป

9.3 การยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มวัตถุดิบที่ใช้ผลิตปุ๋ย

รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยภายในประเทศ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการผลิตปุ๋ยดำเนินการผลิตปุ๋ยเพื่อการเกษตรในประเทศในปริมาณที่เพียงพอ และมีการจำหน่ายปุ๋ยในราคาและคุณภาพที่เหมาะสม รวมทั้งให้มีการใช้ปุ๋ยเพื่อการเพิ่มผลผลิตอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งเป็นการผลิต การจำหน่าย และการใช้ปุ๋ยในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการ รัฐบาลจึงได้ยกเลิกอัตราภาษีอากรขาเข้า และภาษีมูลค่าเพิ่มแก่วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยหรือผสมหรือประกอบ ปุ๋ย

ด้านการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท

นโยบายด้านการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท รัฐบาลได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้กระจุกตัวอยู่เฉพาะในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลเท่านั้น มิได้กระจายไปทั่วประเทศ ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในกรุงเทพมหานคร และปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค ซึ่งรัฐบาลได้เร่งรัดการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวแล้ว ดังนี้

**1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารการพัฒนาชนบทและการกระจาย
ความเจริญไปสู่ภูมิภาค พ.ศ. 2535**

รัฐบาลพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การกระจายการพัฒนาและความเจริญไปสู่จังหวัดทุกจังหวัด ยกระดับคุณภาพของชนบทและชนบทชนบทอย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึง ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั้งในเขตชนบท เขตตำบลและสุขาภิบาล ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รัฐบาลจึงได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารการพัฒนาชนบทและการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค พ.ศ. 2535 ซึ่งได้กำหนดองค์ระและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ให้เหมาะสม และสามารถปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาล กิจาตามการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบทอย่างมีประสิทธิภาพ

หลังจากที่รัฐบาลได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารการพัฒนาชนบทและการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค พ.ศ. 2535 แล้ว รัฐบาลเห็นว่า การที่นโยบายดังกล่าวจะสัมฤทธิ์ผลได้ขึ้น ผู้บริหารในระดับท้องถิ่นจะต้องนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ดังนั้น เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2535 นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาชนบทและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค (กชช.ภ.) ได้เรียกประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้บริหารราชการส่วนภูมิภาค เพื่อชี้แจงและมอบนโยบาย ตลอดจนการกำหนดแผนภาพไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนและแนวทางของคณะกรรมการพัฒนาชนบทและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค (กชช.ภ.) นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2535 นายกรัฐมนตรียังได้ อนุมัติแผนสภาวะอุตสาหกรรมแห่งชาติ ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย และผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยมาว่านรับประธานสภาการค้า และได้ชี้แจงนโยบายการพัฒนาชนบทและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค และนโยบายเศรษฐกิจ เพื่อขอความร่วมมือจากนักธุรกิจสายต่าง ๆ ในการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวด้วย

2. โครงการก่อสร้างท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะ 2

จากการที่รัฐบาล พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้อนุมัติให้ดำเนินโครงการก่อสร้างโครงการท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะแรก โดยก่อสร้างท่าเทียบเรือสำหรับสินค้าเหลว 2 ท่า และท่าเทียบเรือสำหรับสินค้าทั่วไป 1 ท่า นั้น จากการศึกษาพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นไป ปริมาณสินค้าที่จะ ขนถ่ายที่ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดจะมากกว่า 3,000 ล้านบาท โดยเฉพาะโครงการโรงกลั่นปิโตรเลียมของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประเทศไทย จะคิด คาดว่าจะมีจำนวนเรือขนถ่ายประมาณ 1,256 ลำต่อปี โครงการโรงกลั่นปิโตรเลียมของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ไทย) จำกัด ประมาณ 1,622 ลำต่อปี และโครงการโรงกลั่นปิโตรเลียมของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำกัด และกิจการปิโตรเคมีอุตสาหกรรมไทย บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประมาณ 1,000 ลำต่อปี ทั้งนี้ การที่ท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด

ประเทศไทย (ททอ.) มีอยู่แล้วสูงถึงประมาณ 2,000 - 4,000 ลำต่อปี รัฐบาลจึงอนุมัติในหลักการให้ ททอ. ตามด้วยการตามโครงการก่อสร้างท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะ 2 ในวงเงินทั้งสิ้น 3,016 ล้านบาท โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือถ่ายสินค้าทะเล (Bulk Terminal) 1 ท่า ให้เป็น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประกอบกิจการ ภายใต้การควบคุมดูแลของ ททอ. นอกจากนี้ รัฐบาลได้มอบหมายให้ ททอ. ดำเนินการก่อสร้างท่าเรือ และ ททอ. ติดตามดูแล เพื่อให้การใช้ท่าเทียบเรือที่จะก่อสร้างขึ้นใหม่ ทั้งท่าเทียบเรือขนถ่ายสินค้าเหลว และท่าเทียบเรือขนถ่ายสินค้าทั่วไป เป็นไปตามเป้าหมายที่ประมาณการไว้ และ มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ พิจารณาแก้ไขเรื่องการใช้น้ำท่าเทียบเรือแหลมฉบัง ซึ่งมีปริมาณ การใช้น้ำน้อยกว่าเป้าหมายที่ได้ประมาณการไว้จำนวนมาก ทั้งนี้ ให้เร่งรัดพิจารณาแก้ไขเรื่องระบบ การบริหารจัดการน้ำท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบัง เพื่อสร้างแรงจูงใจให้มีการใช้น้ำท่าเทียบเรือแห่งนี้เพิ่มขึ้นอันจะ ช่วยลดความแออัดคับคั่งของท่าเรือกรุงเทพ (ท่าเรือคลองเตย) ด้วย

3. การปรับปรุงขยายการประปาเพชรบุรี สุราษฎร์ธานี และพัทลุง

รัฐบาล ได้อนุมัติให้การประปาส่วนภูมิภาคดำเนินการปรับปรุงขยายการประปาเพชรบุรี สุราษฎร์ธานี และพัทลุง ในระยะที่ 1 จำนวนเงินทั้งสิ้น 1,376.93 ล้านบาท เพื่อขยายกำลังการผลิต ให้สอดคล้องกับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้น และความเจริญเติบโตของเมืองอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว จึงวางขยายการประปาตั้งกล่าวจะครอบคลุมถึงความต้องการใช้น้ำในปี พ.ศ. 2548 ด้วย

4. การดำเนินงานเพื่อพัฒนาชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาแผนงานยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจในแต่ละภาค เพื่อ กระตุ้นเศรษฐกิจทางเศรษฐกิจทั่วไปสู่ภูมิภาค โดยเฉพาะภาคตะวันออก จะดำเนินการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจที่จะรองรับประชากรอีก 2 ล้านคน และเพื่อการพัฒนาให้งานดังกล่าวบรรลุตามเป้าหมายของนโยบาย คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก จึงได้ ลงแผนปฏิบัติการในการพัฒนานี้ที่ชุมชนเมืองไทย เขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา รวม 64 ชุมชน รวมระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี (พ.ศ. 2536 - 2539) ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการ จำนวน 256 โครงการ โดยแยกเป็น 1.) แผนงาน/โครงการด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมจำนวน 127 โครงการ 2.) แผนงาน/โครงการด้านการพัฒนาสังคมจำนวน 129 โครงการ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ขอยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการ ๓ ดังกล่าว และให้ส่วนราชการและ

แต่ผู้ทรงอำนาจก็มี เข้มแข็ง ใช้ เป็นเครื่องมือในการจัดการของชนประมาณประจำปี โดยให้สำนักงบประมาณพิจารณา
ผลประกอบการประจำปีตามความสำคัญ รุ่งเรืองของหน่วยงาน โครงการที่สอดคล้องกับนโยบายของ
รัฐบาล

5. โครงการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับโครงการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย
โครงการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินงบประมาณ 1,434.850 ล้านบาท และ
โครงการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ วงเงินงบประมาณ 339.820 ล้านบาท
ซึ่งโครงการดังกล่าว มีโครงการ ก่อพัฒนาด้วย เศรษฐกิจและสังคม พัฒนาอาชีพยกระดับรายได้ใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้และมีโครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเป็น ขดฉันทมอุตสาหกรรมของ
จังหวัดปัตตานีด้วย

6. การแก้ไขอัตราอากรขาเข้า เครื่องจักร

เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (18 กันยายน 2533) อนุมัติให้ลดอัตราอากรขาเข้า
เครื่องจักรบางประเภทตามมติคณะที่ 84 และ 85 ที่กัตที่ 84 และ 85 แห่งร้อยละ 5 สอดรับ
โครงการนี้ ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และได้ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
พิจารณา หรือลดหย่อนอากรขาเข้า เครื่องจักรที่กระทรวงการคลังลดอัตราอากร หรือร้อยละ 5 แล้ว ส่วน
ของที่เหลืออีก หนึ่งส่วนให้สำนักงาน ก. ลดหย่อนอากรขาเข้า ได้ เพียงครึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนด
ลดก็ยกเว้นให้ถึง ให้ สอดรับโครงการคลังสินค้าอากรขาเข้ารายการ ก. โข แต่ทั้งนี้จะต้อง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ
3 ไม่เกินร้อยละ 5 รัฐบาลเห็นว่า เพื่อให้มาตรการส่งเสริมการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคให้มีผลยิ่ง
ขึ้น และ ส่งเสริมเศรษฐกิจแก่ผู้ลงทุน รัฐบาลจึงอนุมัติให้ยกโทษอัตราเครื่องจักรดังกล่าว โดยให้คณะกรรมการ
ส่งเสริมการลงทุน ก. ลดอากรขาเข้า เครื่องจักรที่โครงการที่ได้รับการส่งเสริมที่ตั้ง โรงงานใน เขตส่งเสริม
ส่งเสริมการลงทุน No. 3 (57 จังหวัดเอกอานนทสาร)

7. โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้

ทั้งนี้ว่าประเทศไทยจะได้มีการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ก่อเกิด เม แต่
แต่อย่างไรก็ตามการขยายตัวภาคใต้ยังมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาพัฒนาดังกล่าว ไม่สามารถ กิ่งนี้ ๆ เนื่องมาจาก
การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน การขาดแคลนของแรงงานที่มีฝีมือ และขาดการเชื่อมโยงกับตลาดภายใน
ประเทศ นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาพัฒนาภาคใต้ คือ การลงทุนด้วย โดย คณะรัฐมนตรีมีมติ สอดรับกับ
การส่งเสริมการลงทุน No. 3 (57 จังหวัดเอกอานนทสาร) และ เพื่อให้มาตรการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค

สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับกรอบแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ โดยจะสนับสนุนการพัฒนาอย่าง เป็นขั้นตอนตามแนวทางการพัฒนาภูมิภาค โดยรัฐลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอ ทั้งนี้จะสนับสนุนการเฉพาะโครงการที่มีผลคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ และจากแผนโครงการก่อสร้างของสายกระเปาะ - ขอนอม เป็น 4 ช่องจราจร เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางภาคใต้ชายฝั่ง นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ให้ความสำคัญกับพื้นที่ชายฝั่งทะเล เรื่อง เกี่ยวกับการที่จะก่อสร้าง "สะพานเศรษฐกิจ" ตามเป้าหมายของแผนแม่บท ที่การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ เพื่อนำสินค้าผ่านและสร้างโอกาสของภาคใต้แข่งขันกับอีกทางใต้บ รืออื่น ๆ เพื่อให้มีความพร้อมต่อไป

8. โครงการศูนย์ราชการและเมืองใหม่ และ โครงการเมืองใหม่แห่งใหม่

ปัจจุบันปัญหาความเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เช่น ปัญหาการจราจร ความแออัดของชุมชน ความต้องการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น คาดจะได้รับการควบคุมและพัฒนาให้ดีขึ้น รัฐบาลจึงได้เพิ่ชอบในหลักการที่กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ดังนี้

8.1 โครงการศูนย์ราชการเมืองใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อลดปัญหาของเมืองขนาดใหญ่

เช่น กรุงเทพมหานคร อันเกี่ยวข้องกับปัญหาการจราจร การสาธารณูปโภค การขยายตัวของแหล่งชุมชน เพื่อให้ได้เกิดเมืองใหม่ที่มีหน้าที่ยังเสริมต่อการพัฒนาชุมชนอื่น ๆ ในภาคมหานครและภูมิภาคใกล้เคียงโดยเขตกรุงเทพมหานคร และบริเวณชานเมืองเศรษฐกิจใหม่ภาคตะวันออก เมืองอุตสาหกรรมภาคกลาง รวมทั้งเมืองหลัก และเมืองรองในภูมิภาคใกล้เคียง และเพื่อให้มีการใช้ที่ดินและกิจกรรมต่าง ๆ ครบถ้วนโดยลดความหนาแน่นโครงการ สำหรับเป้าหมายโครงการเพื่อสร้างเมืองใหม่ที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน มีประชากรอยู่ระหว่าง 100,000 - 300,000 คน เพื่อแบ่งเบาภาระและความกดดันด้านประชากรของกรุงเทพมหานครโดยการพัฒนาเมืองใหม่เป็นอาคารสูง หรือ 4 ชั้นขึ้นไป มีพื้นที่ประมาณ 12,500 - 37,500 ไร่ โดยมีที่ตั้งโครงการที่เสนอแนะเพื่อพิจารณา คือ บริเวณด้านทิศเหนือของพุทธมณฑล บริเวณด้านทิศเหนือของอานนท์พงษ์เกษม บริเวณด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอ่าวทองหล่อ จังหวัดนนทบุรี และบริเวณทิศใต้ของทางหลวงแผ่นดิน 304 จังหวัดระยอง/ตรา โดยให้โครงการนี้อยู่ในกรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารจัดการระบบสถานที่ราชการ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้กระทรวงมหาดไทยร่วมกับจังหวัดระยองและประสานการปฏิบัติกับคณะกรรมการบริหารจัดการระบบสถานที่ราชการโดยใกล้ชิดต่อไป

8.2 โครงการเมืองใหม่แห่งใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างเมืองใหม่ เป็นเมืองบริการ

ของกรุงเทพมหานคร เพื่อบรรเทาปัญหาความแออัดและที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร โดยจัดสร้างเป็นอาคารสูงที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกของเมืองใหม่ เช่น ศูนย์ราชการ และพื้นที่สีเขียว

โครงการ เพื่อก่อสร้างเมืองใหม่ที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ประกอบด้วย ที่อยู่อาศัย แหล่งงาน ศูนย์ราชการ อุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม ให้เสร็จภายใน 10 ปี (2535 - 2544) เป็นที่อยู่อาศัยของประชากร 60,000 ครอบครัว หรือประมาณ 300,000 คน โดยการเคหะแห่งชาติ จะศึกษา ล็อกพื้นที่ซึ่งมีเหมาะสมกว่าที่อื่น 3 แห่ง คือ 1) ตำบลบางกระเจ็ด อำเภอบางปะอิน ติดตัวบึงใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พื้นที่ 1,000 - 2,000 ไร่ 2) ตำบลคลองหลวงแห่ง อำเภอมือง จังหวัดละโว้ซึ่งเขรา และบางส่วนของเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 7,000 - 10,000 ไร่ และ 3) อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พื้นที่ 3,500 ไร่ โดยมีวงเงินลงทุนทั้งสิ้น 34,350 ล้านบาท ไม่รวมการลงทุนจากภาคเอกชนและองค์ประกอบบางอย่างของโครงการ เช่น ศูนย์ราชการ ระบบขนส่งมวลชน ฯลฯ รัฐบาลอนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการ โดยให้จัดทำแผนการดำเนินงานโครงการให้รายละเอียดต่อไป

9. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนเพื่อกระจายการผลิตและการจ้างงานไปสู่ภูมิภาค พ.ศ. 2536

รัฐบาลได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนเพื่อกระจายการผลิตและการจ้างงานไปสู่ภูมิภาค พ.ศ. 2536 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การบริหารกองทุน เพื่อกระจายการผลิตและการจ้างงานไปสู่ภูมิภาค เป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ และเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการกระตุ้นและส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการลงทุนในภูมิภาคอันจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ การจ้างงาน และเป็นฐานรายได้ของท้องถิ่น

10. โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน

รัฐบาลได้ โดยชอบให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (พ.ศ. 2538 - 2539) เพื่อแก้ไขปัญหาคาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของครัวเรือนยากจนในหมู่บ้าน ซึ่งคิดพัฒนาอันดับหนึ่ง จำนวน 11,608 หมู่บ้าน และชุมชนแออัดทั่วประเทศ จำนวน 1,740 ชุมชน โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 3,488.19 ล้านบาท การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทให้สูงขึ้น

ด้านการฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานคร

ปัญหาของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน เกิดจากหลายสาเหตุ เป็นปัญหาใหญ่ แต่การแก้ไขปัญหาคาความยากจน ไม่ได้รับการดูแลอย่างจริงจังจึงมีผลกระทบ ปัญหาด้านการจราจร ปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำเจ้าพระยา ปัญหาล้างคลองลัดเลาะ และอื่น ๆ เป็นต้น รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงได้

ภาพรวม นโยบายเฉพาะด้าน เพื่อให้ส่วนราชการกระทรวง ทบวง กรม ดำเนินการแก้ไขปัญหาโดย
ต้นทาง และให้ กิตติ บัณฑิตธรรมิโกโยธิน ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการ ทมทหนครมีคุณภาพชีวิตและความมั่งคั่งอยู่ที่ต้น
ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้วสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. คณะกรรมการนโยบายฟื้นฟูบูรณะกรุง (ทมทหนครและปริมณฑล)

เพื่อให้การพัฒนากรุง (ทมทหนครและปริมณฑล) ดำเนินไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
ภาพ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายฟื้นฟูบูรณะกรุง (ทมทหน
นครและปริมณฑล) ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีทั้ง 4 ท่าน เป็น
รองประธานกรรมการ และกรรมการอีก 10 ท่าน มีเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขาธิการ โดยมีอำนาจหน้าที่ เสนอนโยบายและแผนพัฒนากรุง (ท
มทหนครและปริมณฑล) อนุมัติแผนงาน โครงการ งบประมาณลงทุน รวมทั้งพิจารณากำหนดโครงการที่จะใช้
เงินกู้ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และการเข้าร่วมทุนของภาคเอกชน พิจารณารับหรือแก้ไขแผน
งานและโครงการของหน่วยงานที่ กี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับการพัฒนากรุง (ทมทหนครและปริมณฑล) ได้
ตามความจำเป็น เฝ้าระวังการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ กี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนา
กรุง (ทมทหนครและปริมณฑล) ติดตามประเมินผลความก้าวหน้า และดำเนินการประชาสัมพันธ์การพัฒน
กรุง (ทมทหนครและปริมณฑล) มีอำนาจขอยืมตัวบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกล
รวมทั้งการขอใช้ข้อสิทธิพิเศษของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
และรัฐวิสาหกิจ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ได้ตามความจำเป็น และปฏิบัติงานหรือดำเนิน
การอื่นใดที่คณะกรรมการ หรือนายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

คณะกรรมการนโยบายฟื้นฟูบูรณะกรุง (ทมทหนครและปริมณฑล) ได้ เสนอแนวทางแก้ไข
ปัญหา ซึ่งรัฐบาลได้พิจารณาและเห็นชอบในหลักการ ดังนี้

1.1 แนวทางการฟื้นฟูบูรณะกรุง (ทมทหนครและปริมณฑล) และแผนปฏิบัติการระยะ

ระยะสั้น เพื่อให้มีเป้าหมายในการประสานการแก้ไขปัญหาของกรุง (ทมทหนครและปริมณฑล) ต่อไป รวม
4 ด้าน คือ

- 1.1.1 ด้านการวัดระดับความเรียบร้อยและฟื้นฟูสภาวะแวดล้อมของเมือง
- 1.1.2 ด้านการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง (เน้นการวัดระบบรถไฟฟ้าขนส่ง

มวลชนควบคู่ไปกับการก่อสร้างถนนสายหลักและสวนรองไว้ ซึ่งม.ป.น.ตาราง และการปรับปรุงประสิทธิภาพ
การขนส่งทางน้ำ

1.1.3 ด้านการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย (เร่งก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียของชุมชนและแหล่งอุตสาหกรรม หรือมาไปกับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเจ้าพระยาเจ้าแม่ลิ้ม และการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบกำจัดขยะมูลฝอย)

1.1.4 ด้านการแก้ไขปัญหามลพิษใน เมืองและการปรับปรุงชุมชนแออัด

1.2 แนวทางแก้ไขปัญหบริการพื้นฐานของจังหวัดสมุทรปราการ

1.2.1 มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการโครงการที่มีความพร้อม และมีมติคณะรัฐมนตรีรองรับอยู่แล้ว 18 โครงการ วงเงินประมาณ 13,936 ล้านบาท ให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

1.2.2 อำนวยดีโครงการปรับปรุงถนนใน เขตสุขาภิบาล รวม 19 โครงการ ครอบคลุมพื้นที่สุขาภิบาล 9 แห่ง วงเงินงบประมาณ 106 ล้านบาท

1.2.3 ให้กรมโยธาธิการ เร่งรัดการศึกษาความเหมาะสมของ โครงการกำจัดมูลฝอย จังหวัดสมุทรปราการ และพิจารณาความเป็นไปได้ของ โครงการโรงเผาขยะตามข้อ เสนอของภาคเอกชน โดยประสานกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และจังหวัดสมุทรปราการ ในการพิจารณารูปแบบการลงทุนที่เหมาะสมของ โครงการ

1.2.4 ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เร่งพิจารณา งบประมาณให้จังหวัดสมุทรปราการ บำรุง ขุดควบคุมมลพิษโดย เรือ

1.2.5 ให้จังหวัดสมุทรปราการพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อประสานและ ติดตามประเมินผลการทำงาน หน่วยงานแก้ไขปัญหานอง จังหวัดสมุทรปราการต่อไป

2. การแก้ไขปัญหการจราจร

2.1 มาตรการแก้ไขปัญหการจราจรในกรุงเทพมหานคร

2.1.1 การกำหนดค่าปรับในอัตราสูงสุดต่อผู้รับ เหนางานที่มีผลกระทบต่อการ

จราจร

ปัญหาการจราจรที่ติดขัดในกรุงเทพฯ กรุงเทพมหานคร สาเหตุหนึ่ง เกิดขึ้นจาก การก่อสร้างอาคารสูง อาคารชุด หรืออาคารชุดการค้าที่ไม่ เป็นตามที่กำหนด และ ไม่มีการประสานงานกับ หน่วยงานราชการ รัฐบาลจึงกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้หน่วยงานของ รัฐทุกแห่งถือ ปฏิบัติ ดังนี้

2.1.1.1 มีชั้นโถงว่างของอาคารของรัฐ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการก่อสร้าง อาคารรัฐสภา อาคารศาลากลาง (ตึกใหม่) อาคารโถงว่างของรัฐซึ่งรับผิดชอบการก่อสร้างอาคารชุด (ตึก

โทรศัพท์ โทรสาร และโทรศัทพ์ โทรสารไปไวโอกาสแรก เพื่อประสานงานให้สามารถก่อสร้างหรือติดตั้งได้ สมดคล้องกันและแล้วเสร็จโดยเร็ว

2.1.1.2 ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง กำหนดระยะเวลาที่จะก่อสร้างให้ เหมะสมตามหลักวิชาการก่อสร้าง และ ไม่สมควร เมื่อเวลาการก่อสร้างแก่ผู้รับจ้างจนเกินขนาด

2.1.1.3 ให้ทุกหน่วยงานของรัฐกำหนดค่าปรับ เนื่องจากการก่อสร้างล่าช้าเกินกำหนดในอัตราสูงสุดของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ในส่วนที่ว่า ด้วยค่าปรับ

2.1.1.4 หากหน่วยงานของรัฐหน่วยใด สามารถกำหนดอัตราค่าปรับในการก่อสร้างสาธารณูปโภค และสาธารณูปการได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ให้มีอำนาจตราเป็นระเบียบหรือข้อบัญญัติให้กำหนดค่าปรับในอัตราสูงสุดของระเบียบหรือข้อบัญญัตินั้น

และเพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นไปอย่างได้ผล รัฐบาลได้กำหนด ข้อตกลงการค้า หน่วยงานแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่มีผลกระทบกับการจราจร ระหว่างการซ่อมงานสาธารณูปโภค โดยให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ คือ ให้ทุกหน่วยงานสาธารณูปโภคคาดคะเนและ วางแผนความต้องการก่อสร้างหรือซ่อมแซมสาธารณูปโภคล่วงหน้า เพื่อจะ ได้สามารถประสานงานกับ หน่วยงานอื่นได้รวดเร็วและถูกต้องยิ่งขึ้น ให้หน่วยงานสาธารณูปโภคปรับปรุงแผนงานประสานงาน สาธารณูปโภค 5 ปี ซึ่งเป็นแผนแม่บทให้สอดคล้องกับความเป็นจริง และจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค ระยะสั้นเป็นงานที่อย่างน้อย 1 ปี เป็นต้น

2.1.2 การกำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อบรรเทาปัญหาจราจรในส่วน เจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐบาลได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อบรรเทาปัญหาจราจรในส่วน เจ้าหน้าที่ ของรัฐ โดยมีสาระสำคัญ คือ การใช้ยานพาหนะของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ทมพนาคร การใช้เจ้าหน้าที่ ข้าราชการประจำ และให้ใช้การติดต่อสื่อสารมีนทพ เช่น โทรศัพท์ โทรศัทพ์ หรือโทรสาร เป็นต้น หากมีความจำเป็นต้องใช้รถยนต์ส่งหนังสือของทางราชการ ก็ให้ใช้รถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ ขนาดเล็กไม่เกิน 1,000 ซีซี ทั้งนี้ หากเป็นไปได้ให้หลีกเลี่ยงการส่งหนังสือของทางราชการในช่วง หนึ่งชั่วโมง นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการรักษาวินัยจราจร เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีวินัยใช้ถนน โดยเฉพาะพนักงานขับรถยนต์รักษาวินัยจราจร เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน

นอกจากนี้รัฐบาลได้สนับสนุนมาตรการส่งเสริมการจัดบริการรถรับ-ส่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยในระยะ 12 เดือนแรกของการจัดรถบริการ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ เสียค่าโดยสารลดลง สามารถนำสัญญาจ้างและต่อมาสัญญาจ้างปรมาณูว่า มีผู้ให้บริการลดคจนไม่สามารถจัดบริการต่อ ไปได้ รัฐบาลที่ระลยเหตุให้ใช้เงินอุดหนุนอุดหนุนเป็นสัดส่วนบางส่วนไม่เกินร้อยละ 10 ของค่าบริการรถรับ-ส่งที่มีผู้ใช้บริการลดลง เพื่อสนับสนุนมาตรการดังกล่าวต่อไป

2.1.3 มาตรการกระจายการจราจรในบริเวณท่าเรือกรุงเทพ

เนื่องจากการขยายตัวเชิงด้านบริเวณท่าเรือกรุงเทพได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีการขยายตัวเชิงด้านท่าเรือแห่งประเทศไทย ได้บริการแก่ เจ้าของสินค้าในเวลากลางวัน จึงทำให้การจราจรในบริเวณท่าเรือกรุงเทพและบริเวณใกล้เคียง ตั้งแต่เช้าจรดเย็น การก่อสร้างท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อระบายความแออัดที่บริเวณท่าเรือกรุงเทพ แต่เจ้าของสินค้ายังมีได้ไปใช้บริการที่ท่าเรือดังกล่าว รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการกระจายการจราจรในบริเวณท่าเรือกรุงเทพ ดังนี้

2.1.3.1 ให้การท่าเรือแห่งประเทศไทยเพิ่มชั่วโมงการบริการแก่ เจ้าของสินค้า โดยนำสินค้าออกจากท่าเรือกรุงเทพในช่วงเวลา 12.00 - 13.00 น. และ 19.00 - 24.00 น. โดยการจัดพนักงานและเครื่องมื่ออุปกรณ์ ตลอดจนบริหารจัดการด้านการบริการให้รวดเร็วและมากที่สุด

2.1.3.2 ให้กรมศุลกากรปิด - ปิด โรงพักสินค้าและปล่อยสินค้า หรือปล่อยสินค้าออกจากท่าเรือกรุงเทพที่ด่านตรวจสอบสินค้า โดยการขยายเวลาทำการเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะเวลา 12.00 - 13.00 น. และ 19.00 - 24.00 น. และให้ยกเว้นการเก็บค่าล่วงเวลาทำการจากเรือของสินค้า

และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการดังกล่าว รัฐบาลได้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2531 ที่ผ่อนผันให้กรมศุลกากร ร.ส.พ. สามารถขนส่งสินค้าตู้จากการท่าเรือกรุงเทพได้ตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการพิจารณาหลักการผ่อนผันให้รถยนต์บรรทุกคอนกรีตผสมเสร็จ ที่ขออนุญาตผ่านการทางพิเศษแห่งประเทศไทยจำนวน 222 คัน เพื่อขนส่งสิ่งของตัวหนัก 2 เพราะขณะนี้การก่อสร้างไม่จำเป็นต้องได้รับการผ่อนผัน ให้รถบรรทุกบรรทุกก็ได้รับการผ่อนผันว่าสมควรได้รับการผ่อนผันหรือไม่ หากไม่สมควรก็ให้พิจารณาหลักการผ่อนผันรวมทั้งให้หน่วยงานอื่น ภาครัฐการผ่อนผันให้รถบรรทุก ดินกรวดในเวลากลางคืนรถให้จัดจำหน่าย และให้ผ่อนผันเฉพาะกรณีที่มีรถบรรทุกคันหนึ่งขบวนที่ยังขาดตัวหนึ่ง

2.1.4 การส่งเสริมการจัดท่าเทียบเรือสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร

ในสภาพปัจจุบันการตั้งทางของประชาชนในกรุงเทพฯ นคร และเมืองชายฝั่งในไทยจะตั้งทางโดยรถประจำทางและรถยนต์ส่วนบุคคลเป็นหลัก ซึ่งแนวโน้มจะมีปริมาณการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางจะมากขึ้นไปด้วย ทำให้ปัญหาการจราจรจะมีผลกระทบอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะกับประชาชนส่วนหนึ่งได้หันไปใช้การเดินทางน้ำ โดยอาศัยเรือต่อลำที่ได้จากเรือโยงใกล้เจ้าพระยา เมืองระยองสาครบุรีตั้งทางได้รวดเร็วกว่า และกำหนดเวลาถึงจุดหมายของรถประจำทาง ดินกรวดผสมเสร็จ รัฐบาลจึงเคยกล่าวไว้ว่าการเดินทางทางน้ำพวกนี้ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมที่จะสามารถตั้งตู้โดยสารไปใช้บริการได้มากขึ้น และยังเปิดบริการแก้ไขปัญหาคาราคาซัง

การขยายตัวส่วนหนึ่ง จึงมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่ เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมขนส่งทางบก เพื่อ
ส่งเสริมให้ประชาชนเปลี่ยนมาใช้การ เดินทางโดยทางน้ำ เช่น การให้มีท่าเทียบเรือให้เพียงพอกับความต้องการ
ส่งเสริม ส่งเสริมการ ให้ประชาชน ใช้ค่าบริการให้มากขึ้น รวมทั้งให้หน่วยงานของรัฐมีสถานที่ตั้งอยู่ริม
แม่น้ำ ลำคลอง และตึกรามที่มีสภาพสภาพดีสามารถรับบริการที่ท่าเทียบเรือได้ ก็ให้ดำเนินการปรับปรุง เป็นท่า
เทียบเรือสาธารณะ และให้ส่งเสริมการเดินทางทางน้ำตามลำคลองในกรุงเทพฯ ทททภาคตะวันออกเฉียง

2.1.5 มาตรการควบคุมปริมาณรถยนต์และการจัดตั้งกองทุน เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร

สาเหตุหนึ่งของปัญหาการจราจร เนื่องจากการมีปริมาณรถยนต์มากขึ้น
ไป และยังมีอัตราการจดทะเบียนรถยนต์ในกรุงเทพฯ ทททภาคตะวันออกเฉียง
มีการลดหย่อนภาษีประจำปี ทั้งที่สภาพรถอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และ เป็นปัญหาการจราจรได้ง่าย เพื่อ
การแก้ปัญหาดังกล่าวทุกด้านและอย่างถาวร เมือง รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาพิจารณามาตรการ
การลดภาษีรถยนต์ซึ่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน และรถยนต์ของนิติบุคคล โดยให้เจ้าหน้าที่ศึกษาพิจารณา
มาตรการลดหย่อนภาษีประจำปีตามอายุของรถยนต์ สียใหม่ และปรับปรุงภาษีและค่าธรรมเนียม
การใช้รถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้ สอดคล้องกับสภาพ
เศรษฐกิจและปัญหาการจราจรของประเทศไทย

2.1.6 โครงการก่อสร้างและพัฒนาการขนส่งใน เขต เมือง

รัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงการคลังกู้ยืมเงินจากธนาคาร พัฒนา เอเชีย
มูลค่า 70.3 ล้านบาทเพื่อใช้ในการได้โครงการก่อสร้างและพัฒนาการขนส่งใน เขต
เมือง (Bangkok Urban Transport Project) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการต่าง ๆ ดังนี้

2.1.6.1 โครงการก่อสร้างถนน ข้ามต่อสะพานช่องแคบสายตากสิน -

มูลค่า 100 ล้านบาท 61 ล้านบาทเพื่อรัฐ

2.1.6.2 โครงการพัฒนาระบบวางผังแผนและบุคลากรด้านการจราจรและ

ขนส่งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระยะที่ 2 จำนวน 7.3 ล้านบาทเพื่อรัฐ

2.1.6.3 ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคลากรของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง

จำนวน 2 ล้านบาทเพื่อรัฐ

การดำเนินการตามโครงการดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่ง ของการแก้ปัญหา

จราจรใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2.2 การก่อสร้างระบบถนนสายหลักและระบบขนส่งมวลชน

2.2.1 การดำเนินงานรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

รัฐบาลได้อนุมัติให้องค์การรถไฟฟ้ามหานครลงนามสัญญาว่าจ้าง บริษัท HALCROW ASIA จำกัด เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนต่อไปของแผนงาน เพื่อนำไปสู่งานประกวดราคาในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดรายละเอียดเฉพาะด้าน (Specifications) งานการออกแบบเบื้องต้น (Preliminary Design) และงานจัดทำเอกสารสำหรับประกวดราคา (Tender Documents) ในระดับสากล โดยใช้วงเงินภายใน 80.3 ล้านบาท และแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับโครงการระบบขนส่งมวลชนมหานคร นอกจากนี้ รัฐบาลได้ให้องค์การรถไฟฟ้ามหานครว่าจ้าง บริษัทที่ปรึกษา Deleuw, Cather Int. Ltd. วงเงินงบประมาณ 37 ล้านบาท เพื่อศึกษาใน 2 เรื่อง คือ รูปแบบ บทบาท และเงื่อนไขในการให้เอกชนร่วมลงทุนโครงการรถไฟฟ้า สายหัวลำโพง - ศูนย์ฯ สิริกิติ์ - บางซื่อ ระยะทาง 20 กิโลเมตร (เป็นอุโมงค์ใต้ดินที่หัวลำโพง ยาว 600 เมตร) และผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ซึ่งบริษัทฯ ได้เสนอให้รัฐเป็นผู้ลงทุนโครงการในขั้นแรก เพื่อให้สามารถเริ่มก่อสร้างได้ทันที และลดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในเบื้องต้นหากให้เอกชนลงทุนก่อสร้าง และเมื่อโครงการได้เริ่มก่อสร้างไปแล้ว จึงพิจารณาให้เอกชนเข้าร่วมลงทุน (Privatization) ในภายหลัง รัฐบาลพิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการนี้เป็นโครงการสำคัญที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว มิฉะนั้นจะเกิดผลเสียหายต่อการจราจรในกรุงเทพมหานครและเศรษฐกิจของประเทศโดยส่วนรวม จึงได้เห็นชอบให้องค์การรถไฟฟ้ามหานครประกาศเชิญชวนให้เอกชนเสนอขอเสนอลงทุนดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าสายแรก เส้นทางหัวลำโพง - ศูนย์ฯ สิริกิติ์ - บางซื่อ ระยะทาง 20 กิโลเมตร ขณะนี้อยู่ระหว่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมลงทุน

2.2.2 การเพิ่มวงเงินกู้สำหรับโครงการก่อสร้างทางหลวงสายกรุงเทพ - ชลบุรี สายใหม่ และโครงการก่อสร้างทางหลวงสายวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ด้านตะวันออก

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (2 มกราคม 2534) รับทราบรายงานการลงนามในสัญญาเงินกู้สำหรับโครงการก่อสร้างทางหลวงสายกรุงเทพ - ชลบุรี สายใหม่ วงเงิน 15,497 ล้านบาท และสัญญาเงินกู้สำหรับโครงการก่อสร้างทางหลวงสายวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันออก (บางปะอิน - บางพลี) วงเงิน 12,958 ล้านบาท ตามโครงการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่นครั้งที่ 15 ต่อมากระทรวงคมนาคมได้ว่าจ้างบริษัท TEC/TEAM/UPHAM ให้สำรวจและออกแบบทางหลวงสองเลน การตลอดจนจัดทำประมาณการค่าก่อสร้างแล้ว ปรากฏว่ามีค่าใช้จ่ายของโครงการดังกล่าว พุ่งสูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามโครงการดังกล่าวได้ รัฐบาลพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการระบายนก

ขณะที่มีควมทราบน้อยใน เขตกรุงเทพมหานครให้ออกไปสู่อจังหวัดต่าง ๆ รอบนอกทางด้านตะวันออก อันจะ
มีผลทำให้การจราจรในกรุงเทพมหานครคั่งงอด้วยนั้น รัฐบาลจึงได้อนุมัติให้ พิจารณาเงินกู้สำหรับโครงการ
ก่อสร้างทางหลวงสายกรุงเทพฯ - ชลบุรี สายใหม่ จำนวน 24,083 ล้านบาท และสำหรับโครงการบาง
ปะชัน - บางลี่จำนวน 17,527 ล้านบาท รวมเป็นวง งบประมาณทั้งสิ้น 41,610 ล้านบาท โดยให้บรรจุงบเงิน
กู้ของโครงการดังกล่าวไว้ในแผนก่องนี้ดังประเภทปี 2536

2.2.3 การปรับปรุงเส้นทางรถไฟสายกรุงเทพฯ (มักกะสัน) - ฉะเชิงเทรา - ชลบุรี - สัตหีบ

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (4 สิงหาคม 2535) เห็นชอบโครงการปรับ-
ปรุงเส้นทางรถไฟสายกรุงเทพฯ (มักกะสัน) - ฉะเชิงเทรา - ชลบุรี - สัตหีบ ในวงเงินงบประมาณ
815.10 ล้านบาท โดยให้ชะลอโครงการปรับปรุงมาตรฐานเส้นทางตอนหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา (วง
เงิน 556 ล้านบาท) ไว้ เพื่อรอผลการศึกษา เส้นทางรถไฟสายหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา - อรัญประเทศ
ก่อนนั้น รัฐบาลเห็นว่า เส้นทางรถไฟตอนหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา เป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่
ในเขตกรุงเทพมหานคร กับพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งสะพาน/ช่องน้ำ ในทางรถไฟตอน
ดังกล่าวถูกออกแบบไว้ตามมาตรฐานเก่า และได้ใช้งานมาเป็นเวลานาน ไม่เหมาะสมที่จะรองรับการ
เพิ่มขึ้นของปริมาณและขนาดของรถบรรทุกหนักที่จะเพิ่มมากขึ้นตามโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล
ตะวันออกได้ การเปลี่ยนแปลงสะพาน/ช่องน้ำ ในทางรถไฟตอนดังกล่าว จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องรีบ
ดำเนินการ หากต้องชะลอการดำเนินการ เพื่อรอผลการศึกษา จะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการเดิน
รถสินค้า และคณายนรถบรรทุกจากสถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่อง (ICD) ที่ลาดกระบังไปยังพื้นที่บริเวณ
ชายฝั่งทะเลตะวันออก รัฐบาลจึงได้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี (4 สิงหาคม 2535) ดังกล่าว โดยให้
การรถไฟแห่งประเทศไทย ดำเนินการเปลี่ยนแปลงสะพาน/ช่องน้ำ ในทางตอนหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา
ตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล เป็นเงิน 144 ล้านบาท โดยไม่รอผลการศึกษา เส้นทางรถไฟ
สายหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา - อรัญประเทศ นอกจากนี้ยังให้กระทรวงคมนาคมปรับปรุงแคร์รูกไฟให้
สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของรถสินค้าและคณายนรถบรรทุกหนักที่จะเพิ่มมากขึ้นตามโครงการพัฒนาพื้นที่
บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ตลอดจนให้สอดคล้องกับแผนงานที่จะก่อสร้างทางรถไฟรางคู่ใน เส้นทาง
ดังกล่าว

2.2.4 การก่อสร้างถนนเลียบริมคลองประปา

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (3 กรกฎาคม 2533) เห็นชอบแนวทางการ
ปรับปรุงการจราจรในคลองประปา โดยให้กรมประปาฯ รับผิดชอบดูแลการใช้พื้นที่ดินคลองประปา โดยไม่อนุญาต

ให้มีการตัดถนนใหม่หรือขยายถนนเดิม ลียบคลองประปา และเมื่อมีการขยายคลองประปา ดิมทีแล้ว การสร้าง ซึ่งเคยยกเว้นตลอดแนวคลองประปา ที่บึงบอกรวมให้บ้าน ลียบและสิ่งปลูกสร้างลุ่มลุ่มคลองประปา แต่เนื่องจากกรม กทม.มหานครได้ทำการก่อสร้างถนน ลียบคลองประปาช่วงจากถนนงามวงศ์วานถึงถนนแจ้งวัฒนะเป็น 4 ช่องจราจร (เฉพาะช่วงจากถนนงามวงศ์วานถึงโรงผลิตน้ำบางเขน ส่วนช่วงจากบริเวณโรงผลิตน้ำบางเขนถึงถนนแจ้งวัฒนะยังคงเป็นถนน 2 ช่องจราจร) และมีสภาพผิวจราจรชำรุด อีกทั้งมีลักษณะแคบ ขรุขระขาด ทำให้การระบายรถระหว่างถนนงามวงศ์วานกับถนนแจ้งวัฒนะ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างดีนัก เกิดการจราจรติดขัด รัฐบาลจึงได้ เห็นชอบให้ผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยให้กรมทางหลวงใช้พื้นที่ลุ่มคลองประปา ในการก่อสร้างทางหลวงสาย (ลียบคลองประปา) ช่วงจากโรงกรองน้ำบางเขนไปบรรจบทางหลวงหมายเลข 3100 (ถนน ลียบคลองรังสิต) ระยะทาง 10 กิโลเมตร เพื่อบรรเทาปัญหาการจราจรบริเวณถนนงามวงศ์วานกับถนนแจ้งวัฒนะ เป็นกรณีพิเศษ โดยในการออกแบบก่อสร้างทางสายนี้ ให้กรมทางหลวงออกแบบโดยคำนึงถึงปัญหามลพิษที่จะ เกิดขึ้นกับคลองประปาด้วย

2.3 โครงการจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าชานเมืองกรุงเทพมหานคร

การจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าชานเมืองกรุงเทพมหานคร เป็นเรื่องจำเป็นและเร่งด่วน ทั้งนี้ เนื่องจากการขยายปัญหาการจราจรที่ติดขัดอยู่ในขณะนี้ จากการตาม เติมนานที่หน้าผากระทรวงคมนาคม โดย รัฐบาลได้กำหนด ออกขนถ่ายของจัดตั้งและบริหารสถานีขนส่งสินค้า ฯ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าจะมี ออกขนถ่ายของทยอย และมีความสามารถที่จะดำเนินการ แต่ก็ข้อสิทธิพิเศษต่าง ๆ มากมายต่อทางราชการ จนทำให้รัฐบาลไม่สามารถยอมรับได้ รวมทั้งอาจ เกิดปัญหา เกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าบริการให้สถานีขนส่งสินค้า ฯ (เนื่องจาก ออกขนต้องการเงินผลกำไรจากการลงทุน ในขณะที่รัฐบาลมีความจำเป็นต้องควบคุมอัตราค่าบริการ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ยก ลิขิตคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2533) เรื่อง ให้กระทรวงคมนาคมประกาศ อนุญาตให้มีการจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าชานเมืองกรุงเทพมหานคร และอนุมัติในหลักการให้รัฐสนับสนุนที่ดินที่จะใช้ ในการจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าสาธารณะ รวมทั้งการจัดสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานในบริเวณพื้นที่สถานี ฯ สำหรับสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนสินค้า ฯ โดยให้ดำเนินการในลักษณะร่วมลงทุนและร่วมการบริหารการลงทุนร่วมกับ ออกขน รวมทั้ง ได้อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (เพื่อศึกษาและ เสนอแนวทาง ในการจัดตั้งสถานีขนส่งสินค้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

3. การขยายบริการระบบสาธาณูปโภคและสาธารณูปการ

3.1 โครงการพัฒนาโครงข่ายเส้นท่อประปา โครงการปรับปรุงกิจการประปา แผนหลักครั้งที่ 6 และโครงการคลองประปาฝั่งตะวันตก

รัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบกับโครงการขยายกิจการของการประปานครหลวง เนื่องจาก เป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการเพิ่มกำลังผลิตน้ำประปา และการขยายกิจการในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้น เพื่อมิให้เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำต่อไปในอนาคต ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1.1. โครงการพัฒนาโครงข่ายเส้นท่อประปา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการสูญจ่ายน้ำและระบบท่อประปา ให้สามารถบริการให้เพียงพอกับความต้องการใช้น้ำจนถึงปี 2560 ระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี (พ.ศ. 2537 - 2540) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 4,690.0 ล้านบาท

3.1.2. โครงการปรับปรุงกิจการประปาแผนหลัก ครั้งที่ 6 เพื่อเพิ่มระบบกำลังการผลิตน้ำและขยายการให้บริการ ให้เพียงพอกับความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานครจนถึงปี พ.ศ. 2543 ระยะเวลาดำเนินการ 6 ปี (พ.ศ. 2536 - 2541) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 10,113 ล้านบาท

3.1.3. โครงการคลองประปาฝั่งตะวันตก เพื่อจัดหาระบบน้ำดิบ โดยรังวัดการนำน้ำดิบมาจากแม่น้ำแม่กลองมาใช้ผลิตน้ำประปาที่โรงผลิตน้ำบริเวณคลองมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี (พ.ศ. 2536 - 2540) ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 4,885.5 ล้านบาท

3.2 โครงการพัฒนาเคหะชุมชนคลองเตย ระยะที่ 3

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายจะแก้ไขปัญหาค่าที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย และปรับปรุงชุมชนแออัด รัฐบาลจึงเห็นชอบให้ดำเนินการตามโครงการพัฒนาเคหะชุมชนคลองเตย ระยะที่ 3 ในวงเงิน 1,159.372 ล้านบาท เพื่อให้ชาวชุมชนแออัดในบริเวณคลองเตยมีความมั่นคงในการอยู่อาศัยอย่างถาวร เกิดความเข้มแข็งของชุมชนเมืองและมีมาตรฐานในการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น โดยการจัดสร้างอาคารแฟลต จำนวน 1,680 หน่วย และจัดหาที่ดินแปลงโล่ง จำนวน 2,520 หน่วย ให้แก่ชาวชุมชนแออัดซึ่งได้ทำการสำรวจไว้แล้วและมีความต้องการที่จะอยู่แฟลต จำนวน 1,680 คร่าวเรือน และต้องการมีที่ดินเป็นของตนเองอีก 2,520 คร่าวเรือน

ด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนต้องเปลี่ยนแปลง ไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาในหลายด้าน เช่น สาธารณสุข ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น รัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ดังนี้

1. แรงงาน

ปัญหาด้านแรงงานเป็นปัญหาสำคัญอีกปัญหาหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสนใจ เนื่องจากในปีหนึ่ง ๆ มีเกษตรกรเข้ามาสู่ภาคแรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น อีกทั้งชาวไทยส่วนหนึ่งได้เข้าไปทำงานอยู่ต่างประเทศและส่งเงินเข้ามาในประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการขยายตัวมากขึ้น รัฐบาลได้ตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของแรงงานในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ ให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งเสริมให้มีการลงทุนร่วมกันระหว่างรัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาความรู้ มีมือและทักษะ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ใช้แรงงาน ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้ได้รับค่าจ้างที่เหมาะสมและเป็นธรรม รวมทั้งได้รับความคุ้มครองด้านสภาพการทำงานและการจ้างงานตามกฎหมายอย่างครบถ้วน ตลอดจนป้องกันมิให้มีการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าของประเทศ รัฐบาลจึงได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 การปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528

เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 ยังมีบทบัญญัติคุ้มครองคนหางานได้ไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้สาเหตุเนื่องมาจากมีการอ้างการจัดหางานเพื่อหลอกลวงเอาเงินหรือทรัพย์สินจากคนหางาน ทั้งที่มีได้ประกอบธุรกิจจัดหางาน และไม่สามารถลงโทษได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนคนงานยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครอง ในกรณีที่ถูกนายจ้างเลิกจ้างก่อนสัญญาจ้างสิ้นสุด หรือได้รับค่าจ้าง ไม่ครบตามกำหนดในสัญญาจัดหางาน และการใช้จ่ายเงินของกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศอยู่ในขอบเขตที่จำกัด รัฐบาลจึงได้พิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีมาตรการที่รัดกุมและสร้างความเป็นธรรมแก่คนหางานมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้เพิ่มหลักการเกี่ยวกับการขอรับความคุ้มครองจากกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางาน การคุ้มครองลูกจ้างมิให้ถูกเอาเปรียบเกี่ยวกับค่าจ้างและสวัสดิการ การทดสอบฝีมือคนงานเพื่อรักษาตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ รวมทั้งเพิ่มบทลงโทษเสียใหม่ให้ เหมาะสมกับการกระทำผิดด้วย

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการหลอกลวง
คนหางานไปทำงานต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน-
กรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน เป็นกรรมการ และกรรมการ
อื่นอีก 9 คน มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายมาตรการป้องกันและปราบปรามการหลอกลวงคนหางานไป
ทำงานต่างประเทศ ตลอดจนอำนวยความสะดวก สั่งการ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและ
มาตรการที่กำหนด

1.2 การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินทดแทน และกองทุนทดแทน

เนื่องจากกฎหมายคุ้มครองแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินทดแทน และกองทุนเงิน
ทดแทนตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบท
บัญญัติที่ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและไม่ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายในส่วนที่
เกี่ยวข้องกับเงินทดแทนและกองทุนทดแทน เป็นพระราชบัญญัติที่สมบูรณ์แยกจากกฎหมายคุ้มครองแรงงาน
สามารถเอื้อประโยชน์และให้ความคุ้มครองลูกจ้าง นายจ้าง ได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม รัฐบาลจึง
ปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวในด้านต่าง ๆ เช่น การรักษาพยาบาล การให้เงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างกรณี
ลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยจนถึงแก่ความตาย ผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินสงเคราะห์ เป็นต้น

1.3 การออกกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกอาชีพ

เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ใช้
แรงงาน รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกอาชีพ ทั้งนี้ เพื่อ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุน
เยาวชนและผู้ว่างงานฝึกคนให้มีฝีมือ โดยมีสาระสำคัญ คือ การดำเนินการฝึกอาชีพจะกระทำได้อีกเมื่อ
ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน ห้ามมิให้ผู้ดำเนินการฝึกอาชีพ เรียกหรือรับเงินค่าฝึก หรือค่าตอบแทนใน
ลักษณะใด ๆ และนายจ้างจะจัดให้ลูกจ้างซึ่งทำงานอยู่กับตน เข้ารับการฝึก เพื่อยกระดับมาตรฐานฝีมือ
แรงงานได้ โดยไม่ตัดสิทธิประโยชน์ของลูกจ้าง การออกกฎหมายดังกล่าวมีเจตนารมณ์ให้ผู้ใช้งาน
มีโอกาสเข้าสู่ตลาดแรงงาน และให้บุคคลที่มีงานทำอยู่แล้วสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูง
ขึ้น ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาในการรับนักเรียนและนักศึกษา
เข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งจะเป็นการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ธุรกิจอุตสาหกรรม

1.4 การแก้ไขปรับปรุงสิทธิการลาคลอด

รัฐบาลได้ให้ความสนใจและแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของผู้ใช้แรงงาน และพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้ลูกจ้างหญิงในภาคเอกชนมีสิทธิลาคลอดโดยได้รับค่าจ้างเท่าเทียมกับข้าราชการ จึงมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยออกข้อกำหนดในรูปประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยกำหนดให้ลูกจ้าง ซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์มีสิทธิลาคลอด ก่อนและหลังคลอดครรภ์หนึ่ง ไม่เกินเก้าสิบวัน ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างซึ่งลาคลอดเท่ากับค่าจ้างในวันทำงานตลอดระยะเวลาที่ลา แต่ไม่เกินสี่สิบห้าวัน และการนับวันลาให้นับรวมวันหยุดที่มีระหว่างวันลาด้วย การแก้ไขปรับปรุงสิทธิลาคลอดดังกล่าว ทำให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างรวมเป็น 45 วัน ซึ่งเมื่อรวมกับเงินที่ลูกจ้างหญิงประกันตนได้รับตามกฎหมายประกันสังคมอีก 45 วัน จะทำให้ลูกจ้างนั้นมีสิทธิลาคลอด 90 วันและได้รับค่าจ้างเต็ม

1.5 การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

เนื่องจากพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2533 เป็นต้นมา มีข้อบกพร่องและอุปสรรคหลายประการ วิถีปฏิบัติบางเรื่องมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยากและสลับซับซ้อนเป็นภาระแก่นายจ้าง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้ลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายประกันสังคมอย่างแท้จริง และหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สามารถอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนและนายจ้าง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงได้ทำการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 โดยมีหลักการเพื่อเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนมากขึ้น และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถให้บริการแก่ลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนและนายจ้าง ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6 การปรับปรุงพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2534

รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงกฎหมายแรงงานรัฐวิสาหกิจให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในขอบเขตที่เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยห้ามการนัดหยุดงานในกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว รัฐบาลได้ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2534 โดยได้มีการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ เช่น ข้อตกลงและวิธีระงับข้อพิพาทของฝ่ายบริหารกับสหภาพแรงงาน คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ การจัดตั้งสหภาพแรงงาน การกำหนดประเภทของรัฐวิสาหกิจกับการนัดหยุดงาน การกำหนดโทษกรณีปิดงานหรือนัดหยุดงาน สหพันธ์แรงงาน เป็นต้น

1.7 แนวทางการแก้ไขปัญหาค่าแรงจ้างกรณีนายจ้างนำเทคโนโลยีมาใช้แทนแรงงาน

โดยปัจจุบันได้เกิดปัญหาค่าแรงจ้างอุตสาหกรรมสิ่งทอและกิจการอื่น ๆ เลิกจ้างลูกจ้าง เนื่องจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต และเพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้คลี่คลายก่อนที่จะลุกลามเป็นปัญหาสังคม และอาจนำไปสู่ปัญหาทางการเมืองในอนาคต รัฐบาลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาค่าแรงจ้างกรณีนายจ้างนำเทคโนโลยีมาใช้แทนแรงงาน ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายสุทัศน์ เงินหมื่น) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายเชาวน์วงศ์ สุตลาภา) เป็นรองประธานและอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นกรรมการและเลขานุการ และกรรมการซึ่งเป็นนักวิชาการ ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาครัฐบาล รวมทั้งสิ้น 22 คน มีอำนาจหน้าที่ศึกษาลักษณะของปัญหาที่นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างจากการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตแทนแรงงาน และผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง กำหนดมาตรการป้องกันและมาตรการชดเชยการเลิกจ้าง แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งกำหนดแนวทางประสานงานการปฏิบัติร่วมกันระหว่างหน่วยราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

1.8 การคุ้มครองสงเคราะห์และให้หลักประกันทางอาชีพแก่คนพิการ

เพื่อเป็นการคุ้มครองสงเคราะห์ และให้หลักประกันทางด้านอาชีพสำหรับคนพิการในการมีงานทำ โดยให้สถานประกอบการรับคนพิการ เข้าทำงานในอัตราที่เหมาะสมกับลูกจ้างอื่น ตลอดจนวิธีการขอส่งเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ในกรณีนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงาน ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 รัฐบาลจึงเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวง ตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ คือ กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเอกชนที่มีลูกจ้างตั้งแต่สองร้อยคนขึ้นไปรับคนพิการที่จดทะเบียนแล้ว เข้าทำงานตามลักษณะงานที่กำหนด และงานอื่นที่คนพิการสามารถทำได้ในอัตราส่วนร้อยละ 0.5 ของลูกจ้างทั้งหมด ถ้ามีลูกจ้างเกินกว่าสองร้อยคน เศษของสองร้อย ถ้าเกินกว่าหนึ่งร้อยคนให้รับคนพิการเพิ่มอีกหนึ่งคน แต่ถ้านายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเอกชนไม่ปฏิบัติตาม และขอส่งเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแทน ให้จ่ายตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าจ้างขั้นต่ำ

2. เด็กและสตรี

นโยบายของรัฐบาลมีเจตนารมณ์แน่วแน่ในการให้ความคุ้มครองและให้สวัสดิการแก่เด็กและสตรี โดยเปิดโอกาสให้สตรีสามารถประกอบอาชีพได้เท่าเทียมชาย ตลอดจนสนับสนุนให้สถาบันครอบครัว

ครัว หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สถาบันศาสนา และสื่อมวลชน ให้มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและพัฒนา เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะปัญหา เด็กจรจัด แรงงานเด็ก โสเภณี และการฉ้อโกงหรือมีค่านิยมที่ผิดในสิ่งอบายมุข จากนโยบายดังกล่าวรัฐบาลได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

2.1 การกำหนดให้สตรีดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอ

จากการที่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2521 ให้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งปลัดอำเภอ (ต้องเป็นชาย) นั้น เนื่องจากงานให้หน้าที่ความรับผิดชอบของปลัดอำเภอมีลักษณะเป็นงานเสี่ยงต่ออันตราย เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันภัยอันตรายของประชาชน และความมั่นคงของชาติ ตลอดจนถึงมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งไม่อาจเลือกเวลาและสถานที่ปฏิบัติงานได้ แต่เนื่องจากสถานการณ์ของบ้านเมือง ได้เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว และรัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้สตรีสามารถประกอบอาชีพทำเทียมชาย รัฐบาลจึงเห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2521 ทั้งนี้ เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการแต่งตั้งสตรีให้เข้ารับราชการในตำแหน่งปลัดอำเภอได้ นอกจากนี้รัฐบาลได้เปิดโอกาสให้แต่งตั้งสตรีให้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอได้แล้ว รัฐบาลยังได้สร้างประวัติศาสตร์การปกครองของประเทศไทย โดยรัฐบาลได้แต่งตั้งสตรีให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด (นางจรัสศรี ทวีปรีช) และรองผู้ว่าราชการจังหวัด (นางนันทธิดา อมรรัตนเมธา) เป็นครั้งแรกด้วย

นอกจากนี้รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ รับผิดชอบพิจารณาและทบทวนระเบียบข้อบังคับของราชการที่ห้ามสตรีดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง หากมีการห้ามสตรีดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง ที่ไม่ใช่ตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของรัฐ การรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและการรับราชการในกองทัพแล้ว ก็ให้กระทรวง ทบวง กรม ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้สตรีสามารถดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ได้อีกด้วย

2.2 การแก้ไขปัญหา โสเภณี เด็ก

เนื่องจากในปัจจุบันปัญหาทาง เศรษฐกิจและสังคมเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาครอบครัวแตกแยก การเอาอย่างเพื่อนบ้าน รวมทั้งการถูกชักชวนล่อลวง ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาโสเภณี แต่ที่สำคัญก็คือ การนำเด็กที่ยังเป็นผู้นเยาว์มาทำการค้าประเวณี หรือ บินโสเภณีเด็กเป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาโสเภณีอย่าง รัดกุม โดยเฉพาะปัญหาของโสเภณีเด็กนั้นจะต้องดำเนินการให้หมดสิ้นไป รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการปราบปรามและจับกุมโสเภณีอย่างจริงจัง รวมทั้งให้หามาตรการป้องกันและแก้ไขทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อช่วยเหลือ เด็กและสตรีที่เคยประกอบอาชีพโสเภณีมิให้กลับไปประกอบอาชีพโสเภณีอีก โดยได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 อนุมัติโครงการระยะสั้น คือ โครงการฝึกอบรมอาชีพ เพื่อกลับสู่ภูมิภาคนาเดิม และโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนสตรี เพื่อป้องกันปัญหาการล่อลวงหญิง ไปค้าประเวณี ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 21,855,000 บาท

2.2.2 สำหรับโครงการระยะยาว คือ โครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพสตรี จังหวัด เชียงราย งบประมาณ 40,414,620 บาท โครงการจัดตั้งสถานส่งเสริมและฝึกอาชีพสตรี จังหวัดพิษณุโลก งบประมาณ 40,486,620 บาท และโครงการจัดตั้งโรงงานในอารักขา งบประมาณ 28,173,080 บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น 109,074,320 บาท

นอกจากมาตรการดังกล่าวแล้ว รัฐบาลยังได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณีใหม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ได้ใช้บังคับมานานแล้ว ไม่เหมาะสม และสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป รูปแบบการค้าประเวณีมีความซับซ้อนทางธุรกิจบริการทางเพศ และได้มอบหมายให้หน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำการกวาดล้าง และเร่งรัดให้มีการบังคับใช้กฎหมายจริงจังและเคร่งครัด พิจารณาบททบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี รวมทั้งให้ความรู้และส่งเสริมฝึกวิชาชีพแก่สตรีและเด็ก การรณรงค์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลกฎหมายและบทลงโทษ เกี่ยวกับการค้าประเวณีด้วย

2.3 การแก้ปัญหาการใช้แรงงานเด็ก

ผลกระทบของปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม นอกจากการนำ เด็กที่เป็นผู้เยาว์มาค้าประเวณีแล้ว ผลกระทบที่ กิดขึ้น โดยตรงและความคู่กัน ไปอีกประการหนึ่ง ได้แก่ การใช้แรงงานเด็ก ในสถานประกอบการต่าง ๆ โดยการจ่ายค่าจ้างแรงงานในอัตราต่ำ ให้ทำงานในสถานประกอบการที่มีสภาพแวดล้อมเลว โทรมและไม่ถูกสุขลักษณะ บังคับให้ทำงานเป็นเวลานาน โดยให้ เวลาพักผ่อนน้อย รวมทั้งกักขังหน่วงเหนี่ยว ไม่ให้มีอิสรภาพ รัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตรวจแรงงานในสถานประกอบการทุกแห่ง ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย กวาดล้างและให้แรงงานเด็ก ได้รับการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดจนให้ดำเนินคดีกับนายจ้างที่กระทำผิดกฎหมายคุ้มครองแรงงานโดย ฉ้อฉลและมิให้ บังคับ ยึดอย่าง ประชาสัมพันธ์การป้องกันการ ใช้แรงงาน เด็กผ่านสื่อมวลชนทุกด้านและทั่วถึง ผลจากการดำเนินงานของ รัฐบาลดังกล่าว นอกจากจะเป็นการขจัดปัญหาการใช้แรงงานนี้ ใ้ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ยังจะส่งผลให้ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ลึกซึ้ง หมดผลดังกล่าว เป็นข้ออ้าง ในการกีดกันทางการค้าอีกด้วย

2.4 การแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคม

นโยบายสังคม เป็นนโยบายที่รัฐบาล ได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ และเพื่อให้การดำเนินงานนโยบายสังคมของรัฐบาล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพปัญหาทางสังคม และความ

ต้องการทางด้านสวัสดิการสังคมของประเทศ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานภาคเอกชนให้ เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาประเทศ โดยร่วมกับภาครัฐบาลในการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาลังคมและพัฒนาสังคม รัฐบาลจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาสังคม (กรอ.สังคม) ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีก 30 คน โดยให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาปัญหาอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานแก้ไขปัญหาลังคมและพัฒนาสังคมของภาคเอกชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ประสานการจัดทำแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมบทบาทขององค์การเอกชน ตลอดจนติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมาย

3. การกีฬา

รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนามาตรฐานการกีฬาระดับประเทศอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ พัฒนาสุขภาพอนามัย โดยการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา เพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเพื่อความเป็นเลิศ ในการแข่งขันทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตลอดจนเสริมสร้างสวัสดิการ เพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจของนักกีฬา รวมทั้งให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการกีฬาของประเทศมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้ว ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านกีฬาระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

รัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางด้านการกีฬาระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งความตกลงดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีทางด้านการกีฬาระหว่างสองประเทศ ตลอดจนช่วยพัฒนาเทคนิคของนักกีฬา ผู้ฝึกสอนและผู้ตัดสินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมอบหมายให้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านกีฬา เป็นผู้แทนฝ่ายไทยลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านกีฬาระหว่าง ประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

3.2 การปรับปรุงองค์การบริหารการเตรียมงานการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 และกีฬาเอเซียเกมส์ ครั้งที่ 13 ในประเทศไทย

รัฐบาลได้พิจารณาปรับปรุงองค์การบริหารงานการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 พ.ศ. 2538 และกีฬาเอเซียเกมส์ ครั้งที่ 13 พ.ศ. 2541 ดังนี้

3.2.1 ยกเลิกคณะกรรมการอำนวยการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 และ กีฬาเอเซียเกมส์ ครั้งที่ 13 พร้อมด้วยโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารการเตรียมงาน การแข่งขัน ฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2534

3.2.2 อนุมัติแต่งตั้งองค์การและการบริหารการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 และกีฬาเอเซียเกมส์ ครั้งที่ 13 ที่ได้รับงบประมาณแล้ว ดังนี้

3.2.2.1 การจัดการแข่งขันกีฬาเอเซียเกมส์ ครั้งที่ 13 พ.ศ. 2541 ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการแข่งขันกีฬาเอเซียเกมส์ ครั้งที่ 13 รวมทั้งกำหนด อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการแข่งขันกีฬาเอเซียเกมส์ ครั้งที่ 13 พร้อมด้วยคณะกรรมการสาขาต่าง ๆ 5 คณะ

3.2.2.2 การจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 พ.ศ. 2538 ได้ แก่การแต่งตั้งที่ปรึกษาที่ติดมศักดิ์ และการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาต่าง ๆ รวม 18 สาขา และ รายชื่อประธานกรรมการสาขาต่าง ๆ

3.2.2.3 การเตรียมนักกีฬาเพื่อการแข่งขัน ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดเตรียมนักกีฬาเพื่อการแข่งขัน รวมทั้ง กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และแต่งตั้ง คณะกรรมการสาขาต่าง ๆ รวม 3 สาขา

4. การศึกษา

การศึกษาเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะขยายโอกาสทาง การศึกษาทุกระดับ พัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเทศ กระจายอำนาจทางการศึกษาจากส่วน กลาง ไปสู่ส่วนภูมิภาค และ ไปสู่สถานศึกษาให้มากขึ้น และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทุกสังกัดมีความ คล่องตัวและมีความเป็นอิสระ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

4.1 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังคนในสาขาวิชาต่าง ๆ

ปัจจุบันการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มีการเจริญเติบโต อย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลทำให้มีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญพิเศษ เป็นจำนวนมาก ประกอบกับสถานศึกษาทั้งภาครัฐ และ เอกชนไม่สามารถผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ออกมาทันกับความต้องการในภาคอุตสาหกรรมได้ รัฐบาลจึง ได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาการขาดแคลน กำลังคนในสาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

4.1.1 การแก้ไขปัญหาคาดแคลนกำลังในสาขาวิชาด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์

รัฐบาลได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เพิ่มการรับนักศึกษาสาขาวิชาทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 - 2549 ปีละประมาณ 115 คน เพื่อเพิ่มการผลิตสถาปนิกให้เพียงพอกับความต้องการของประเทศระยะยาว นอกจากนี้ยังได้กำหนดมาตรการอื่น ๆ อีก เช่น การสัปดาห์การ ปรับปรุงหลักสูตรและขยายการศึกษา ฯลฯ เป็นต้น

4.1.2 การแก้ไขปัญหาคาดแคลนกำลังคนในสาขาวิชาด้านอุตสาหกรรมเกษตร

ประเทศไทย เป็นประเทศเกษตรกรรม ได้ขยายผลผลิตทางการเกษตรไปแข่งขันยังต่างประเทศ แต่ทางต่างประเทศได้นำผลผลิตทางการเกษตรนั้นแปรรูปกลับมาขายให้ประเทศไทย ทำให้ต้องสูญเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับทางการค้า รัฐบาลจึงกำหนดให้สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรเป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนเพิ่มเติม และให้ขยายการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตรปีละประมาณ 1,400 - 2,000 คน เพื่อทดแทนการขาดแคลนกำลังคนระดับสูงที่มีอยู่

4.1.3 การแก้ไขปัญหากำลังคนในสาขาวิชาทางด้านอัญมณีและเครื่องประดับ

รัฐบาลได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งมาตรการเร่งด่วนและมาตรการระยะยาว โดยการเร่งจัดการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาทางด้านอัญมณีและเครื่องประดับให้ได้อย่างต่ำปีละ 160 คน และประสานงานกับภาคเอกชนเร่งจัดการอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการบริหารจัดการกับบัณฑิตในสาขาวิชาที่สามารถประยุกต์ได้อย่างรวดเร็ว โดยการตั้งศูนย์การฝึกอบรมทฤษฎีไว้ที่มหาวิทยาลัย/สถาบันต่าง ๆ และไปฝึกภาคปฏิบัติที่โรงงาน และให้สถาบันอุดมศึกษาและภาคเอกชน ศึกษาหารูปแบบความร่วมมือที่เหมาะสมในการผลิตบุคลากรในสาขาวิชาอัญมณีและเครื่องประดับ

4.2 การเพิ่มเงินงบประมาณกองทุนหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เอกชน

ตามที่รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน วงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาท เพื่อใช้สำหรับให้สถาบันอุดมศึกษา เอกชนกู้ยืมนำไปใช้ลงทุนในสาขาวิชาที่ใช้เงินลงทุนสูง เพื่อยกมาตรฐานการเรียนการสอนนั้น รัฐบาลพิจารณา เห็นว่าการจัดสรรเงินงบประมาณให้กับกองทุนดังกล่าวในแต่ละปี ยังไม่เพียงพอกับความต้องการกู้ยืมเงินของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่จะนำไปขยายการ บัณฑิตสอนในสาขาวิชาที่ต้องการใช้เงินลงทุนสูง รัฐบาลจึงอนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณให้กองทุนหมุนเวียน เพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เอกชนปีละ 100 ล้านบาท ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2537 เป็นต้นไป แต่ทั้งนี้เงินกว่าจะครบวงเงินของกองทุน (จำนวน 500 ล้านบาท)

4.3 โครงการจัดตั้งหอจดหมายเหตุแห่งชาติ และโครงการจัดตั้งหอสมุดแห่งชาติ ในภูมิภาค

รัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบกับโครงการจัดตั้งหอจดหมายเหตุแห่งชาติในส่วนภูมิภาค และโครงการจัดตั้งหอสมุดแห่งชาติในส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า วิจัยและให้บริการ ข้อมูลสารนิเทศ การจดหมายเหตุแห่งชาติ และเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัยของนักเรียน นักศึกษา และ ประชาชนทั่วไป อีกทั้งเป็นแหล่งรวบรวมหนังสือ สิ่งพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือไทยโบราณอันเป็นมรดกวัฒนธรรม ของชาติ ตลอดจนยกระดับความรู้ของประชาชนให้สูงขึ้น โดยอนุมัติวงเงินจำนวน 869.6 ล้านบาท จัด ตั้งหอจดหมายเหตุแห่งชาติในส่วนภูมิภาค จำนวน 12 เขตการศึกษา คือ 1.) จังหวัดนครปฐม 2.) จังหวัดยะลา 3.) จังหวัดสงขลา 4.) จังหวัดตรัง 5.) จังหวัดกาญจนบุรี 6.) จังหวัดลพบุรี 7.) จังหวัดพิษณุโลก 8.) จังหวัดเชียงใหม่ 9.) จังหวัดขอนแก่น 10.) จังหวัดอุบลราชธานี 11.) จังหวัด นครราชสีมา และ 12.) จังหวัดจันทบุรี และจัดตั้งหอสมุดแห่งชาติในส่วนภูมิภาคอีกจำนวน 9 เขตการ ศึกษา (โดยยกเว้นจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีหอสมุดแห่งชาติอยู่แล้ว)

4.4 การช่วยเหลือและอุดหนุนโรงเรียนเอกชน

ในปัจจุบันการอุดหนุนโรงเรียนเอกชนด้านการเงินโดยใช้รูปแบบอุดหนุนเป็นเงิน รายหัวนักเรียนแก่โรงเรียนทั่วไปในอัตราไม่เกินร้อยละ 40 และแก่โรงเรียนการกุศลในอัตราไม่เกิน ร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนภาครัฐ (เฉพาะงบดำเนินการ) นั้น ยังไม่สามารถช่วยให้ โรงเรียนเอกชนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาให้เท่าเทียมกับโรงเรียนของรัฐ เนื่องจาก โรงเรียนมีรายได้ไม่เพียงพอ เพื่อเป็นการแสดงเจตนาารมณ์ของรัฐในการที่จะสนับสนุนส่งเสริมภาค เอกชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ รัฐบาลได้อนุมัติในหลัก การให้รับอัตราเงินอุดหนุนโรงเรียนเอกชนในปีการศึกษา 2536 และปีการศึกษา 2537 สำหรับ โรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุนอยู่แล้วเพิ่มอีกร้อยละ 10 ส่วนโรงเรียนที่ไม่ได้รับการอุดหนุนให้ได้รับการ อุดหนุนร้อยละ 10 ของค่าใช้จ่ายรายหัว นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุน เอกชนให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาและมีกิจกรรมมากยิ่งขึ้น โดยจะผ่อนคลายนกฏ ระเบียบ และ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชน

4.5 โครงการจัดตั้งหอสมุดแห่งชาติในส่วนกลาง 4 มุมเมือง

ปัจจุบันหอสมุดแห่งชาติในส่วนกลางที่มีอยู่เพียงแห่งเดียว กำลังประสบปัญหา เรื่องสถานที่ให้บริการอ่านไม่เพียงพอ เนื่องจากจำนวนของผู้มาใช้บริการมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี โดยเฉพาะ เด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน ได้มาใช้บริการประมาณ 8,000 - 10,000 คนต่อเดือน

รัฐบาลจึงเห็นชอบในหลักการให้กรมศิลปากรจัดตั้งหอสมุดแห่งชาติในส่วนกลาง โดยมีเป้าหมายดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้ครบ 4 มุมเมือง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ประชาชน มีแหล่งศึกษา ค้นคว้าวิจัย และเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและเป็นการสร้างความเท่าเทียมในการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชน ทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง

4.6 แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้

รัฐบาลได้เห็นชอบในหลักการแผนพัฒนาการศึกษาภาคใต้ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำแผนพัฒนา ฯ ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมตามความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการ สำหรับแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กำหนดไว้เป็น 3 ระยะ (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 - 2549) คือ 1. ระยะเร่งด่วน เป็นการแก้ปัญหาขาดแคลนครู ยานพาหนะ และเครื่องมือสื่อสาร 2. ระยะเร่งรัด เป็นการดำเนินการกิจกรรมต่อเนื่องจากระยะเร่งด่วน 3. ระยะยาว เป็นการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น และรองรับนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ โดยเน้นความเสมอภาค เอกภาพ คุณภาพ และประสิทธิภาพของการศึกษา

4.7 การเร่งขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน จาก 6 ปี เป็น 9 ปี

รัฐบาลมีนโยบายเร่งขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ให้ทั่วถึงโดยเร็วอย่างมีคุณภาพ ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน รวมทั้งสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ผู้บกพร่องทางร่างกาย จิตใจ และผู้ด้อยโอกาสกลุ่มอื่น ๆ รัฐบาลได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

4.7.1 เร่งรัดการเรียนต่อในพื้นที่ชนบทห่างไกลและเด็กด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ
โดยขยายบริการการศึกษาในนอกระบบโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายเด็กยากจนในชนบท เด็กด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ และแรงงานความรู้ต่ำในสถานประกอบการ ปรับปรุงกฎระเบียบ ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบกึ่งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ทบทวนการให้สิ่งจูงใจต่าง ๆ แก่เด็กในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและเพียงพอที่จะจูงใจให้ครอบครัวที่ยากจนส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อมากขึ้น ตลอดจนขยายและกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ชนบทตามนโยบายของรัฐบาลให้ได้ผลโดยเร็ว

4.7.2 เร่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยชะลอการสร้างโรงเรียนมัธยมเพิ่มรวมทั้งการขยายห้องเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อระดมทรัพยากรที่มีอยู่ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพให้ได้ผลตามเป้าหมายควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์พรรคให้

ผู้ปกครอง เห็นคุณค่าของการเรียนต่ออย่างต่อเนื่อง แก้ปัญหาการขาดแคลนครูโดยการเกลี้ยครูจากโรงเรียนที่มีครูเกินและการยุบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อจัดสรรครูไปยังพื้นที่ขาดแคลน โดยจัดพาหนะรับส่งรวมทั้งการจ้างวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยสอน การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการไปสู่ท้องถิ่นให้ได้ผลอย่างจริงจังทั้งด้านการวางแผน ด้านการเงิน การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และการสรรหาบุคลากร

4.7.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษามากขึ้น โดยรัฐจะสนับสนุนบทบาทของภาคเอกชนในการจัดการศึกษาระดับมัธยมในเขตเมืองและจะเน้นการขยายและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ชนบทและกลุ่มเด็กด้อยโอกาสให้มีการช่วยเหลือและอุดหนุนโรงเรียนเอกชนเพิ่มขึ้น โดยมีการติดตามและประเมินผลควบคู่กันไป พิจารณายกเลิกแผนค่าเล่าเรียนของโรงเรียนเอกชนในทุกระดับการศึกษา เฉพาะโรงเรียนเอกชนที่ไม่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาลควบคู่ไปกับการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ยากจน และพิจารณาทางเลือกอื่น ๆ มาใช้ในการให้ความช่วยเหลือและอุดหนุนโรงเรียนเอกชน โดยเฉพาะให้ความช่วยเหลือโดยตรงแก่นักเรียน เช่น การใช้คูปองการศึกษา (บัตรอุดหนุนค่าเล่าเรียน) การใช้บัตรสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยด้านการศึกษา เป็นต้น

5. ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

รัฐบาลมีนโยบายที่บำรุงศาสนาและส่งเสริมสถาบันทางศาสนา โดยการพัฒนาการศึกษาของสงฆ์และการฝึกอบรมบุคลากรทางศาสนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นผู้นำในการพัฒนาจิตใจ จริยธรรม และคุณธรรมของประชาชน รวมทั้งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

5.1 การอนุรักษ์และพัฒนาครุประวัติศาสตร์ และอุทยานประวัติศาสตร์

รัฐบาลได้เห็นชอบในหลักการ แผนแม่บทนครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ที่กำหนดเป็นเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จำนวน 1,810 ไร่ โดยการดูแล บูรณะ โบราณสถาน พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และปรับปรุงสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวและปรับปรุงชุมชนในเขตอุทยาน ฯ ประกอบด้วยแผนการดำเนินงาน รวม 10 แผนงาน คือ 1.) แผนงานการใช้ที่ดิน 2.) แผนงานโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และ โบราณสถาน 3.) แผนพัฒนาและปรับปรุงสาธารณูปโภคและสาธารณูปการหลัก 4.) แผนบูรณะและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ 5.) แผนพัฒนาและปรับปรุงชุมชนในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ 6.) แผนพัฒนาสำนักงานและกำลังคนอุทยานประวัติศาสตร์ 7.) แผนงานบริการวิชาการและการท่องเที่ยว 8.) แผนงานเศรษฐกิจและสังคม 9.) แผนงานโยกย้ายโรงงานอุตสาหกรรมและปรับการใช้พื้นที่ และ 10.) การทบทวนนโยบายการใช้ที่ดิน ให้งบประมาณทั้งสิ้น 2,136.46 ล้านบาท การดำเนินการจะทำให้อนุรักษ์โบราณสถานพระนครศรีอยุธยา และ โบราณสถานใกล้เคียง ไว้เป็นหลักฐานทาง

ศิลป์ สถาปัตยกรรม และประวัติศาสตร์ ตลอดจนพัฒนารายได้ให้ประชาชนในพื้นที่ของโครงการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

5.2 แผนแม่บทอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

รัฐบาลเห็นชอบในหลักการ แผนแม่บทอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมในเขตพื้นที่อุทยาน ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรม รวมเนื้อที่ 6,090 ไร่ ไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมให้แก่ประชาชน ตลอดจนสนับสนุนความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกันทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ระยะเวลาดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระหว่าง พ.ศ. 2534 - 2544 รวม 11 ปี สำหรับงบประมาณค่าใช้จ่ายให้กรมศิลปากรจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินพร้อมรายละเอียดความจำเป็นเสนอให้สำนักงบประมาณพิจารณาต่อไป

6. ด้านสาธารณสุข

รัฐบาลมีนโยบาย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในด้านสาธารณสุข ทั้งด้านพัฒนาระบบบริหารและบริการสาธารณสุข ด้านส่งเสริมสุขภาพและด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากร ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

6.1 โครงการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจ

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงระบบการประกันสุขภาพให้สามารถคุ้มครองลูกจ้างอย่างเหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนชาวไทย ประมาณ 25 ล้านคน ที่ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพให้มีการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจ เพื่อให้เป็นการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว รัฐบาลได้อนุมัติในหลักการให้กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการตามโครงการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจ (โครงการบัตรสุขภาพ) โดยใช้งบประมาณสนับสนุนที่ได้รับจัดสรรในปี 2536 จำนวน 50 ล้านบาท เพื่อเป็นการให้หลักประกันแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มชาวนา เกษตรกร และประชาชนผู้ยากจนในเขตเมืองที่ไม่ได้ถูกครอบคลุมด้วยโครงการประกันสังคม และโครงการผู้มีรายได้น้อยอันเป็นกลุ่มประชาชนที่รัฐควรให้การดูแล เป็นอย่างยิ่ง

6.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ

รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีก 25 คน โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายในการป้องกัน ควบคุม กำกับ การดำเนินงานป้องกัน ส่งเสริมและสนับสนุน ประสานงานและการแก้ปัญหา

การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยต่าง ๆ

1. การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากพายุโซนร้อน "ฟอร์เรสต์"

เมื่อวันที่ 15 - 23 พฤศจิกายน 2535 พายุโซนร้อน "ฟอร์เรสต์" ได้พัดเข้าสู่ภาคใต้ของประเทศไทย ทำให้จังหวัดต่าง ๆ รวม 7 จังหวัด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ชุมพร พังงา บัตตานี และพัทลุง มีราษฎรได้รับความเดือดร้อน 50,365 ครอบครัว เสียชีวิต 5 คน บ้านเรือน สิ่งสาธารณประโยชน์ และพื้นที่การเกษตร ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึงได้อนุมัติเงินจำนวน 500 ล้านบาท เพื่อให้ส่วนราชการต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยดังกล่าว ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

1.1 ช่วยเหลือเป็นค่าอาหาร ค่าชดเชยบ้านเรือนราษฎรที่ได้รับความเสียหายค่า เครื่องมือประกอบอาชีพ และค่าเครื่องใช้ในครัวเรือนแก่ผู้ประสบภัย จำนวน 114,282,400 บาท

1.2 ช่วยเหลือด้านการบูรณะฟื้นฟูสิ่งสาธารณประโยชน์ที่เสียหาย โดยได้อนุมัติโครงการให้ความช่วยเหลือแก่จังหวัดต่าง ๆ รวม 1,760 โครงการ จำนวน 312,916,900 บาท รวมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากพายุโซนร้อน "ฟอร์เรสต์" เป็นเงิน 427,199,300 บาท คงมีเงินเหลืออีกจำนวน 72,800,700 บาท สำหรับเก็บไว้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเหตุการณ์อื่น ๆ ต่อไป

นอกจากรัฐบาลจะได้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากพายุโซนร้อน "ฟอร์เรสต์" ดังกล่าวข้างต้นแล้ว รัฐบาลยังได้อนุมัติเงินอีก จำนวน 185,574,600 บาท ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการปรับปรุงสถานที่ ศาสนสถาน สำนักงานและบ้านพักข้าราชการ ที่ประสบกับความเสียหายจากพายุโซนร้อน "ฟอร์เรสต์" ด้วย

สำหรับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยจากพายุโซนร้อน "แอนเจลล่า" และ "ฟอร์เรสต์" เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ประสบภัยซ้ำสอง รัฐบาลจึงได้อนุมัติเงินจำนวน 520,103,950 บาท เพื่อช่วยเหลือ เป็นกรณีพิเศษมากกว่า เกณฑ์การช่วยเหลือปกติ ซึ่งจะทำการช่วยเหลือทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ ตลอดจนรัฐบาลได้อนุมัติในหลักการให้จัดสรรงบประมาณในวงเงินไม่เกิน 600 ล้านบาท

เพื่อเป็นค่าดอกเบี้ยวแทนเกษตรกร ชดเชยให้แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

2. การช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากโรคไหม้คอรวงข้าว

จากการที่ราษฎรได้ประสบปัญหาโรคไหม้คอรวงข้าวระบาด จำนวน 12 จังหวัด มีเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนเพาะปลูกข้าวไม่ได้ผล จนเป็นเหตุให้ขาดข้าวบริโภค ในท้องที่ 70 อำเภอ 7 กิ่งอำเภอ พื้นที่เสียหาย 1,256,430 ไร่ ราษฎรได้รับความเดือดร้อนไม่มีข้าวบริโภค จำนวน 77,738 ครอบครัว จำนวนทั้งสิ้น 319,294 คน รัฐบาลจึงได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือเพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่เกษตรกรที่ประสบความเดือดร้อน ดังนี้

2.1 อนุมัติให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษจากเกณฑ์ปกติไม่เกินร้อยละ 50 ของพื้นที่เสียหาย เป็นร้อยละ 100 ของพื้นที่เสียหาย โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบความเดือดร้อน เนื่องจากการเกิดโรคไหม้คอรวงข้าวระบาดในพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายตั้งแต่ 10% ขึ้นไปของเกษตรกรแต่ละรายเป็นกรณีพิเศษ

2.2 อนุมัติในหลักการวงเงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ 2536 จำนวน 307,531,962 บาท ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตรรับไปดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยโรคไหม้คอรวงข้าว

2.3 อนุมัติในหลักการให้นำระเบียบคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ว่าด้วยการสงเคราะห์ราษฎรผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. 2524 มาใช้ปฏิบัติเป็นการเฉพาะ ให้การช่วยเหลือเป็นค่าอาหารจัดเลี้ยง หรือแจกจ่ายข้าวสารอาหารแห้งและเครื่องกระเบื้อง คนละไม่เกิน 50 บาทต่อวัน หรือถ้าไม่สามารถจัดเลี้ยงได้ ให้จ่ายเป็นเงินคนละไม่เกิน 50 บาทต่อวัน ระยะเวลาช่วยเหลือตามความจำเป็น แต่รวมกันแล้วไม่เกิน 90 วัน ในวงเงิน 172,000,000 บาท และมอบให้สำนักงบประมาณและกรมประชาสัมพันธ์ร่วมกันพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และแนวทาง รวมทั้งงบประมาณที่จะให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยไม่ให้มีความซ้ำซ้อนกันด้วย

นอกจากนี้รัฐบาลได้อนุมัติเงินงบประมาณจำนวน 44,560,000 บาท ให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำโครงการจัดตั้งธนาคารข้าว เพื่อแก้ไขปัญหาโรคไหม้คอรวงข้าวในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงราย ลำปาง เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน และพะเยา โดยก่อสร้างอาคารธนาคารข้าว ขนาด 15 เกวียน จำนวน 336 แห่ง แห่งละ 100,000 บาท เป็นเงิน 37,600,000 บาท และสนับสนุนเงินกองทุนสำหรับซื้อข้าวเปลือกเพื่อจัดกิจกรรมธนาคารข้าว จำนวน 696 แห่ง ๆ ละ 10,000 บาท เป็นเงิน 6,960,000 บาท

3. การช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยแล้ง

ในปี 2536 รัฐบาลได้อนุมัติในหลักการให้จัดสรรเงินงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยแล้ง และสาธารณภัยอื่น วงเงิน 800 ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดแนวทางการพิจารณาช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยแล้ง ดังนี้

3.1 จะให้ความช่วยเหลือแก่จังหวัดที่รายงานว่าประสบความเสียหายเบื้องต้นเกี่ยวกับภัยแล้งแล้ว

3.2 จะพิจารณาช่วยเหลือเฉพาะกรณีที่จังหวัดได้ใช้จ่ายเงินตรงจาย (วงเงิน 3 ล้านบาท) หมดแล้ว หรือกรณีที่ไม่สามารถใช้จ่ายเงินตรงราชการนี้ได้

3.3 จะต้องเป็นโครงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และสามารถบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรได้โดยเร็ว โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการดำเนินงานช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยธรรมชาติระดับอำเภอและระดับจังหวัดตามลำดับ

3.4 ประเภทโครงการที่ให้ความช่วยเหลือ เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้

3.4.1 การจัดสร้างกังน้ำ คสล. สำหรับเป็นจุดจ่ายน้ำกลางประจำหมู่บ้าน ในหมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง เพื่อให้มีน้ำสะอาดไว้เพียงพอในการดื่มกิน ในวงเงินร้อยละ 40 ของยอดเงินงบกลาง ฯ ที่ได้รับอนุมัติ

3.4.2 การจัดซื้อกังน้ำ โองน้ำซีเมนต์ สำหรับหมู่บ้านที่ไม่มีกังน้ำกลางประจำหมู่บ้าน หรือมีแต่ไม่เพียงพอ เพื่อเป็นภาชนะเก็บน้ำสะอาดไว้ใช้ดื่มกิน ในวงเงินร้อยละ 5 ของยอดเงินงบกลาง ฯ ที่ได้รับอนุมัติ

3.4.3 การขุดบ่อน้ำตื้น ขุดบ่อนบาดาล ในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำใต้ดินเพียงพอ และสามารถขุดเจาะได้ เพื่อให้เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หล่อลื่น สำหรับหน่วยงานที่สนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำแจกจ่ายน้ำให้แก่ราษฎรผู้ประสบภัย ในวงเงินร้อยละ 10 ของยอดเงินงบกลาง ฯ ที่ได้รับอนุมัติ

3.4.4 การขุดลอกแหล่งน้ำ และการผันน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนที่ยังคงเหลือ นำมาใช้ประโยชน์ เพื่อให้หมู่บ้านที่ประสบภัยแล้ง ได้มีน้ำใช้และมีน้ำสำหรับสัตว์เลี้ยงใช้งาน ได้มีน้ำกินในช่วงประสบภัยแล้ง ในวงเงินร้อยละ 40 ของยอดวงเงินงบกลาง ฯ ที่ได้รับอนุมัติ

3.4.5 การช่วยเหลือกรณีจำเป็นอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป ในวงเงินร้อยละ 5 ของยอดวงเงินงบกลาง ฯ ที่ได้รับอนุมัติ

นอกจากแนวทางการพิจารณาช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยแล้งดังกล่าวแล้ว รัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงมหาดไทยจัดซื้อรถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ขนาดความจุไม่น้อยกว่า 10,000 ลิตรพร้อมทั้งติดตั้งเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์ จำนวน 411 คัน จำนวนเงิน 605,814,000 บาท ให้แก่อำเภอและกิ่งอำเภอที่ยังไม่มีรถยนต์บรรทุกน้ำไว้สำหรับช่วยเหลือประชาชนเป็นของตนเอง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้อำเภอและกิ่งอำเภอที่ยังไม่มีรถยนต์บรรทุกน้ำสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเฉพาะหน้าในเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตนได้รวดเร็วยิ่งขึ้นและทันกับความต้องการของประชาชน

4. การช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยธรรมชาติ

เพื่อให้การช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยธรรมชาติเป็นอย่างรวดเร็วทันกับความต้องการของประชาชน รัฐบาลจึงได้ปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยธรรมชาติ โดยขยายวงเงินทดรองราชการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถอนุมัติให้ทดรองจ่ายเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากเดิม ซึ่งกำหนดไว้ครั้งละไม่เกิน 3 ล้านบาท เป็นครั้งละไม่เกิน 7 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ดังนี้

4.1 ค่าใช้จ่ายด้านการเกษตร ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมประมง และกรมปศุสัตว์ สำหรับภัยที่เกิดขึ้นครั้งหนึ่ง ไม่เกิน 2 ล้านบาท

4.2 ค่าใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองและกรมส่งเสริมการเกษตร สำหรับภัยที่เกิดขึ้นครั้งหนึ่ง ไม่เกิน 5 ล้านบาท

5. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร

ปัจจุบันราษฎรได้รวมตัวประท้วงเพื่อขอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ เช่น ปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ความเป็นธรรมอันเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งในการแก้ปัญหาดังกล่าวจะต้องกระทำโดยเตรียมการล่วงหน้าก่อนที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การหาข่าว การป้องกันเพื่อระงับเหตุ และหากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงได้เกิดขึ้นแล้ว ก็ควรมีแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา รวมทั้งความจำเป็นต้องระงับยับยั้งในกรณีที่มีการกระทำผิดกฎหมายหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น รัฐบาลจึงได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของราษฎร ดังนี้

5.1 ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นแกนกลางในการอำนวยการ สั่งการ และประสานงานในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร รวมตลอดถึงการป้องกันความเสียหายทั้งชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินที่จะเกิดแก่ประชาชนโดยทั่วไป และการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนซึ่งจะใช้ที่สาธารณะเป็นถนน และทรัพย์สินของทางราชการ

5.2 ให้กระทรวงต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร หรือเกี่ยวข้องกับข้อพิพาท ให้ความร่วมมือเข้าร่วมปฏิบัติงานแก้ไขปัญหานั้น และให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยให้ปลัดกระทรวงของกระทรวงนั้นประสานการดำเนินงานไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่มีเหตุการณ์ดังกล่าวโดยตรง และให้ถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของปลัดกระทรวงนั้น ๆ ที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนเสร็จภารกิจ

5.3 ให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของราษฎร โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ และแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และอาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ใด เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติภารกิจตามข้อ 1

5.4 ให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ถูกร้องขอ เข้าร่วมดำเนินการในการแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของราษฎร โดยใช้บรรพบุรุษ บุคลากร เครื่องมือ ยานพาหนะ และทรัพย์สินของทางราชการ เพื่อแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของราษฎรได้

การจัดระบบป้องกันอุบัติเหตุและบรรเทาสาธารณภัย

1. กำหนดท้องที่ที่ผู้ขับขี่และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะ

ตามที่รัฐบาลของนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ได้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดท้องที่ที่ผู้ขับขี่และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะ พ.ศ. 2535 ออกตามความในพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522 โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2535 นั้น รัฐบาลเห็นว่าเรื่องนี้มีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก และยังมีได้มีการรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักในประโยชน์ของการสวมหมวกนิรภัยได้อย่างทั่วถึง รัฐบาลจึงได้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดท้องที่ที่ผู้ขับขี่และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะขึ้นใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์จะบังคับเฉพาะการขับขี่รถจักรยานยนต์ในถนน จำนวน 240 สาย ในกรุงเทพมหานคร และให้เลื่อนการบังคับใช้ เป็นตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2536 เป็นต้นไป นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้กำหนดให้หมวกนิรภัยเป็นสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัติกำหนดสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 เนื่องจากจะมีปริมาณความต้องการใช้หมวกนิรภัยเพิ่มมากขึ้นและเกรงว่าอาจมีการจำหน่ายสินค้าในราคาที่ไม่เป็นธรรมเอาเปรียบผู้บริโภค

หลังการบังคับให้ผู้ขับขี่และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกนิรภัย ประชาชนให้ความร่วมมือในการสวมหมวกนิรภัยประมาณร้อยละ 98 และรัฐบาลได้ประเมินผลแล้วพบว่า เมื่อเปรียบเทียบสถิติอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับรถจักรยานยนต์ในกรุงเทพมหานครก่อน และหลังการบังคับใช้หมวกนิรภัย

แล้วปรากฏว่าในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2535 - มกราคม 2536 เกิดอุบัติเหตุจำนวน 1,312 ราย มีผู้เสียชีวิต 65 ราย บาดเจ็บสาหัส 95 ราย และบาดเจ็บเล็กน้อย 1,129 ราย แต่หลังการบังคับใช้หมวกนิรภัยในช่วงระหว่างวันที่ 1 - 15 กุมภาพันธ์ 2536 มีการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 270 ราย มีผู้เสียชีวิต 1 ราย บาดเจ็บสาหัส 12 ราย บาดเจ็บเล็กน้อย 148 ราย จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าหลังการบังคับใช้หมวกนิรภัย ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ซึ่งมีผลให้ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัสลดลง ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย การบังคับให้ผู้ขับขี่และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกนิรภัยจึงเป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งรัฐบาลจะรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงผลดีของการใช้หมวกนิรภัยป้องกันอันตรายอย่างต่อเนื่องต่อไป

2. กำหนดให้ผู้ขับขี่และคนโดยสารที่นั่งตอนท้ายต้องรัดเข็มขัดนิรภัย

รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่าอุบัติเหตุที่เกิดจากการจราจรทางบกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น มีผู้บาดเจ็บ พิการ และเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยและลดความรุนแรงของอันตรายอันเกิดขึ้นแก่ผู้ขับขี่และคนโดยสารที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับผู้ขับขี่รถยนต์ จึงได้แก้ไขพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 โดยกำหนดให้ผู้ขับขี่และคนโดยสารที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์ต้องรัดเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่ขับขี่และโดยสารรถยนต์

จากผลการดำเนินงานของรัฐบาลนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ดังกล่าวข้างต้น ได้ดำเนินการรวบรวมจากมติคณะรัฐมนตรีที่สำคัญ และได้ดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมแล้วเท่านั้น ยังมีได้ครอบคลุมถึงการดำเนินงานทั้งหมดของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนไปบ้างแล้ว รัฐบาลของนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินในช่วงระยะเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของประชาธิปไตย ซึ่งมีปัญหาที่รอรับการแก้ไขอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย แต่ก็ยังมีปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอีกเป็นจำนวนมากที่รอรับการแก้ไขอยู่ รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเต็มความสามารถโดยยึดถือหลักการตามตัวบทกฎหมาย รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ทั้งนี้ ก็ผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ การแก้ไขปัญหาระดับรัฐบาลจะมีใช้การแก้ปัญหา เพื่อสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นภายในแต่อย่างใด

